

PROLETARCI VSEH
DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

LJUBLJANA, SREDA, 10. JUNIJA 1964 • LETO V., ŠTEVILKA 157 • CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILO KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI. IN »SLOVENSKEGA POROČALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILO OSVOBODILNA FRONTO SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLJE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

Prva izdaja

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Solidna osnova za sedemletni plan

Zasedanje ekonomskega sveta ZIS

BEOGRAD, 9. jun. (Tanjug). Ekonomski svet zveznega izvršnega sveta je kot strokovni svet obravnaval gradivo zveznega zavoda za gospodarsko planiranje o osnovnih ekonomsko-družbenih problemih sedemletnega plana. Seje sta se udeležila tudi podpredsednik ZIS Boris Kraigher in Miloš Minić.

Na seji so ugotovili, da je gradivo zveznega zavoda za gospodarsko planiranje solidna osnova za pripravljanje plana in da omogoča nadaljnje vsestransko proučevanje najvažnejših vidikov gospodarskega in družbenega razvoja.

V razpravi so največjo pozornost posvetili oceni dosedanjega razvoja investicijski politiki, v napredku nerazvijenih področij, gibanju osebnih dohodkov in zunanjetrgovinskih menjav. Izrazili so mnenje, da uspešna graditev v mladem obdobju in splošni družbeno-politični pogoji dopuščajo formuliranje takšne politike, ki bo omogočila naglo naraščanje osebne potrošnje in standarda v sedemletnem planu. Po mnenju sveta terja to učinkovitejšo investiranje, večje izkoriščanje rezerv, bolj rentabilno poslovanje in drugo. Takšna gibanja bi morali spodbujati s spremembami v sistemu, kar na pristojnem mestu že pripravljajo.

V tem pogledu je pomembno tudi nadaljnje vključevanje jugoslovanske mednarodne oblasti tistih panog, v katerih imamo spričo naravnih in drugih pogojev možnost za uspešen nastop na mednarodnem trgu. Hkrati so potrebni ukrepi v sistemu cen in izboljšanje položaja posameznih panog z izenačenjem njihovih pogojev poslovanja.

Kritična razprava o investicijah

S seje odbora za družbeni plan in finance zvezne skupščine

BEOGRAD, 9. jun. (Tanjug). — Preslika »fronta« investiranja je problem, ki je predložen v razpravi na današnji seji odbora za družbeni plan in finance zvezne skupščine. Povečanje investicij za 56 odst. v prvih štirih mesecih letošnjega leta v primerjavi s istim obdobjem lanskega je najizrazitejša značilnost sedanjih gospodarskih gibanj, ki jo odbor obravnava.

Vzroki takšnega povečanja investicij po mnenju, izraženi na seji, niso dovolj pojasnjeni, v gradivu zveznega sekretariata za splošno gospodarsko politiko. Po mnenju nekaterih članov odbora tudi ni bilo slišati popolnih odgovorov na vprašanja in pripombe poslanecov, izrečenih prej v razpravi o letošnjem zveznem družbenem planu in obravnavanju gospodarskih gibanj v začetku leta. Že takrat so namreč poslanci opozorili na velika likvidna sredstva v gospodarstvu in izven njega, ki so bila resen potencialni vir za investicije. Že prej bi bilo lahko uveljavili ustrezne ukrepe, takšne, kakršne izvajamo zdaj v naglici in z določenim »nerazumnostjo« v gospodarskih organizacijah, da bi ugotovili viro investicij.

■ Nadaljevanje na zadnji strani

Predsednik SFRJ Tito se je vrnil v domovino

»Obisk na Finskem in srečanje v Leningradu nov prispevek k boljšemu razumevanju med ljudmi«

BEOGRAD, 9. junija. —Vračamo se prepričani, da sta bila obisk na Finskem in kratko srečanje v Leningradu nov korak, nov prispevek k boljšemu razumevanju med ljudmi, — je dejal tovariš Tito pred zvočniki in kamerami radia in televizije, ki so podpredovali vsem Jugoslovanom prve trenutke po spuščenju predsednikovega osebnega letala DC 6 B na surčinsko letališče ob 14.30, točno ob napovedanem času.

Tito najbližji sodelavci, ki so mu ob slovesu stisnili roko, so tudi tokrat nestrupno čakali, da ga pozdravijo in mu čestitajo k novemu državniškemu uspehu. Tudi tu, doma, je bil sprejem manj protokolaren, bolj sproščen, prišnejsi od slovesa, ki vselej vnaša v zrak določeno napetost, skoraj bi rekli nerazumno.

Vrsta letala se niso še niti povsem odprla, ko se je iz njega pojavil tovariš Tito, za njim pa smo že videli Jovanko, izredno svežo, izražajočo veselje, ki ga čutiš, ko se vrneš med svoje.

Pionirka sta imela komaj dovolj časa, da izročita svoja šopka, tako se je predsedniku

Danes prispe delegacija PSI

BEOGRAD, 9. jun. (Tanjug). Na povabilo zveznega odbora SZDL bo jutri dopotovala v Beograd delegacija italijanske socialistične stranke pod vodstvom generalnega sekretarja socialistične stranke pod vodstvom generalnega sekretarja PSI Francesca de Martinia. V Jugoslaviji bo ostala do 14. junija in s predstavniki socialistične zveze obravnavala razna vprašanja, ki zanimajo obe organizaciji.

B. Šastri prisegel

Zadržat je resor zunanega ministrstva — Indira Gandhi minister za informacije

NEW DELHI, 9. junija. (Reuter). Novi indijski premier Lal Bahadur Šastri je danes skupaj s 16 člani svojega kabineta prisegel pred indijskim predsednikom dr. Radakrišnanom.

V novi vladi je premier Šastri obdržal še resor zunanega ministrstva in predsedstvo komisije za atomsko energijo. Hčerka pokojnega premiera Nehru Indira Gandhi je edina nova članica v kabinetu, ki je ostala bivši finančni minister De-sai, ki je zapustil prejšnjo vlado zaradi sklepa o rotaciji ministrov.

Četrti sestane o sodelovanju

V centru: ekonomske
relacije in Ciper

BEOGRAD, 9. junija. (Tanjug). V nadaljevanju dela četrtega sestanka predstavnikov nacionalnih komitejev za balkansko sodelovanje, na katerem sodelujejo delegacije Jugoslavije, Grčije, Bolgarije in Romunije ter opazovalci Cipra, je bila danes končana razprava o večeraj prebranih referatih. Osrednja vprašanja, o katerih so dopoldne največ govorili, so se nanašala na ekonomsko sodelovanje med balkanskimi državami in na cipski problem.

mudilo, da se rokuje z Edvardom Kardeljem in Aleksandrom Rankovićem ter njunima ženama, s sovjetskimi ambasadorjem in njegovo ženo, s finskim odpravnikom poslov, s tovariši Stambolcem, Gošnjakom, Vlahovićem, Vukmanovićem, Veselinovim. Zadonele so pozdravne topovske salve ter se mešale med prve veselje pripombe in smeh (kak bi dal ves številni prisotni novinarji zbor, da bi jih slišal in z njimi poživili svoja poročila).

Cemu bi opisovali običajni ceremonijal, ko pa je bilo danes vse to od himne, raporta, obhoda častnega bataljona garde pa do pozdravljanja z navzočimi visokimi državnimi in družbenimi predstavniki ter diplomati nekako manj važno in smo vsi hiteli v pristaniško poslopje, da bi si zagotovili čim boljše prostore okrog mikrofona, ki bo ujel prve predsednikove vtise in ocene pravkar opravljene miroljubne misli. O uspehu sta nam sicer govorili že objavljeni sporočila, toda vsi smo želeli slišati njegovo živo besedo. In ni nas razočaral. V kratki in improvizirani izjavi je predsednik Tito dejal:

Tovariši in tovarisce, državljani!

Vračamo se iz Finske in Leningrada, kamor smo bili povabljeni in kjer smo ostali en dan.

Nashe bivanje na Finskem je bilo vrnitev obiska predsednika republike Finske g. Urha Kekkonea s soprogo in sodelavci lani v Jugoslaviji. Želim poudariti, da se vračamo z globokimi in zelo ugodnimi vtisi o Finski, ker so nas ves čas našega bivanja obkrožali z izrednim gostoljubjem in veliko prisrčnostjo.

Pogovori, ki smo jih imeli s predsednikom republike Finske g. Kekkoneom in njegovimi sodelavci, so bili zelo koristni, saj smo izmenjali mnenja o številnih problemih, ki zadevajo tako bilateralne odnose kot tudi sedanji mednarodni položaj. O najvažnejših vprašanjih so se gledišča popolnoma ujemala. Zelo lahko smo se namreč sporazumeli o tem, kar je danes najbistvenejše, to pa so ohranitev miru, politična miroljubna koeksistence, vprašanje miru in vojne itd.

Poleg obširnih in večkratnih pogovorov smo imeli priložnost obiskati nekatere kraje, te lepe dežele in videti izreden napredek, ki ga je Finska dosegla po vojni, celo v daljni Laponiji, ker smo polleteli tja čez polarni krog. Videli smo, da tudi tu danes gradijo in napredujejo. Obiskali smo mesto Rovaniemi ter zelo lepo in veliko centralno, vsekano v granit. Redi moram, da nas je presenetila lepota tega kraja, čeprav je klima precej osrta. Ko smo prišli tja, je bilo precej ugodno vreme s temperaturo okoli 10 do 12 stopinj. Zelo smo se vrčali, je bilo vročino in je snežilo. Mesto Rovaniemi je izredno lepo in moderno. Izvedeli smo tudi,

■ Nadaljevanje na zadnji strani

Chrysler razvema duhove

Začetek adenske ustavne
konference v Londonu

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, 9. jun. (Po telefonu). V spodnjem domu britanskega parlamenta je spet prišlo do solčne debate med vlado in laburistično opozicijo. To pot so se politični duhovi razvili zaradi ponudbe ameriške družbe Chrysler, da kupi 30 odstotkov delnic britanske avtomobilске družbe Rootes.

Kakor je bilo pričakovati so konservativci nastopili v obrambo tega ukrepa, ki pomeni mednarodno prelivanje kapitala in bo odprlo britanski avtomobilski industriji nova tržišča v svetu.

Voditelj laburistov Wilson ne nasprotuje tujim investicijam v Britaniji, če res koristi britanskemu gospodarstvu.

■ Nadaljevanje na zadnji strani

IVAN MAČEK NA MEDNARODNEM LESNEM SEJMU — Včeraj dopoldne sta si ogledala 5. mednarodni lesni sejem na Gospodarskem razstavišču predsednik skupščine SR Slovenije Ivan Maček in predsednik republiškega zbora Tine Remškar s spremstvom. Gostom je sejem razkazal generalni direktor GR Karel Kušar.

POZDRAV NA SURČINU — Predsednik Tito se pozdravlja s podpredsednikom Rankovićem, ob prihodu iz Leningrada. Telefot: Tanjug

Prisrčno slovo v Leningradu

V razgovorih Tito-Hruščov popolno soglasje v vseh vprašanjih

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

LENINGRAD, 9. junija. (Po telefonu). Predsednik republike Josip Broz-Tito je danes dopoldne s posebnim letalom odpoval iz Leningrada, kjer je bil na povabilo prvega sekretarja CK KP SZ in predsednika ministrskega sveta ZSSR Nikite Hruščova na kratkem neuradnem obisku. Razen sovjetskih funkcionarjev so se od predsednika Tita poslovili na leningrajskem letališču tudi Rodoljub Colaković, ki je na zasebnem obisku v Sovjetski zvezi, izredni in polnomočni ambasador v SZ Cvjetin Mijatović in člani ambasade.

Ko se je na letališču poslovil od sovjetskega premiera, je predsednik Tito dejal:

»Dragi Nikita Sergejevič, dragi tovariši, dragi prijatelji!

Ko odhajam iz Leningrada, v katerem se je začela velika oktobrska socialistična revolucija, se želim zahvaliti leningrajsčanom za tople sprejem, ki so mi ga pripravili. Čas mi ni dovoljeval, da bi videl vse, kar ste zagnali, da narediti. Tu smo imeli, tako mislim, zelo uspešne pogovore s tovarišem Hruščovom. O vseh vprašanjih, ki smo jih z vami obravnavali, med nami ni nesoglasij. Prepričan sem, da nesoglasij med nami ne bo tudi v prihodnje.

Mi smo kajpak govorili ne le o tem, kakšni morajo biti odnosi med obema državama — biti morajo seveda samo dobri — ampak tudi o tem, kakšni morajo biti odnosi med narodi vseh držav sveta. Skupaj z vsemi miroljubnimi ljudmi se bomo borili, da bi vsak narod, kjerkoli živi, imel boljše življenje.

V Jugoslaviji vemo, kako veliki so napori ZSSR ne samo v korist lastnega razvoja, ampak tudi vsega sveta. Srečni smo, da ima naše ljudstvo dobre odnose s sovjetsko državo.

Se enkrat hvala, dragi prijatelji. Ko se bomo vrnili v domovino, v Jugoslavijo, to pa bo čez nekaj ur, bomo pripovedovali, kakšna so bila naša srečanja. Hvala bi pova-

biti vse vas, da pogosteje pridet v Jugoslavijo. Tudi to je lepa dežela. Sonca imamo veliko. Dobrodošile!

Premier Hruščov je odgovoril:

»Napetost
nekoliko
popustila«
Podpredsednik Kucuk
o situaciji na Cipru

PARIZ, 9. jun. (Reuter).

Ser ciprskih Turkov dr. Fadil Kucuk je izjavil, da ne vidi nikakršne koristi od morebitnega srečanja s predsednikom republike Makariosom. V intervjuju za časnik »Monde« je priznal, da je zadnje dni napetost nekoliko popustila, da pa se je položaj po intervenciji sil OZN v nekatere drugih vidikih poslabšal.

Na vprašanje, ali upa v možnost rešitve ciprskega problema v skladu z načeli OZN, je Kucuk odgovoril: »Vsekakor zaupam v načela ustanovne listine OZN in sem prepričan, da je rešitev ciprskega vprašanja možna v okviru teh načel, če bi jih razumeli in izvajali v duhu popolnega spoštovanja ustreznih mednarodnih sporazumov in če bi upoštevali vse elemente sedanjega položaja.«

■ ■ ■ ■ ■ Nadaljevanje na zadnji strani

»Dragi tovariš Tito, tovarišica Jovanka, dragi prijatelji in naši gostje!

Se enkrat bi se vam rad zahvalil, ker ste sprejeli naše povabilo in prišli v Leningrad. Popolnoma se strinjam z vami glede naših poldnevni pogovorov, kakor tudi, da so pokazali popolno soglasje in razumevanje splošnih vprašanj, ki so danes pred našimi narodi. Če govorimo o narodih ZSSR in Jugoslavije, potem obstaja samo eno vprašanje: kako bolje in uspešneje napredovati k zastavljenemu cilju, ki izgradnji socializma in komunizma. Mi smo pa obravnavali vsa vprašanja, ki zadevajo ljudi in odnose med njimi v vsem »vseu«. O vseh teh vprašanjih je med nami popolno soglasje.

Hvala vam in srečno pot. Prosim vas, da sporočite pozdrave naše partije, vlade in naših narodov vaši partiji — komunistom Jugoslavije, vidi in v svobodoljubnim narodom Jugoslavije, in naše najboljše želje v boju za skupno stvar, v boju za izgradnjo komunistične družbe. Srečno!

Počasi se je skupina napotila proti letalu. Ponovno prisrčen stisk rok pred stopnicami. »Pozdrav Nini Petrovič, je dejal Tito, in raz tu je bila v poslopu leningrajskega mestnega sovjeta, se je na velikem trgu pred zgradbo

Vijaki letala se začno vrteti, sprva počasi, nato vse hitreje, dokler velike ptice ne strese lahen trepet in se počasi odlepe na vzletno stezo. Predsednik Tito s soprogo, Koča Popović s soprogo in drugi jugoslovanski gostje mahajo skozi okno, z letališča pa jim odzdravljajo Hruščov, leningrajski funkcionarji, veleposlanik SFRJ v Moskvi Cvjetin Mijatović in velika množica leningrajanov, ki so se že v zgodnjih jutranjih urah zbrali na letališču. Ura je točno deset. Se malo in letalo se vzpne proti nebu, kjer za nekaj trenutkov izgine za oblaki. Srečno pot, tovariš Tito!

To je bilo zares slovo, polno prisrčnosti in topline, kar

Kekkonen Tito

BEOGRAD, 9. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je prejel od predsednika republike Finske Urha Kekkonea tole brzojavko:

»Prisrčno se zahvaljujem za ljubeznivo brzojavko, ki ste mi jo poslali ob odhodu z državnega obiska na Finskem. Dovolite mi tudi, da se Vam zahvalim za ljubeznive besede, ki ste jih naslovili na finsko ljudstvo. Zagotovim Vam lahko, gospod predsednik, da je bil Vaš obisk na Finskem velika spodbuda za zbližanje naših narodov. Vaš obisk, dragi prijatelj, in obisk gospe Broz na Finskem bosta vedno ostala v spominu moje soproge in v mojem spominu. Prav tako visoko cenim pogovore, ki so vnovič potrdili podobnost naših gledišč o poglavitnih mednarodnih problemih.«

je bilo tudi sicer glavna značilnost kratkega predsednikovega obiska v Leningradu. Povsod, kjerkoli se je Tito pojavil, so ga prebivalci navdušeno pozdravljali. Obžalovali so le, da je zmanjkalo časa za predvideni večerni sprehod po mestu. Toda večeraj dopoldne so se razgovori med premierom Hruščovom in predsednikom Titom precej zavlekli, tako da se je večerja, ki jo je priredil Hruščov, začela s skoraj dveurno zamudo. Med večerjo, ki je bila v poslopu leningrajskega mestnega sovjeta, se je na velikem trgu pred zgradbo

■ ■ ■ ■ ■ Nadaljevanje na zadnji strani

Brzojavka predsednika Tita Hruščovu

Enotnost gledišč
o poglavitnih problemih

LENINGRAD, 9. jun. (Tanjug). Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je poslal svojemu gostitelju Nikiti Sergejeviču Hruščovu naslednjo brzojavko, ko je zapuščal s posebnim letalom sovjetski zračni prostor:

»Ko zapuščamo vašo lepo deželo po kratkem, vendar prijetnem bivanju med vami, se želim, dragi tovariš Nikita Sergejevič, v imenu svoje soproge, sodelavcev in v svojem imenu iskreno zahvaliti Vam, sovjetski vladi in prebivalcem junaškega Leningrada za prijateljski sprejem in prisrčno gostoljubje.

Veseli me, ker so naši pogovori tudi tokrat potekali v plodni in tovariški izmenjavi mnenj ter potrdili

■ ■ ■ ■ ■ Nadaljevanje na zadnji strani

Berite v »Delu«

3. stran:
Ne glede na subjektivna hotenja škodljivo politično učinkovanje
Perspektive turizma na Koroškem
4. stran:
Ključ imajo v Pekingu
5. stran:
Vpis v šolo s šestim letom? Novi doktorji znanosti
6. stran:
V ponedeljek 3 smrtne žrtve
7. stran:
Dom in družina
9. stran:
NAJDIHOJCA

Prekomerno zaposlovanje

Pomanjkanje delovne sile postaja čedalje bolj pereč problem gospodarstva Slovenije. Prekomerno zaposlovanje nam lahko zavre naš gospodarski razvoj, zmanjšuje pa nam tudi možnosti hitrejšega naraščanja produktivnosti dela in s tem hitrejšega zboljšanja življenjske ravni.

V aprilu smo imeli v industriji Slovenije 15000 več zaposlenih kakor lani v aprilu, v celotnem gospodarstvu pa 25000. Nekoliko skromnejše je povečanje v neproizvodnih dejavnostih. Ko smo sestavljali proporcije družbenega plana za letošnje leto, smo upravičeno pričakovali, da bodo stimulativni pogoji gospodarjenja močnejše spodbujali k racionalnejšemu zaposlovanju in hitrejšemu povečanju produktivnosti dela. Število zaposlenih naj bi se povečalo le za nekaj manj kakor 14000. Že v aprilu pa smo to stopnjo znatno presegle. Pred nami pa so še meseci močnejšega sezonskega povečanja zaposlenosti. Dinamika proizvodnje sicer presega plansko stopnjo, to pa le v manjši meri opravičuje povečanje števila zaposlenih čez plan.

O pomanjkanju delovne sile nam zgovorno priča podatek, da smo imeli v marcu v evidenci le 940 kvalificiranih delavcev in delavk, ki iščejo zaposlitev, hkrati pa 4150 razpoložljivih delovnih mest za take delavce; vsega pa je 8800 večnomal ne kvalificiranih oseb iskalo zaposlitev pri 18500 razpoložljivih delovnih mestih. Ze planirano povečanje števila zaposlenih za 14000 presega možnost, ki jih daje dotok mlade generacije iz Slovenije. Iz končnega šolanja pričakujemo letos okrog 20600 mladih za vključitev v delo. Zaradi smrti in upokojitve bo odpadlo kakih 11000 oseb, tako da bo za povečanje števila zaposlenih na razpolago le nekaj nad 9000 oseb. Čedalje težje pa nam je kriti primanjkljaj iz drugih republik, odkoder prihaja v bistvu le ne kvalificirana delovna sila.

Ob sedanjih visoki konjunkturi je v mnogih podjetjih popustilo prizadevanje, da bi reševali potrebo po novi delovni sili z zboljšanjem organizacije dela in tehnološkega postopka, z boljšim izkoriščanjem delovnega časa, z racionalnejšim zaposlovanjem in v večjo strokovnostjo. Ob najemanju nove delovne sile bi morali delavski sveti boljše pretehtati, če jim to gre v račun. Vselej bi morali misliti na to, da bo od ustvarjenih sredstev za osebne dohodke padlo več na posameznika, če bo kolektivu uspelo ob boljšem poslovanju povečati proizvodnjo, ne da bi povečali število zaposlenih. To bi morali upoštevati tudi v podjetjih, ki uvajajo skrajšan delovni čas. Zlasti škodljivo pa je, če si podjetja ustvarjajo rezervo delovne sile.

F. SEUNIG

Skupščinski dnevnik

REPUBLIKA SKUPŠČINA
LJUBLJANA, 9. jun. Odbor republiškega zbora za prosveto in kulturo in odbor prosveto-kulturnega zbora za proučevanje zakonskih in drugih predlogov sta na skupni seji obravnavala zaključni račun sklada za pospeševanje proizvodnje in predvajanja filmov, zaključni račun sklada Borisa Kidriča, zaključni račun sklada SRS za pospeševanje založniške, časopisne, knjigotiske in tiskarske dejavnosti, zaključni račun sklada SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti in zaključni račun Prešernovega sklada.

Poljska delegacija v Ljubljani

LJUBLJANA, 9. junija. — Kot gost zveznega odbora SZDL Jugoslavije se je mudila v Ljubljani na enodnevni obiski delegacija Poljske fronte narodne enotnosti, ki jo vodi Jan Klecha, član vsepoljskega odbora fronte narodne enotnosti in član CK Poljske zedinjene delavske stranke. Poljsko delegacijo je sprejel podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije France Kimovec-Ziga in se s člani delegacije pogovarjal o vlogi socialistične zveze v naši republiko in o naši kmetijski politiki. Poljski gostje so si tudi ogledali obrat Agrokombinata v Smledniku in z večernim brzovlakom odpotovali v Beograd.

Slovenski novinarji na obisku v Gradcu

LJUBLJANA, 9. junija. — Na povabilo avstrijske študentske družbe je odpovala danes v Gradec skupina 6 slovenskih novinarjev, ki jih vodi Ivan Sinkovec sekretar za informacijo Skupščine SRS. Delegacija sestavljajo uredniki Delava, Ljubljanskega dnevnika in mariborskega Večera ter urednik radijske postaje v Ljubljani in Mariboru. V času šestdnevnega obiska si bodo slovenski novinarji ogledali nekatera industrijska podjetja, kulturne prosvetne in druge ustanove ter prisostvovali otvoritvi graških poletnih iger.

Delegacija slovenskih novinarjev vrača obisk novinarjev iz avstrijske Štajerske, ki so lani obiskali SR Slovenijo in SR Hrvaško.

Francoski turisti v Tivatu

TIVAT, 9. jun. (Tanjug.) V letovisku pariskega kluba "Mediterrane" na otoku sv. Marka v Tivatskem zalivu je prislopeto 200 turistov iz Francije, Švice in dežel Beneluksa.

Končano posvetovanje cementne industrije Jugoslavije

NOVA GORICA, 9. jun. — Udeleženci posvetovanja cementne industrije v Jugoslaviji so si ob zaključku dvodnevne razprave danes ogledali tovarno 15. septembra v Anhoventu. Osrednji točki nadaljevanja razprave sta bili predvsem izmenjava izkušenj in oblik konkretnega izvajanja delavcev in nadzornikov po uspehih dela ter uveljavljanje 42-urnega delovnega časa. Poudarili so, da so bili v tej smeri napravljeni pozitivni premiki, ki prihajajo od izraza v povečani proizvodnji in produktivnosti, kakor tudi boljši kvaliteti izdelkov in povečani standardu zaposlenosti.

Inf. Jože Valentič, direktor cementarne št. 15. septembra iz Anhoventa, je med drugim poudaril, da po vsestranskih pripravah delajo zdaj v treh izmenah v štiri posadke, tako da imajo delavci 2 dni v tednu prost. S tem so dosegli maksimalno izkoriščenost strojev in temu primerno so tudi povečali proizvodnjo. Težave pa imajo, ker jim primanjkuje skladišnih prostorov. Proti predloženim proizvodnji so tudi povečali skoraj desetakrat, medtem ko so skladišni prostori ostali isti.

J. PERAT

CILSKI MINISTER ZA ZDRAVSTVO V SLOVENIJI — Včeraj je bil na enodnevni obiski v Sloveniji minister za zdravstvo republike Čile dr. Francisco Rohas Villegas. Dopoldne je čilskega ministra sprejel republiški sekretar za zdravstvo Stane Selih in se z njim dalj časa pogovarjal o organizaciji in delu zdravstvenih služb v naši republici. Čilski minister si je tudi ogledal nekatere zdravstvene ustanove v Ljubljani in Kranju, obiskal Bled in se z večernim vlakom vrnil v Beograd.

Na rešet retroaktivni odloki

Prva javna razprava pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije

LJUBLJANA, 9. junija. Ljubljansko podjetje za čiščenje ljudskega premoženja »Varnost« je pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije sprožilo postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti dveh odlokov občinske skupščine Ljubljana-Center, ki sta s svojo retroaktivno veljavo prizadevala omenjeno komunalo podjetje. Na današnji razpravi, ki je hkrati sploh prva razprava pred Ustavnim sodiščem SRS, je sodišče pod vodstvom predsednika Vladimirja Krivica poslušalo uvodno poročilo sodnika Milka Gorčiča, izvajanja zastopnika podjetja »Varnost« dr. Matijana Dolenc, predstavnik občinske skupščine Ljubljana-Center ing. Draga Lipiča, prič. kakor tudi pismena mnenja gospodarskih izvedencev. Razsodbo bo sodišče razglasilo jutri popoldne.

Podjetje »Varnost« navaja, da sta odloka o določitvi prispevka iz dohodka in o loči o višini obrestne mere za obresti od poslovnega sklada, ki ju je sprejela občinska skupščina Ljubljana-Center, nezakoniti. Po odloku mestnega sveta Ljubljana iz leta 1962 je namreč »Varnost« kot komunalo podjetje lahko odvajalo dve tretjini 15 odst. prispevka iz dohodka v svoj poslovni sklad, le tretjino pa v občinski investicijski sklad. Ta odlok je po tretjini podjetja »Varnost« se velja tudi v času, ko je občinska skupščina 11. julija lani sprejela (za veljavnostjo od začetka lanskega leta) odlok, ki je zavezoval podjetje, da pri prispevku v celoti odreja v občinski proračun. Razen tega je občinska skupščina sprejela odlok, ki je obrestno mero za obresti od poslovnega sklada povišala od 4 na 6 odst. Po mnenju podjetja »Varnost«, ki se je tik pred sprejetjem teh odlokov (2. julija lani) preselilo v občino Vič, omenjena odloka diskriminirata delovno organizacijo in sta s svojim retroaktivnim učinkom povzročila, da je ostala brez sredstev v svojem poslovnem skladu potem, ko si je komaj izkopal iz prejšnjih težav (leta 1962 je »Varnost«, ki se je razvila iz majhnega obrtnega podjetja, prislopeto na krivdi vodilnih ljudi v prisilno upravo). To se je odločilo gospodarski in samoupravni razvoj ter stabilizacijo, je med drugim poudaril pravni zastopnik podjetja.

Predstavnik občinske skupščine Ljubljana-Center ing. Draga Lipič je bil menil, da omenjena odloka nista sprava podjetja v težavnejši finančni položaj, ker so bile delovni organizaciji že prej dobro znane njene dolžnosti in je morala z njimi računati. Občinska skupščina, ki je prej predpisovala gostinstvom, obrtnim in komunalnim pod-

Sprejemi in obiski

BEograd — Predsednik ZIS Petar Stambolić je včeraj sprejel podpredsednika ministrskega za LR Bolgarije Penčo Kubadinkeva in se z njim v daljšem razgovoru.

Zvezni sekretar za zdravstvo in socialno politiko Moma Marković je priredil sprejem v čast delegacije LR Poljske, ki se je udeležila v Sreču v Bosni slovenskih ob prelopih posmrtnih ostankov pripadnikov partizanskih odredov poljske narodnosti. Včeraj popoldne je delegacija odpotovala z letalom nazaj na Poljsko.

LA PAZ — Bolivijski zunanji minister Jose Feliciano Velarde je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Boliviji Koleta Časloja. Razpravljala sta o vprašanju, ki zanimajo obe državi.

jetjem pavšal, se je v letu 1963 odločila za konkretne obveznosti. Tako je potem, ko je mestni svet sklenil, da ne bo več predpisoval prispevkov komunalnemu podjetju, sprejela tudi omenjena odloka, ki sta bila sestavna dela občinskega družbenega

planu in po mnenju predstavnikov občine torej zakonita. Čeprav sta bila sprejeta šele 11. julija z veljavnostjo iz leta 1963, so odloki v veljavi od 1. julija. Odlok o določitvi prispevka iz dohodka je doletel v bistvu enake obveznosti, kakršne so veljale za tovrstna podjetja že v letu 1962. Sprememba je nastopila le v razporeditvi sredstev in torej ni šlo za dodatno obremenitev. Hkrati je predstavnik občinske skupščine Center med drugim dejal, da je praksa še vedno taka, da ob-

činske skupščine sprejemajo aktivno veljavnostjo, kar jim niso pravočasno znani nekateri konkretni instrumenti. Soglasja je, da je potrebno odpraviti sprejemanje raznih retroaktivnih ukrepov, vendar je občinsko skupščino to prisilila situacija.

MIRO ZAKRAJSEK

Ne le v delovni organizaciji

Komunisti naj bodo aktivni tudi v komuni

IDRIJA, 9. junija. »Naša naloga je,« so poudarili na današnji občinski konferenci ZK v Idriji, »da na osnovi analize dosedanjih uspehov in pomanjklivosti v gospodarstvu, družbenem in političnem življenju usmerimo subjektivne sile, predvsem pa komuniste v komuni, h konkretnim nalogam in delu, ki bo prispevalo k h hitrejšemu napredku.« Na konferenci je govoril tudi član CK ZKS Jože Smole o potrebi po bolj poglobljenem idejnem delu komunistov.

Za današnjo konferenco v Idriji je značilno, da je zajela vso problematiko v komuni in da se ni omejevala zgolj na registriranje, temveč je tudi analizirala in vsestransko osvetlila vzroke raznih pomanjklivosti.

»Dosegli smo pomembne rezultate v materialni proizvodnji,« je v uvodnem referatu poročal organizacijski sekretar Obk ZKS Tomaž Bizjak. »Aktivna osnovna sredstva so se od leta 1960 do 1963 povečala za 29 %, bruto dohodek v istem obdobju za 57 %, narodni dohodek pa za 33 %. Ustvarjena materialna osnova pa je dopuščala, da smo v so-razmeroma kratkem času zmanjšali število zaposlenih z nižjimi osebnimi dohodki kot 25.000 din. Ob koncu lanskega leta je bilo le-tih še 27 % od vseh zaposlenih, konec letošnjega marca pa 17 %.

Posebno pozornost so na konferenci posvetili življenjskemu standardu. V primerjavi z letom 1962 so bili v idrijski občini lani nominalni osebni dohodki za 8,2 % večji. Kljub nominalnemu povečanju osebnih dohodkov pa so istočasno ugotovili tudi znižanje realnih osebnih dohodkov za 3,4 % (zaradi večjih življenjskih stroškov, ki so bili lani za 11,6 % višji kot leta 1962). Po podatkih gospodarskih organizacij pa se je produktivnost zvišala za 8,6 %. Iz teh skupnih podatkov pa lahko sklepamo, da so se osebni dohodki letos sicer zvišali, vendar še vedno niso izravnali padca v lanskem letu, in da se osebni dohodki niso gibal vzporedno s produktivnostjo dela.

Nesmiselno in nerazumljivo pa je ravnanje nekaterih manjših podjetij (n. pr. Re-

mont, Obrtnik, Koročnica), ki skušajo z nizkimi osebnimi dohodki vzdržati konkurenco ali celo zagotoviti obstoj podjetja. Tako ravnanje pa je škodljivo za družbo in kolektiv.

Precej so govorili tudi o samoupravljanju. Iz razprave povzemamo, da so glavni vzroki za manjšo aktivnost v upravljanju nezadostna strokovna in splošna izobrazba, slabo obveščenost in tehnokratizem. Vendar pa so v podjetjih zelo malo naredili za usposabljanje proizvajalcev za samoupravljanje, so ugotovili na konferenci, saj je bilo od leta 1960 le 86 delavcev na seminarjih za upravljanje.

Na konferenci so opozorili tudi na »teritorialno« delitev dela komunistov ter poudarili, da je ena izmed slabosti idrijske ZK, da so skoraj vse sile usmerile na odpravljanje problemov v okviru lokalne organizacije, kar je tudi pravilno, vendar ne bi smeli zanemariti prečja vprašanja izven delovnega mesta, saj je v občini vrsta odprtih problemov v zvezi z otroškim varstvom, družbeno prehrano, rekreacijo itd. Na zborih volivcev in javnih tribunah, kjer to problematiko obravnavajo, pa komunistov — zlasti v Idriji — skorajda ni.

Delegati so razpravljali tudi o notranji delitvi dela ter opozorili na zaskrbljujoče razmere, v katerih živijo ostareli borci NOV, zlasti borci kmetje.

Za delegata na VIII. kongresu ZKJ pa so izvolili delavca Alojza Kutina.

VOJKO CERNELEC

Brez razvoja družbenih služb tudi ni moderne proizvodnje

S plenarne seje okrajnega odbora SZDL Ljubljana

LJUBLJANA, 9. junija. Ni si mogoče zamišljati, da bi mogli uresničiti načrte o modernizaciji proizvodnje, o vključevanju v mednarodno delitev dela in o večji produktivnosti dela, brez ustreznih naporov za hitrejši in bogatejši razvoj vseh družbenih služb. Omenjena misel, izrečena v uvodnem referatu na plenarni seji okrajnega odbora SZDL Ljubljana, je prevečala tudi vso razpravo in ugotovitve o resnem zaostajanju družbenih služb.

V analizi izvajanja gospodarskih nalog v prvih mesecih letošnjega leta je bilo treba ugotoviti, da je gospodarstvo okrajno občutno zaostajalo v izpolnjevanju izvoznih obveznosti saj je bil izvoz v prvem tromesečju komaj na nivoju iz obdobja minulega leta. Investicijska potreba ljubljanskega okraja pa je bila v obravnavanem obdobju kar za 51,7 % večja kot v istem času lani. Plenum se je zavedal, da dolgoročno uspešno izvajanje gospodarskih organizacij v prizadevanjih za vključevanje v mednarodno delitev dela in za doseganje uveljavljanja vseh zakonitih kriterijev, ki naj bi sedanjim nenormalnim obsegom investicijske potrebe omejili na trezno mero. Dosegli so pristojne inšpekcijske službe v okraju, da pregledajo 552 objektov in ugotovijo, da kar za 68 % objektov ni bilo potrebne dokumentacije ali pa niso bila zagotovljena sredstva. Gradnja 45 objektov so doslej že ustavili.

Dosednjen in vmeša, s katero v posameznih občinah uveljavljajo rigoroznejšo inšpekcijsko politiko pa sta dokaj različni in tako se v vrsti objektov niso dosegli zavzetosti pri preprečevanju neenakostne uporabe sredstev za investicije in zaostajanja osebne odgovornosti kršilcev investicijske discipline. Velja pa poudariti, da bo pri selektivni preprečevanju neenakostne uporabe sredstev za investicije in zaostajanja osebne odgovornosti kršilcev investicijske discipline. Velja pa poudariti, da bo pri selektivni preprečevanju neenakostne uporabe sredstev za investicije in zaostajanja osebne odgovornosti kršilcev investicijske discipline. Velja pa poudariti, da bo pri selektivni preprečevanju neenakostne uporabe sredstev za investicije in zaostajanja osebne odgovornosti kršilcev investicijske discipline.

Ko so na plenarni razpravi o delovanju in akciji okrajnega kroga pri reviji »Perspektive«, so izrekli oceno, da je v tem delu delovne službe kultura zgolj za kulturne dejavnosti, pa ne za dejanske, ki so jo za ozko skupino ljudi z jasnimi protisocialističnimi namerami, ki niso niti več govorili v kulturnem jeziku, pač pa z besedami grobe političnega pamfleta. Pri tem, ko so pozivali na anarhizem, so hkrati terjali popolno diskreditacijo vseh pozitivnih političnih sil in sistema samoupravljanja.

F. JERAS

Ne samo formalni predpisi

Razprava o težah zakona o izvrševanju vzgojnih ukrepov

LJUBLJANA, 9. jun. — Republiški sekretariat za socialno varstvo SRS je organiziral v Idriji poslušance v Ljubljani poslušance o težah za republiški zakon o izvrševanju vzgojnih ukrepov, ki jih sodišča izkazuje mladostnim prestopnikom.

Teze zakona je pripravila posebna komisija pri republiškem sekretariatu za socialno varstvo. Razprave o težah so se udeležili sodniki za mladostne delovne oddelke za letniške okrajne sodišča, namestniki javnih tožilcev, ki se ukvarjajo z mladinskimi kazenskimi zadevami, socialni delavci, ki prisostvovali vseh vrstnih odločitev, ki so zavodili za socialno delo izvršujejo posamezne vzgojne ukrepe, in pedagogi.

Na razpravi so ugotovili, da je dosegel zakon o izvrševanju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala. Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Veliko diskutantov je razpravljalo o financiranju vzgojnih ukrepov. Zakon naj ne bi vseboval le formalne in organizacijske predpise, marveč naj bi dajal tudi metodološke napotke v istih primerih, kjer se je metodologija izvrševanja vzgojnih ukrepov že izoblikovala.

Fisma bralcev

Nekaj vprašanj

Tovariši uredniki, ker se mi zdi, da je treba na incident v Križankah, preden ga spravimo samo v »predal surove kulture«, pogledati še z nekaterih vidikov, mi dovolite, da javno zastavim nekaj vprašanj Odru 57 in drugim.

Incident v Križankah je v času čedalje močnejše afirmacije in uresničevanja delavskega in družbenega samoupravljanja predvsem do dela anarhističnega pojva. Ne gre samo za vprašanje, kako je bila sporna predstava prekinjena in kako naj jo meritorno ocenimo, če je nismo mogli videti do konca. Z vidikov, ki sem si jih zastavil, me zanima, kako o in z akaj je sploh prišlo do te predstave. Zato bi rad dobil odgovor na naslednja vprašanja:

1. Ali bi vodstvo Odra 57 lahko objavilo oceno, na podlagi katerih je to sporno Rožančevsko delo uvrstilo v svoj repertoar?

Naj to vprašanje razširim še takole:

V vodstvu kulturnih podjetij in organizacij so ljudje, ki morajo biti strokovnjaki in ideološko poklicani za vodstvo in usmerjanje te ali one kulturne dejavnosti. Če je vodstvo Odra 57 sprejelo morebitno družbeno škodljivo in estetsko neugodno sporno delo, je predvsem v njem samem za rodek nepotrebnega incidenta v Križankah. Če pa je vodstvo Odra 57 prav do poskusa realizacije imelo o tem delu pozitivno miselnost, je dolžno kakorkoli zagovarjati to akcijo in tudi avtorja dela.

2. Ali bi gledališki svet (morda umetniški svet?) Odra 57 lahko objavil oceno, na podlagi katerih je v sodelovanju z vodstvom Odra privolil v realizacijo tega Rožančevega dela?

Naj to vprašanje razširim še takole:

Organi družbenega samoupravljanja so postavljeni na preskušnjo ne samo pri spremljanju družbenega in kulturnega upravljanja, temveč tudi pri analizi vseh sil, ki se pojavljajo v našem kulturnem in družbenem življenju. Če se je gledališčnemu svetu Odra 57 zdelo Rožančevsko delo kvalitativno ali morda družbeno in umetniško samo sporno, je kljub temu privolil v realizacijo, naj obrazloži svoje kriterije in jih dal v razpravo zainteresirani javnosti. Če pride do takih sporov med organi družbenega samoupravljanja in družbo, kot se je bil zgodil v Križankah, se je družba dolžna kritično pogovoriti predvsem s svojimi upravljalnimi predstavniki.

3. Ali bi tisti družbeni sklad ali katerikoli drug organ financiranja, ki je dal na razpolago materialna sredstva za realizacijo sporne dramskega dela, lahko obrazložil, na podlagi kakšnih ocen ali lastnih kriterijev je del svojih sredstev določil prav za to predstavo Odra 57?

Naj tudi to vprašanje rahlo razširim še z naslednjim:

Kolikor vem, so tudi skladni dolžni voditi tako politiko pri razpolaganju z družbenimi sredstvi, ki je v skladu z družbo in njenimi potrebami. Incident v Križankah govor, da v tem primeru ni prišlo do takega soglasja in da je bil del naših družbenih sredstev vržen v nič!

IVAN SKUSEK, Rimska c. 10-I, Ljubljana,

Družbeni predlog

Tovariši uredniki,

v DELU, 6. t. m., čitamo zahtevo po konkretnih ukrepih, ki jo izreka v imenu delovnega kolektiva KZ Polje I. Ivanuša. On zahteva prepoved takih gledaliških uprizoritev. Pred njim je bil napisan, ki se ne strinja s prehitro prekinjenjo drame. V eni prejšnjih števil DELA pa sem pod isto rubriko čital pismo prav tako obiskovalca tega gledališča, ki pravi, da je prvi moment smatral klic »Rožan« naj krave močee za del drame same. Stoj na ideji! Ta konflikt, ki se razarača še po našem časopisu tako, da čakamo samo

še solzinskih bomb, bi se mogel kar vključiti v dramo samo. Gledališki strokovnjaki pravijo, da mora vsak gledališki prikaz imeti — konflikt. Konflikt je tu, ali ne bi bilo bolje, da bi ga močan pisateljski talent napisal, dober režiser pa režiser postavil dramo tako, da bi splošno dramsko ostvare nastopili tovariši iz Agrokombinata in KZ-jev. Kar kot igralci z vsem svojim odporom do določenih umetnostnih ostvare. Tako bi zadeli kar več muh na en mah. Umetnost naj bo prikaz resnice. Resnice z burinimi konfliktom v naši družbi imamo dovolj, skupnih in individualnih. Konflikt med umetniki in delavci, konflikt med umetniki teh in onih nazorov, konflikt, ki je posledica borbe med starejšimi in novimi nazori v našem kmetijstvu, konflikt v zakonu, konflikt med tisto mladino, ki jo je vagona NOB, proge Brčko-Banovići, in med to, ki jo je vagona družba naslednjih 15 let. Vse to je resnica, ogromna komedija, drama, tragedija, farsa ali kar hočete, ki čaka duhovitega umetnostnega kreatorja. To je nova, posvema naša vsebina, ki kaže svojo čimbalovsko obliko. Vsebinsko se je jasno pokazala in tudi oblikovno, prav pri tem dopolnjuje. Treba jo je samo iskrenosti v umetnostno obliko in vsi prepriji bi odpadli. Umetnik bi smogel tisto, česar ne zmorejo ne nestripi demonstranti niti kritiki. Kakor divjo vodo v hidrocentrali, tako bi burne nesporazume ukrotili v umetnostno korist, da ta ne bi bila tako dolgočasna, kot je sedaj.

DORE KLEMENČIČ-MAJ, Ljubljana, Tomskeva 6

Kaj gledate, saj so »pavri«

Tovariši uredniki, lepo, sončno sobotno popoldne so imeli maturnanti v Mariboru takšno vzgojno in kulturno prireditev, ki jo program je prisostvoval dosti gledalcev, predvsem mladine. Kako ne, saj je bila prireditev tisti mladinski ulice in marsikateri mimo ideji se je za trenutek ustavil. Predaja ključa (beri: prodaja) in pokončanje enice (vsekar) ter sprehod po mestu so lepe, tradicionalne prireditve.

Ko sem opazoval omenjeno prireditev, so se pripeljali mimo nas maturanti kmetijske srednje šole, veselo prepevajo — kot vsi njihovi vrstniki. Ko so ob naši grudi opazili, da so tu tudi maturanti, so se ustavili, in takrat sem zaslišal glas iz grude mladih ljudi: Kaj jih gledate, to so »pavri«.

Ne ne bi posebno presenečilo, če bi to rekel samo eden, a isto je ponovilo več mladincev. Žal ne vem, v katero slovo omenjeni mladinci hodijo, če pa bodo te vrstice brali, naj se malo zamislijo.

Moji državljani! Ali se zavedate, da naše kmetijstvo ne more biti brez kvalificiranih strokovnjakov? Ali veste, da naša skupnost daje tekoče milijarde za kmetijstvo? Ali veste, da brez kmetijstva ni življenja, in ali veste, da brez kmetijstva ne bi imeli kruha, ne bi imeli obleke, ne bi imeli hiše, ne bi imeli zdravila, ne bi imeli ničesar. To je naša dolžnost, da se zavedamo, da naše kmetijstvo ne more biti brez kvalificiranih strokovnjakov? Ali veste, da naša skupnost daje tekoče milijarde za kmetijstvo? Ali veste, da brez kmetijstva ni življenja, in ali veste, da brez kmetijstva ne bi imeli kruha, ne bi imeli obleke, ne bi imeli hiše, ne bi imeli zdravila, ne bi imeli ničesar. To je naša dolžnost, da se zavedamo, da naše kmetijstvo ne more biti brez kvalificiranih strokovnjakov?

IVAN SKUSEK, Rimska c. 10-I, Ljubljana,

Družbeni predlog

Tovariši uredniki,

v DELU, 6. t. m., čitamo zahtevo po konkretnih ukrepih, ki jo izreka v imenu delovnega kolektiva KZ Polje I. Ivanuša. On zahteva prepoved takih gledaliških uprizoritev. Pred njim je bil napisan, ki se ne strinja s prehitro prekinjenjo drame. V eni prejšnjih števil DELA pa sem pod isto rubriko čital pismo prav tako obiskovalca tega gledališča, ki pravi, da je prvi moment smatral klic »Rožan« naj krave močee za del drame same. Stoj na ideji! Ta konflikt, ki se razarača še po našem časopisu tako, da čakamo samo

še solzinskih bomb, bi se mogel kar vključiti v dramo samo. Gledališki strokovnjaki pravijo, da mora vsak gledališki prikaz imeti — konflikt. Konflikt je tu, ali ne bi bilo bolje, da bi ga močan pisateljski talent napisal, dober režiser pa režiser postavil dramo tako, da bi splošno dramsko ostvare nastopili tovariši iz Agrokombinata in KZ-jev. Kar kot igralci z vsem svojim odporom do določenih umetnostnih ostvare. Tako bi zadeli kar več muh na en mah. Umetnost naj bo prikaz resnice. Resnice z burinimi konfliktom v naši družbi imamo dovolj, skupnih in individualnih. Konflikt med umetniki in delavci, konflikt med umetniki teh in onih nazorov, konflikt, ki je posledica borbe med starejšimi in novimi nazori v našem kmetijstvu, konflikt v zakonu, konflikt med tisto mladino, ki jo je vagona NOB, proge Brčko-Banovići, in med to, ki jo je vagona družba naslednjih 15 let. Vse to je resnica, ogromna komedija, drama, tragedija, farsa ali kar hočete, ki čaka duhovitega umetnost

Urejeno nagrajevanje je osnova za višjo produktivnost in boljše gospodarjenje

»Idejnost« Perspektiv

gmatizem») je
zanikanje kak

zanikanje) je tudi dosledno zmanjšanje kakršne koli prodajne moči, torej moči, ki jo imajo v svojem obdobju. Pojmovanje, da ZK s svojo akcijo **progressivo** usmerja razvoj slovenske družbe, označuje ideologi perspektiv kot »birokratsko fikcijo«. Ne »politično ideološka izhodišča« (organizirana za vestna akcija pod vodstvom »vseh«) povezujejo »vse gospodarske dogajanje zadnjih desetletj s svojimi raznovrstnimi težnjami in zgodovinskimi determinantami« je po njihovem mnenju »glavni vzrok dejanskega smola«. Ne organizirane politične sile, temveč »družba« je premagala administrativno fazo socializma »družba je postala sistem, utvarjala je in organizirala načeli zadnjih let ustvarila načelne okvire... za strukturiranje in komponiranje novega družbenega sistema itd. V zvezi s tem je značilna teza, da se vladajoča socialna grupa mora nujno birokratizirati, birokratizirano, pa mora zažbrskati, vsa družba

bas. Za ideologe Perspektiv »komunisti zgolj politična sila administrativnega socializma... ki še naprej obstajajo kot važen, čeprav pogosto prikrit sestavi del slovenske kulturne situacije« ter »semogoločajo spontano rast socialnih odnosov.

V skladu s tem je tudi pojezovanje, da je prehod od leve administrativnega socializma v današnji stanje posledica »spontane« priistika slovenske socialne in kulturne tradicije (»vzgodovinskih determinante«), ki ni dopuščala — zaradi vključenosti v evropski kulturni krog — dolge dominacije administrativnega birokratizma (kot na Vzhodu), nikakor pa tudi ne pa politične ali politične akcije zavestne politične sile (ZK). Ta naj bi se po mnenju ideologov Perspektiv zgolj taktično unakninja, ker je spreviedla, da

Aprioristična identifikacija marxistične družbene misli s njeno stalniščno deformacijo, zlasti pa popolnoma napačna ocena objektivne družbene vloge ZK v povojnem obdobju je vodilo no grupo Perspektiv privreda do subjektivne napačne ocene današnje sedanjega zgodovinskega momentu edini resnični protagonist družbenega napredka v boju proti birokratizmu in da edno no ala lahko pokaže pot iz današnjih prolisovlj v resnično demokratično in humano človeško konstrukcijo. Samovoljne skupščine in rekonstrukcije v ZK so nastale iz politične zgodovine, ki so največkrat v nasprotju s najcelenarnejšimi zahtevami znanstvene metodologije, zlasti pa shematične črno bele ocene današnje situacije, v kateri nastopajo oni sami ko

mi adminis
cializma ni m

zgodbi tudi se danes enajanje, da se lasi absolutno in-
dicativno in kontrolno ter sku-
sa preprečiti vsako konkret-
no, neopravičeno obravnavo negativ-
ni pojavov.

Takšno oceno družbene
vlogue Zveze komunistov je
historično popolnoma ne-
vezdržna. Kako naj bi taka
od kraja zbirokratizirana po-
litična sila začela in celo iz-
vajevala izredno težak boj
proti administrativno-biro-
kratičnim tendencam, ki se

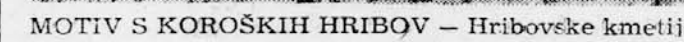
socializma nep
voluciji v vsak

socializma neposredno po re-
voluciji, vsaki relativno za-
stavlja določeno družno politi-
čno silo v Jugoslaviji, saj so
samoistojno, ustvarjajo kon-
cipirala in uveljavlja, priki-
pala v življenje, sistem
delavskega samoupavljanja?
Kajla socialna »grupa«
je morala pri tem premagati
najrazličnejše ovire, dvo-
me, začetne neusphe in po-
znejše deformacije? Ali av-
torji tega take? Ali ta sila
je, s koliko energijo in odloč-
nostjo se je morala ZK še
v zadnji ustavi kampanji
boriti proti resnično birokrati-
znim tendencam, ki si sku-
šale zavreti razvoj sistema
samoupavljanja? Mar je
to vse nastalo samo od se-
be, kot rezultat nekakšne-
ga anonimnega družbenega
potiska? Ali je ali ta sila
okretna vloga ZK poskus di-
stencirati vpliv ZK in jo izločiti
iz slovenskega »socialnega
in kulturnega prostora«? Ali je
mogoče, da bi take koncepcije
mogle ostati brez škodli-
ljivih političnih posledic, brž
ko začno angažirati ljudi,
brž ko se začne ljudje za-
vestno opredeljevati za-
to ali ne za? Ne najdejo to, kakšne-
ga so subjektivni namere in
želje njihovih avtorjev!

»Boj za nenehno izpopolnjevanje sistema neposredne | »In kje vas najbolj čevlji | lžarni tanke pločevine

»In kje vas najbolj čevelj

»In kje vas najbolj čevlja žuli?«
 »Pri osebnih dohodkih. Mi-
 slim, da je stimulativen sis-
 tem nagrajevanja osnova za
 višjo produktivnost in boljše
 gospodarjenje.«
 »Kolikšni pa so povprečni
 osebni dohodki?«
 »Približno 48.000 dinarjev.«
 »Povprečje je lepo.«
 »Je. Vendar samo po sebi
 malo pove. V nekaterih vo-
 domskih enotah nor v ka-

Nove možnosti za ohranitev pokrajine in višinskih kmetov

na teh območjih proučevati v tesni povezavi. To je zelo pomembno za usmeritev obdelovalnih posestev, da bo čim bolj produktivna in donosna. Kako širok obseg lahko zajame turizem in kakšne so perspektive tistih vršinskih kmetov, ki nimajo ustreznih pogojev za ureditev turističnih sob? Ta in podobna vprašanja pa še proučujejo in bo na njih mogoče odgovoriti šele čez leto ali dve.

Dosedanje proučitve in izkušnje v nekaterih krajih pa so pokazale, da nekatera še neproučena vprašanja ne moremo

rejo ovirati razvoja turizma tako, da v tistih krajih, ki najbolj ustrezajo, ne bi takoj začeli izvajati pripravljenega programa.

J. PETEK

**PLANINSKO
POSTOJANKO**

oddamo v najem poštenemu in delavnemu oskrbnikskemu paru pod zelo ugodnimi pogoji. Na stop takoj ali pozneje.

Fonudbe pod "Celoletno-
v. ord. ord." Delav. 5564

Zavod SRS za rehabilitacijo invalidov

rtova 51

ovanju zaradi povečanega
področju študijsko-anali-
tičnega dela nove vodilne in
e, in sicer:

jujejo obiski v sedanji turističnih postojankah, kjer po-

SESTRO

ČEVLJARJE KV delavce

delovna mesta je potrebna
razba in delovna praksa.
v katerem se bomo do-
vanja, ki je možno takoj

--

potrebo. Ampak ta
oprava ni potrebna
voj, banalna) adap-
tacija mirno kri, ne
spektivni in neper-
narveč o čisto na-
usni postaji; in če
prebiral kamenčke
sneg. Mir
morajo pa
glavo, pa
krih nog,
vsi ne, pa
autobusni
Ampak ti
Hudo je
pa ne ve
postaji tu
kam. Po
vedel kam

KOZEIJ

avtobusna postaja
leg cen in dobre
ih standardnih re-
čan čaka, čaka na
in še enkrat —
blgem ali krajšem
podplati, se začne

noritskega sa
to ni noben n

ujše hudo. »Da bi
ad glavov«, stokajo
ling dež in odena

Tovarna avtomobilov
riboru je lani izvozila

Uvoz steklene

Boljši pogoji poslovanja

Nove bencinske

Kemungingo-obrtu

Interesenti se naj zglašujejo
v tajništvu podjetja oz.

**2 strojna
ključavničarica**

Kamen spotike

Vest, da so nekdanjemu predsedniku Brazila Juscelino Kubitschku odvzeli senatorski mandat in za deset let tudi vse politične pravice, ni presenetila političnih opazovalcev v Braziliji. O tem se je že nekaj časa govorilo, le da so jezečec na tehnični oddelci obvladavali umirjenosti člani brazilske vlade. Nacionalni varnostni svet, v katerem so vsi člani brazilske vlade in več visokih uradnikov, je namreč že pred dnevi predlagal, da bi Kubitschka politično likvidirali, vendar se brazilski predsednik Castello Branco s tem ukrepom ni strinjal. Očitno je, da je poskušal vztrajati na sredi današnje brazilske politične (uradne) magistrature, vendar ga je večeraj nevarno zaneslo na desno. Tja so ga očitno potegnili desničarski generali in njihovi zloglasni pogrebni brazilski predsednik, guverner Guanabara Lacerda.

Juscelino Kubitschek, ki je pred štirimi leti 31. januarja postal predsednik, je posle nedavno predsedniku Quadrosu, je bil kandidat za predsednika Brazilije na prihodnjih volitvah. Kot vođa konservativne socialno demokratične stranke je imel v sedanjem političnem položaju v Braziliji zelo velike možnosti, da bo izvoljen za predsednika Brazilije. Njegov nasprotnik se je že zdaj hotel zavarovati pred njim, pri tem pa ni izbral sredstev, kajti ta nasprotnik je guverner Lacerda. V svojem časopisu "Tribuna da Imprensa" je obtožil Kubitschka korupcije, ob prvopripravljenem uradnem udu pa ga je poskušal silovito v seznan ljudi, ki so jim odzeli politične pravice, vendar je vojska odklonila to zahtevo. Se ude, za podpredsednika Brazilije je postavila Kubitschkega osebnega in političnega prijatelja Alkima. Očitno je bilo, da tudi generalom ni zmanjka volje po volji nasilni in častilnepti Lacerda, ki se deset let v doslej zmanjka teži k temu samemu cilju: da bi postal predsednik Brazilije.

Kubitschkeva stranka ima v Braziliji najboljši politični stroj, poleg tega pa je ta stranka povezana z delavsko stranko. Trebno je za koalicijsko v Braziliji nepremagljiva, zato je moral Lacerda nujno poseči po drugih sredstvih. Uspelo mu je v toliko, da so Kubitschku (kmalu) pa bodo še 500 političnih in javnih delavcev odvzeli politične pravice. Pred njim so jih odvzeli tudi nekdanjemu predsedniku Goulartu in Quadrosu.

Juscelino Kubitschka, ki je bil brazilski predsednik od 1956. do 1961. leta, so obtožili, da je storil svoje predsedniške funkcije za osebno obogatitev, obtoženo pa, da je sodeloval z Goulartom in da je njegova sedanja demagogija v nasprotju z vladnimi cilji. In Kubitschkov odgovor na vladni ukrep: »Ker ne gre več samo zame osebno, se bom še bolj boril«.

V tem pogledu mu Lacerda lahko kvečemu zavida njegov položaj, kajti Kubitschkov vpliv sega globlje in širše kot Lacerdov. Poslanec Kubitschkeve socialno demokratične stranke (PSD) bodo po vsej verjetnosti zapustili parlamentarno zvezo z vlado Castello Branca. Vlado bo v tem primeru podpirala samo Lacerdova nacionalna demokratska zveza, Goulartova delavska stranka je namreč že prej prešla v opozicijo, če pa se PSD zdaj odloči za isti korak, bo vlada Castello Branca, le teško dobila večino v kongresu.

Kubitschkeve politične pravice pa so bile že dolgo spora tudi v sami brazilske vladi. Kakor poroča brazilski tisk, je šest ministrov zagotovo z ostankom, če bodo Kubitschku vzeli politične pravice in senatorski mandat. Tako je prišlo do zaostitve med dvema strujama v vladi: skrajno desničarsko z obrambnim ministrom Costa e Silva na čelu in zmernimi ministri, med katerimi so ministri za notranje zadeve in pravosodje, minister za civilno letalstvo in še nekaj drugih civilnih ministrov. Vprašanje je, ali bo uspelo nekdanjemu generalu Castello Brancu, da se bo izognil nevarnosti, ki mu preti, če ga bodo desni ekstremisti dočleno potegnili za seboj. Sodeč po njegovih izjavah, si tega ne želi, ni pa povsem verjetno, da se bo mogel upreti ljudem, ki so ga postavili na najvišji položaj v največji južnoameriški državi.

B. KOVAC

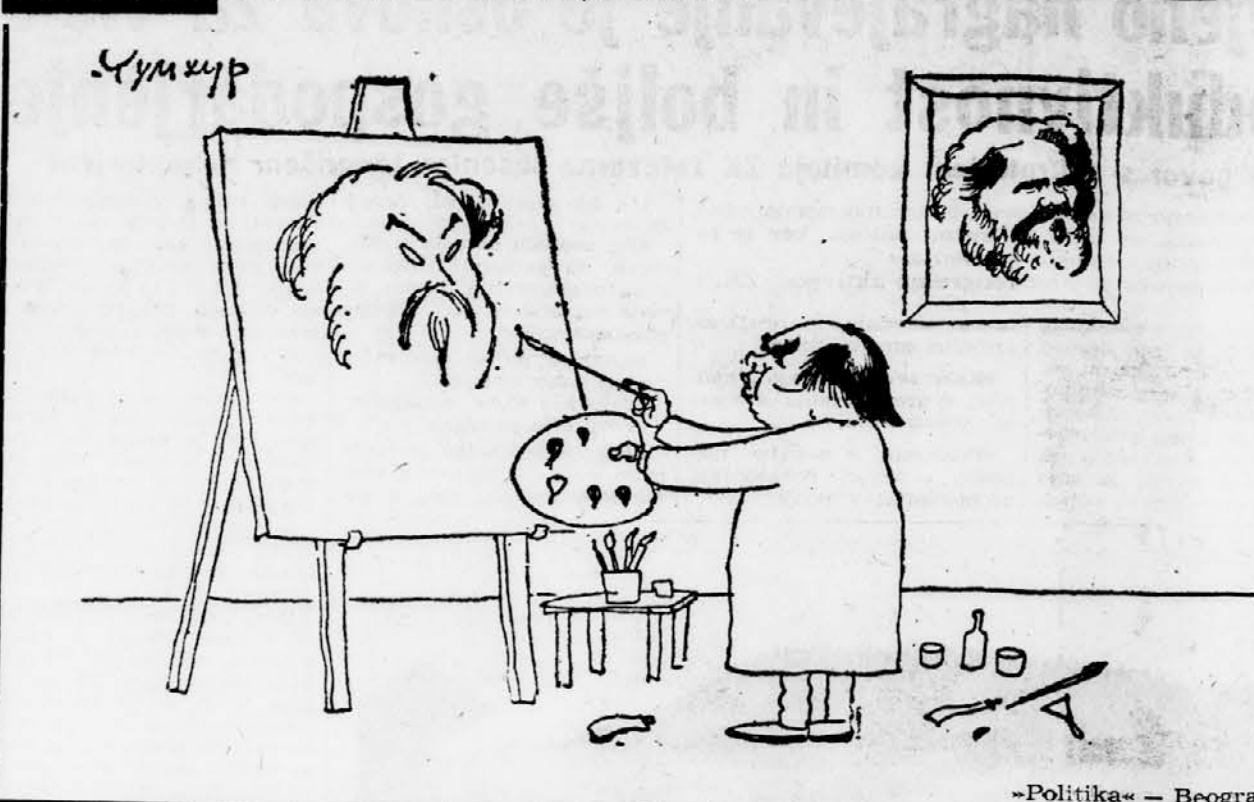
Pekarna-slaščičarna «ROGLA» Slovenske Konjice razpisuje prosta delovna mesta za:

PREDPEČNIKA OBLIKOVALCA

Pogoji: kvalificiran pek, urejena vojaščina. Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. — Nastop službe mogoče takoj ali po dogovoru. Kandidati naj se zgledajo osebno v podjetju ali pisмено na gornji naslov.

5500

DŽUMHUR: KITAJSKA ŠOLA SLIKARSTVA

Na vroči sudanski vertikalni

»Problem enotnosti severa in juga lahko rešijo naši ljudje sami«

OD NASEGA POROČEVALCA

JUBA, junija. Vsak pogovor v prestolnici Sudana se začne z vročino in konča z »vročim« jugom države. Notranja enotnost največje afriške države, nemiri, ki jih v treh južnih pokrajinah povzročajo oborožene skupine emigrantov, so še vedno problem, ki naj bi okupira sudansko javnost na severu. Toda odkritost razprav, da v devetih letih neodvisnosti ni bilo mogoče izravnati razlik med severom in jugom, ki so etnično pogojene in jih je kolonialna uprava po priznanem »divide et impera« še poglobila, ter priznane dejstva za gospodarski razvoj pokrajini Equatoria, Bahr El Ghazal in Zgornji Nil, se zdi zaria »oboje-stranskega zaupanja med ljudmi s severa in juga«.

S komerkoli sem govoril v prestolnici, vedno se je pogovor zasukal na jug. »Novinar ste, mi je dejala prodajalka v knjarni, zakaj ne potujete na jug, da se boste prepričali, kakšne laži so pisali o nas, ko smo pred mesecem izgnali bele misijonarje? Videli boste, da ni nobena katoliška cerkev izpremenjena v mosėjo...«

»Vera je v naši državi svobodna, toda ne moremo dovoliti, da bi se nam duhovniki — še posebej ne tuji — mešali v notranjo politiko. Mi smo bili pri, ki smo izgnali bele misijonarje, toda prepričan sem, da nas bodo posnemale tudi druge afriške države, mi je dejal namestnik podsekretarja za zunanje zadeve.

In znani sudanski novinar — Dinka z juga — Ambrose Wol je zapisal: »Problem (enotnost severa in juga) lahko rešijo sudanski ljudje sami. Potrebno je resnično zaupanje med našimi državljani. To ni problem, ki bi ga lahko reševali ljudje izven naših meja«.

Bil sem na obisku v kartumski usnjarni, ki je bila zgrajena z jugoslovansko pomočjo. Hodili smo med velikimi stroji in se na koncu ustavili v hladilnici, saj je

»Sudan je homogena enota: politično, ekonomsko in geografsko. Južni Sudan je orientiran po reki navzdol proti severu,« mi je dejal uradnik z ministrstva za informacije, ko me je z avtomobilom spremljal iz urada v urad.

Karkoli že: Asimilacija severa in juga ne more priti iz neč noč! Izmed dvajstih milijonov Sudancev jih živi tri in pol milijona na jugu. Medtem ko na severu govorijo ljudje večinoma arabsko in so muslimani, so plemena na jugu skrajno primitivna, so po večini pogani in govorijo množico različnih jezikov.

Po sudanskih podatkih je danes na jugu 250.000 kristjanov in 70.000 muslimanov, vsi drugi so pogani. Misijonarska aktivnost je narasla šele ob ponovni okupaciji Sudana v gdnjih letih prejšnjega stoletja. Britanci so hoteli po vsi sili ločiti jug od severa. V misijonarskih šolah — edinih šolah — so poučevali v angleščini (za razliko od arabsčine v šolah na severu) in šele v zadnjih letih, ko je leta 1957 država prevzela misijonarske šole, začnajo uvajati arabsčino. Pri množici radijskih jezikov in narečij (več kot 200) na jugu, je potreben enotni jezik. Toda resnično ni razloga, zakaj bi moral biti ta jezik angleščina!

Se pred polnastimi leti je bil ves jugo popolnoma zaprt za ljudi s severa in Britanci so ga s posebno upravo varovali kot v enklavi. Potovanje s severa na jug je bilo mogoče samo s posebnim dovoljenjem. In mnogo lažje si prišel iz Malakala ob Nilu v Kampalo (Uganda) kot v Kartum — v lastno prestolnico.

Se pred polnastimi leti je bil ves jugo popolnoma zaprt za ljudi s severa in Britanci so ga s posebno upravo varovali kot v enklavi. Potovanje s severa na jug je bilo mogoče samo s posebnim dovoljenjem. In mnogo lažje si prišel iz Malakala ob Nilu v Kampalo (Uganda) kot v Kartum — v lastno prestolnico.

Vsako leto sprejemo le 150 študentov, medtem ko se jih prijavlj nad tisoč. Prva selekcija je pisarni izpit iz biologije, kemije in tujea jezika, druga pa šesttedensko usno izpraševanje. Študij medicine traja sedem let. Sta pa začnejo absolventke tako, da so en teden zaposlene v bolnišnici kot bolničarke. Delati morajo prav vsa tudi najdrobnejša in najnavadnejša dela. »To je nujno potrebno, kajti zdravnik mora vedeti, kakšna opravila ima bolničarka, da bi znal oceniti njeno delo in je ne bi kasneje motil pri njenem opravilu,« mi je razlagal prof. Arvo Ullpö.

Enako skrbno kot zdravniške vzgajajo tudi medicinske sestre in bolničarke. Šola za njih je v graduji nasproti klinike. Medicinske sestre morajo po končani kompletni srednji šoli še v 2 in pol letno višjo srednjo šolo, bolničarke pa po devetletni še v štiriletno strokovno šolo. Selekcija in šolanje sta bi kasneje motil pri njenem opravilu,« mi je razlagal prof. Arvo Ullpö.

Enako skrbno kot zdravniške vzgajajo tudi medicinske sestre in bolničarke. Šola za njih je v graduji nasproti klinike. Medicinske sestre morajo po končani kompletni srednji šoli še v 2 in pol letno višjo srednjo šolo, bolničarke pa po devetletni še v štiriletno strokovno šolo. Selekcija in šolanje sta bi kasneje motil pri njenem opravilu,« mi je razlagal prof. Arvo Ullpö.

Posebno skrb pa so posvetili zdravstvenemu in pomožnemu bolnišniškemu osebju, ki je zaposleno v tej bolnišnici. Poleg šefa klinike dela v tej bolnišnici še 14 specialistov in 24 zdravnikov, dva kemika, dva patologa in dva dentista. V ustanovi za 320 otrok je zaposlenih 264 medicinskih sester, bolničark in otroških negovalk.

Bil je nenavaden primer, da sem na večer po obisku v tej bolnišnici srečala najstarejšega in najbolj znanega finskega pediatra prof. Arvo Ullpöja, ki je to bolnišnico ustanovil in vzgajal kader, ki danes dela v nji. Pripravednoval mi je o vsem sistem, kar je za bolnišnico še važnejše od moderne in funkcionalne arhitekture, o šolanju kadra. Za zdravstveni kader se izbor začne že z vpisom na univer-

A. STANOVIK

Ključ imajo v Peking

»Miru ni mogoče vzpostaviti brez LR Kitajske«

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

PARIZ, junija. Naključno se je, da sta se hkrati znašla v Franciji dva zastopnika ameriškega predsednika. George Ball je prišel, da bi predsedniku de Gaulleu razložil ameriško politiko do držav nekdanje Indokine. General Omar Bradley pa se je znašel v Normandiji, da bi bil kot osebni odposlanec predsednika Johnsona glavna osebnost v proslavah 20. obletnice zavezniškega izkrcanja na evropski celini.

Oba prihoda sta priskrblila v spornih razlikah med de Gaulleovo Francijo in ZDA. Verjetno so tukaj našli uradno formulo, ki naj bi razlikam dala stanovito obliko: »Cilji so isti, razločuje pa se v metodah.«

Vendar pa drži, da gleda Pariz na vrsto političnih manifestacij drugače kot Washington. Ne le da se proslavi v Normandiji ni udeležil de Gaulle, temveč tudi ni bilo njegovega osebnega zastopnika. Ko pa bodo praznovali 20. obletnico napredovanja francoskega generala Leclerca, ki je osvobodil Pariz, takrat bo de Gaulle navzoč. Pri zavezniškem izkrcanju v severni Franciji 6. junija leta 1944 je bila francoskim enotam pripisana minimalna vloga, česar general de Gaulle, ki je takrat vodil svobodno Francijo, ne more pozabiti. Najmanj pa more pozabiti namero Anglosaksoncev, da bi upravo v svobodni Franciji zaupali zaveznikom.

George Ball je prišel v Pariz po ameriškem vojaškem posvetovanju v Honoluluju, kjer so obravnavali položaj v nekdanji Indokini, in po nekaj svežih francoskih potezah v odnosu do Vietnamu, Laosu in Kambodže. Kot je znano, je Pariz v Varnostnem svetu na kambodžo pritožbo zoper južnovietnamsko-ameriške provokacije proti državi prince Sihanuka reagiral drugače kot Washington. Kar zadeva laoski položaj, je Pariz predlagal mednarodno konferenco, repizo Zeneve, kar ni bilo po volji Američanom. Tudi zdaj po Ballovem razgovoru z de Gaulleom poskušajo politični krogi ugotoviti, ali sta se Pariz in Washington približala ali ne.

Degolistični krogi pretendirajo na oceni, da se ameriška politika, kar zadeva francosko pojmovanja, stanovito

evolira. Ta evolucija naj bi se izrazila v privolitvi v idejo, da krize v Južnem Vietnamu ni mogoče rešiti samo z vojaškimi ukrepi in da je torej de Gaulleovo vztrajanje pri politični rešitvi realno. Tega ne trdijo kategorično, temveč predpostavljajo, da bi bila druga točka te domnevne evolucije pristane na francosko mnenje, da je ključ problema v Pekingju.

»Monda« trdi, da Ballovi razgovori v Parizu niso niti malo zblížali francoske in ameriške teze. List meni, da je skupno obema stranema prvič prepričanje, da Vietnam ne deluje samostojno, temveč pod vodstvom Severnega Vietnamu, in drugič, želja nastopila proti ZSSR, da bi komunisti ne bi vladali Južnemu Vietnamu. V Parizu domnevajo, da je de Gaulle, sklicujoč se na grenko francosko izkušnjo od leta 1945 do leta 1954 v Indokini, prepričeval Balla, naj bi ZDA nehale iskati vojaško rešitev. Edino realno je iskati politično solucijo, to pa pomeni razgovor s Kitajsko, pri čemer francoska vloga ne more biti majhna.

Pariz meni, da terja LR Kitajska stabilizacijo položaja na mejah iz dveh razlogov: prvič, ker bi se tako lahko mirno posvetila reševanju notranjih težav, in drugič, ker bi lahko tako z močnejših pozicij nastopila proti ZSSR, ki tega izvirja, kot piše degolistični »Nation«, da je v interesu Pekinga, da bi premagal mednarodno izolacijo, medtem ko gverila v Južnem Vietnamu in Laosu samo krepi to izolacijo. Zatorej je treba upati, da bo Peking sprejel častno priložnost sodelovati pri obnavljanju miru v nekdanji francoski Indokini.

Francoski zategadelj obžaluje, da so Američani prepri-

IMP - Industrijsko montažno podjetje
LJUBLJANA, Črtomirova 6
prodaja naslednja osnovna sredstva:

- 5 RABLJENIH TRICKLOV v nevozni stanju — ogled v Zagrebški ulici
- LESENI KIOSK 4 x 4 ogled v Komenskega št. 12, »Aglomela«

5568

ANTE MAHKOTA

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

5568

Novice

TRBOVLJE: osem dramskih skupin — V Trbovljah se je začela sedma dramska revija amaterskih dramskih skupin iz Slovenije. Trajala bo štiri dni. Na njej bodo nastopili naslednja gledališča: »Tone Cufare« iz Jesenice, mušarska dramska skupina iz Lendave, Sentiakobsko gledališče iz Ljubljane, skupina mladinskega kulturno umetniškega društva Skofjeloške gimnazije, amatersko gledališče iz Tolmina, DPD Svoboda »Slava Klavara« iz Maribora, DPD Svoboda Vrhnika in Malo gledališče iz Ljubljane. Vsak dan bosta nastopili dve skupini, že v dopoldanskih urah pa bodo za udeležence prirejali razgovore o problemih amaterskih gledališč in o predstavi prejšnjega dne.

JESSENICE: pevski oktet na gimnaziji — Na jeseniški gimnaziji so letos ustanovili pevski zbor, ki je nastudiral celoten koncertni program. Ansambel šteje 8 dijakov. Koncertiral bo na Jesenicah, pa tudi po drugih krajih jeseniške občine. Oktet bo nastopal tudi po zaključku pouka.

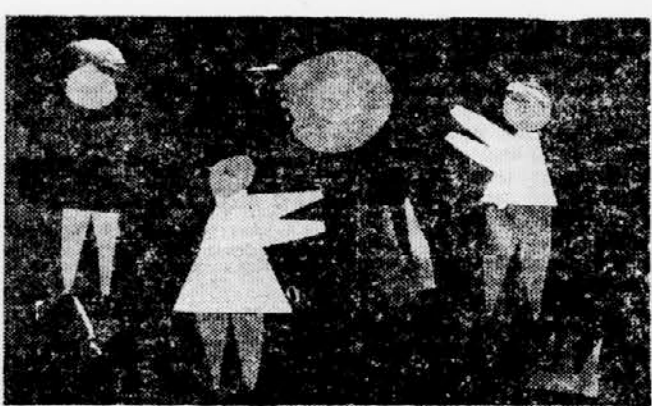
NOVA GORICA: »Beneški Slovenci« in Režijani v besedi in podobi — V počastitev desetletnice smrti pesnika in pisatelja Beneških Slovencev Ivana Trinka je Gorška knjižnica v hali skupščinskih prostorov v Novi Gorici odprla razstavo »Beneški Slovenci« in Režijani v besedi in podobi. Razstava prikazuje razvoj pisane slovenske besede ter posreduje jezikovne in folkloristične posebnosti Beneških Slovencev.

GORICA: delo Glasbene matice — Slovenska glasbena matica iz Trsta je zaključila z dejavnostjo svoje podružnice v Gorici. Glasbenega pouka se je skozi vse leto udeleževalo nad 40 goščenec. V zaključnem nastopu se je izkazal tudi otroški zbor iz Standreza.

LJUBLJANA: koncert mladinskega zbora iz Zagorja — Drveni bob ob 19. uri v festivalni dvorani Pionirskega doma nastopil mladinski zbor osnovne šole »Toneta Okrogarja« iz Zagorja pod vodstvom Riharda Beumerana. Ta ansambel je lani osvojil prvo mesto na mladinskem pevskem festivalu v Celju, pred dobrim mesecem pa je z velikim uspehom gostoval v Gradcu na Avstrijskem, kjer je navezal živahne stike in se dogovoril za vrsto gostovanj.

LJUBLJANA: ženske več berejo kot moški — Bežigradska ljudska knjižnica premore 12.417 knjig, in sicer 10.231 leposlovnih, 1074 poljudnoznanstvenih in 1112 tujezikovnih knjig. Lani si je knjižnica nabavila 1476 več del domačih knjižnih izdaj. V tem času je izposodila okrog 60.000 knjig, obiskalo pa jo je 6460 Bežigradčanov, med njimi 3942 žensk in samo 2618 moških.

LJUBLJANA: razstava o otroku — V četrtek, 11. junija, ob 9. uri v telovadnici VII. gimnazije na Viču odprla

razstava Razgibani svet otroka. Prireja jo aktiv vzgojitelj pri ZPPS Ljubljana-Vič.

BEograd: velik uspeh »Krsmanovića« na Švedskem — Zbor beograjskih študentov »Branko Krsmanović« se je vrnil v Beograd iz Stockholma, kjer je z velikim uspehom nastopil na tradicionalnem glasbenem festivalu. Ansambel je imel 3. junija koncert jugoslovanskih in drugih zborovskih pesmi, 5. junija pa je izvedel z orkestrom švedskega rada in solisti Verdijev »Requiem«.

SARAJEVO: zaključek Shakespearove proslave — V Sarajevu je bila zaključena jugoslovanska proslava 400-letnice rojstva Williama Shakespeara, ki je trajala osem dni. V tem času so znani jugoslovanski dramski ansambli — Jugoslovansko dramsko gledališče in Narodno gledališče iz Beograda, Hrvaško narodno gledališče iz Zagreba, Mestno gledališče ljubljansko in Narodno gledališče iz Ljubljane, Narodno gledališče iz Osijeka, Srbsko narodno gledališče iz Novega Sada, Dramska skupina delavske univerze »Djuro Salaj« iz Beograda ter Narodno gledališče iz Sarajeva — izvedli vrsto Shakespearovih del. Sklepan je bil tudi simpozij o scenski realizaciji Shakespearovih dram ter njegovi dramaturgiji, odprti je bilo več priložnostnih razstav o Shakespearu, Jugoslovanska kinoteka pa je imela poseben program, sestavljen iz filmskih realizacij pesnikovih dram.

REKA: dvajsetletnica italijanske unije — Osrednja proslava dvajsetletnice Italijanske unije za Istro in Reko bo 12. junija v Labinu. Predsedstvo unije je sklenilo, da bo ta dan kulturno umetniška revija, da bodo odprli razstavo in odkrili spominsko ploščo na mestu, kjer je bila unija ustanovljena. Na reviji bodo nastopili najboljši ansambli italijanskih klubov kulture in kulturno umetniških društev iz Istre, Reke in Slovenskega primorja.

REKA: VIII. kongres jugoslovanskih esperantistov — Od 5. do 8. junija bo na Reki 13. kongres jugoslovanskih esperantistov. Spremljala ga bo vrsta kulturnih prireditve, gledališka predstava v esperantu in enodnevni izlet na otok Krk.

TOPUSKO: hrvaški kulturni praznik — V tem lepem turističnem in zgodovinskem mestecu na Kordunu bo 27. junija proslava 20-letnice I. kongresa hrvaških kulturnih delavcev. O pomenu take dogodka bo na osrednji proslavi govoril dr. Mladen Iveković. Odprta bo tudi razstava o kulturnem delu med NOR. Na zaključni prireditvi bodo nastopili glasbeni in dramski umetniki iz Zagreba.

SVETOZAREVO: sodelovanje treh mest na področju solstva — Na sestanku predstavnikov občinskih odborov Socialistične zveze Svetozareva, Paracina in Cuprije so sklenili, da bodo predložili občinskim skupščinam ustanovitve skupne službe na področju prosvete. Tako bodo lahko razširili šolske kapacitete in uredili vrsto drugih problemov.

ZENEVA: Jugoslovan izbran za predsednika — Na generalni skupščini mednarodnega združenja filmskega tiska, ki je bila v Zenevi od 3. do 6. junija, je bil za predsednika izvoljen direktor jugoslovanskih filmskih novosti Samuilo Amadaj. Za podpredsednika pa so izvolili predstavnika sovjetske in grške filmske revije.

HAAG: Lermontov v esperantu — Ob 150-letnici rojstva ruskega pesnika M. J. Lermontova bo na Nizozemskem izšla knjiga njegovih izbranih pripovedi v esperantu. Lermontova so doslej že veliko prevajali po raznih esperantistih revijah.

BERLIN: velik uspeh naših fotoreporterjev — Na mednarodnem nagradnem natečaju, ki so ga organizirale dnevne revije, ki se ukvarjajo s fotografiranjem umetnosti (iz SZ, Madžarske, Poljske, CSSR in DR Nemčije) v sodelovanju z vzhodno-nemško foto-kemično industrijo, je dobil eno izmed treh glavnih specialnih nagrad (v znesku 1.000 mark) fotoreporter »Politika« Jovan Ritočević za reportažo o Skopju. Prvo nagrado (v znesku 500 vzhodno-nemških mark) je dobil fotoreporter »Večernjih novosti« Nikola Babić za fotografijo »Skopje 63«. Poleg tega je pripadalo jugoslovanskim fotomaterijem in profesionalnim fotografom še pet drugih, šest tretjih in 23 četrtnih nagrad. Zbirja je zasedala v vzhodnem Berlinu od 25. maja do 4. junija. Odziv na natečaj je bil izreden: dospelo je okrog 25.000 fotografij iz mnogih držav.

NEW YORK: kritika o »Travniki kronike« — Pred kratkim je v Kanadi izšel prevod Andričeve »Travnike kronike«. Ob tej priložnosti so izšle v tamkajšnjem tisku zelo pohvalne ocene. Kritiki Philipp Rowland piše v časopisu »Globe and Mail«, da »Travniki kronike« dokazuje vso pisateljsko veličino Iva Andriča, ki je pred tremi leti dobil Nobelovo nagrado za književnost. Kritiki ocenjuje Andričev stil, češ da je poln ravnotežja in harmonije; prav tako opozarja na Andričev podajanje značajev in opisovanje pejsažev ter ugotavlja, da je Andričeva proza preprosta, a lirizmom in zasnovana na preciznosti opisa.

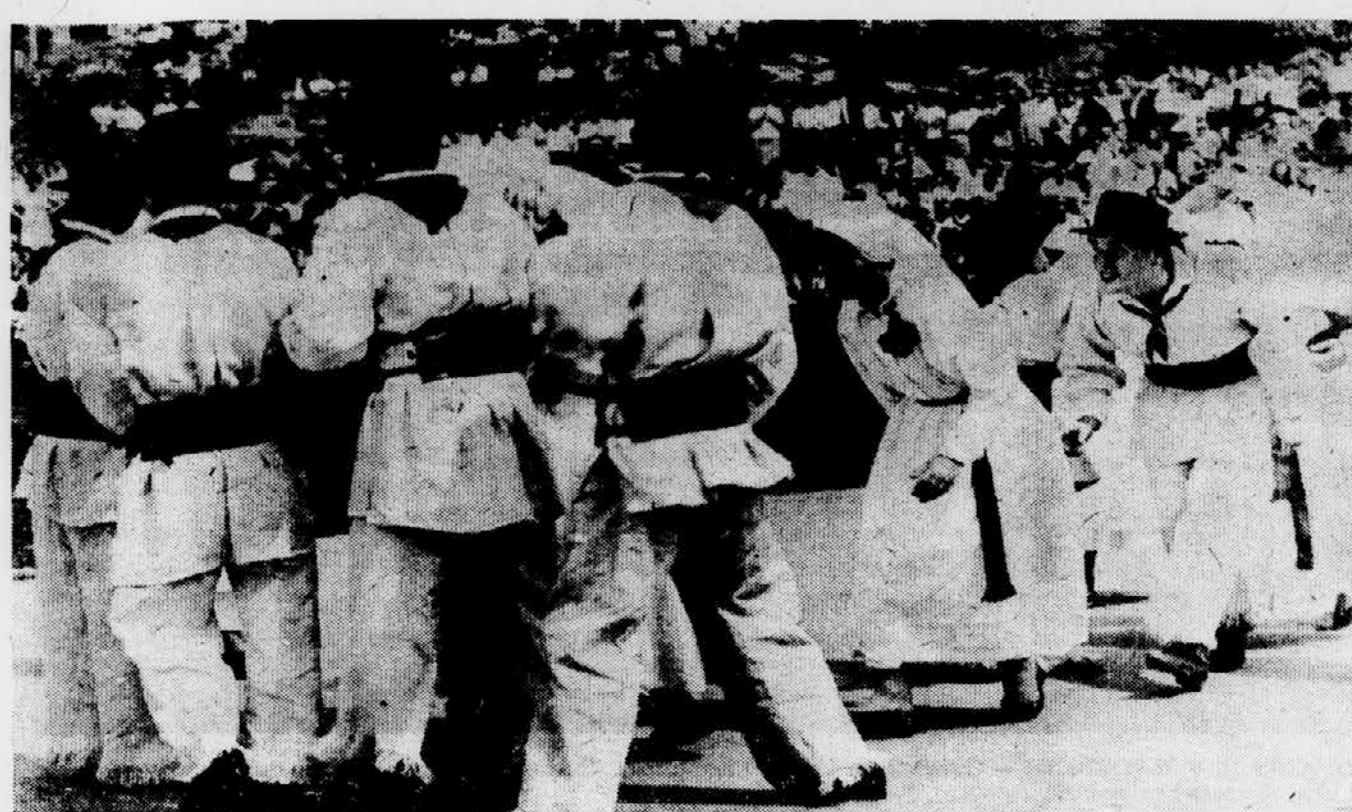
Pozdrav gledališčnikom v Novem mestu

Ze res, da se mi pogled najprej ustavi na 3 felvonasos komediji »Apuci, mamuci, babuci« z avtorico Margaret Mayo vred. Prvič se tako predstavlja Magyari Szinjátsoz Együttése iz Lendave. Ne drevi — drevi bodo odprli revijo dramskih skupin Slovenije jeseniški gledališčniki z »Domom Bernarda Albea«, jutri popoldne bo na sporedu ta mladinska dramska skupina. Potlej se bodo zvrstili dramski amaterji Slovenije na odru novomeškega Prosvetnega doma v naslednjem zaporedju: četrtek zvečer: Sentiakobsko gledališče iz Ljubljane (z »Golobi miru«), petek dopoldne MKUD gimnazije Skofja Loka (z »Legendo o ljubezni«), petek popoldne Amatersko gledališče Tolmin (z »Mandragolo«, zvečer, pa DPD Svoboda »Slava Klavara« Maribor (z »Ornifom ali Sapico«) in sobota popoldne DPD Svoboda Vrhnika (z »Lepe Vidice«) ter zaključni sobotni večer Malo gledališče iz Ljubljane (z »Nevarnim ovinkom«).

Letos bodo — ker je revija že sedma, sedmič vse vmesne ure med predstavami namenjene pogovorom, denimo o Shakespearovi umetnosti, o repertoarnih prizadevanjih vseh dramskih skupin na Slovenskem v pretekli sezoni, o mostovih med profesionalnimi in amaterskimi gledališkimi potmi, o propadlih igralskih službah, o minulem kongresu Svobod z novimi potezami naše kulturne politike nasploh, sem in tja tudi o kakem nesmislu, o prenapetosti, ki so slepo in bučno zaverovani v lastno komedijsko skupino, kot da je v njej rešitev vse komunalne kulture, o napaknem zornem kotu, češ da dinamika kulturnih potreb onemogoča intenzivno amatersko teatersko angažiranost v tako imenovanem kulturnem zaledju itd. Še o sintezi med »višjo in nižjo« kulturo, o kontinuiranih merilih kulturnih dogodkov in doživljenjski zoper kampanjski formalizem pa dajmoške anahronizme itd.

Kar bo prihajalo skupin vsa ta revijska jutra v Novo mesto (kjer je vedno moč računati s spretnimi in zavzetimi organizatorji), bodo v prihodnjih dneh nosile s seboj odmeve slovenskih krajev, poudarjale bodo tisti naša žlahtni komedijski koloriti, ki je našel za sedanjost svoje prav zanimive barve — in oživilo Novo mesto, vsaj za štiri junjske dni in večere.

MARINA GOLOUH

»AL JE KAJ TRDEN TA VAS MOST?« so na črnomaljskem jurjevanju vprašali Metličani, ki so pokazali eno izmed variant slavnega belokranjskega »Mosta«, v katerem je ohranjen spomin na šaljivo medsebojno izzivanje gospode in kmetov.

Praznik starega obredja

Na obisku pri črnomaljskem Zelenem Juriju

Belokranjski ljudski pevec Jazo, tisti, ki ga je z obudovanjem poslušal folklorist France Marolt in katerega je upodobil slikar Božidar Jakac, je leta 1944 umrl kot ena neštevilnih žrtev našega druge svetovne vojne. Pa vendar je v soboto zvečer, ko je veter visoko dvignil sop isker Ivana kresa in ko so luči zarumetov v črnomaljskem parku še čisto navadne muhe spremeni v svetle kresnice, Jazo zaigral na orglice in si dalaj ritem z gudalom, lončenim piskrom, ki ga nget mehur in sarkova palica spreminja v svojico glasilo. Seveda ni igral tisti stari, ne dosegljivi Jazo, temveč eden njegovih posnemovalcev, Črnomalčan Jozé Macele. Toda igral je pod Jazovim imenom, kajti Jazo je bil in je ostal pojem ljudskega glasbenstva.

Jazo, ki je nastopil na črnomaljskem Jurjevanju, je pravzaprav pripadoba za še vedno živo in neposredno pretakanje ljudskega izročila v vsakdanjo življenjsko realnost, ki se je tako dragoceno ohranilo v Beli krajini. Ohranilo, toda z zadnjimi odmevi, saj so zakonitosti razvoja trde in sodobni življenjski ritem brez sentimentalnosti prekrijava staro patriarhalno domaćnost s pozabo. Prav zato je bila pobuda črnomaljskega turističnega društva za Jurjevanje, ki naj bi ohranilo stara belokranjska obredja, pesmi in ples v čimbolj pristni obliki, toliko bolj pomembna. Prireditelji želijo se

veda dati Jurjevanju turistični poudarek, toda skrbno in srečno so se vsepovedo ognili že dokaj zlorabljenemu imenu »festivala«. Mimo tega v Jurjevanju ni občutiti nobene nasilnega organizacijskega posega v folklorno blago, saj se v njem organsko združuje dvojje pradednih poljedelskih pomladno-poletnih obredij, praznik pomladanske rasti in poletne plodnosti, jurjevanje in kresovanje. V tem razponu je dovolj prostora za nevsipljivo vključitev starih ljudskih kol in pesmi od slavnega »Mosta« do svetbenih obredov in šeg.

Letošnje črnomaljsko Jurjevanje je bilo prvo po osvoboditvi Razumljivo je, da so vojna leta in obdobje povojnega razvoja zaslekala občutno vrzel med sedanja prizadevanja in spomin na stara predvojnega prireditelja. Treba je bilo zastaviti povsem na novo in naravnost presenetljivo, je, kako malokje je

prirediteljem spodbudilo in kako živo se je ohranila spontana izvajanja in sodelovanja — tako aktivnega sodelovanja nastopajočih kot prisrčnega odziva domače publike. Skupine, ki so nastopale na Jurjevanju, pravzaprav niso bile folklorne skupine, temveč predstavnice posameznih vasi, ki so z veselo vneto in razigranostjo pokazale ohranjenost belokranjskih kulturnih vrednot. Etnografski pomen črnomaljskega Jurjevanja bodo celoti prečutili strokovnjaki. Turistični pomen prireditve je nedvomen. Bistvena vrednota Jurjevanja pa je še širša in edinstvena v svojem namenu: da ohrani, kar je med ljudstvom Bele krajine še vedno živo, pa bi v današnjih razmerah prav gotovo ugasnilo brez obzira, dobročinnih podpornikov. In prav takšno obliko podpora so namili prireditelji črnomaljskega Jurjevanja. Zato se bo Jurjevanje, prirejanje odsele vsako leto prvo junjsko nedeljo, uvrstilo med najbolj ugledne folklorne obarbane prireditve pri nas. Seveda pod pogojem, da bo še izpolnilo folklorno pristnost in ohranilo sedanjo spontanost. Toda takšno, kot je bilo Jurjevanje zastavljeno, se ni bati, da bi se izrodilo.

STANKA GODNIC

Novi doktorji znanosti

Rektor ljubljanske univerze prof. dr. Marko Študenec je včeraj slovesno razglasil stiriinajst novih doktorjev znanosti in jim podelil doktorske diplome.

Mladen Karaman je postal doktor bioloških znanosti, Matilda Krivic doktoreca agronomskih znanosti, Dušan Zavodnik doktor bioloških znanosti, Dušan Biber doktor zgodovinskih znanosti, Vladimir Leban doktor geografskih znanosti, Jakob Medved doktor geografskih znanosti, George Orlov doktor arheoloških znanosti, Julij Titi doktor geografske znanosti, Ignacij Vojte doktor zgodovinskih znanosti, Milan Betetto doktor iz dermatovenarološke stroke, Gojko Vlatković doktor iz pediatrične stroke, Danimir Kerin doktor kemijskih znanosti, Sergej Pahor doktor fizikalnih znanosti in Marko Vakselj doktor fizikalnih znanosti.

Vladimir Leban, Poroke kot geografski migracijski faktor, Jakob Medved, Socialno-geografski razvoj meške doline zadnjih sto let, George Orlov, Emissije lokalnih novca vimsinacija, Julij Titi, Socialno-geografski problemi na Koprskem, Ignacij Vojte, Kreditna trgovina Dubrovnik v srednjem veku, Milan Betetto, Prispevek k problematiki rentgenskega obsevanja kože iz daljave, Gojko Vlatković, Prilog problemu piarje kod djece s naročnim osvetlom na pijelonefritis, Danimir Kerin, Vpliv kemijskih faktorjev tal na hematurno goveda, Sergej Pahor, Prehod svetlobe skozi debele plasti motne snovi, Marko Vakselj, Relativistični in coulombijski popravki pri jedrskih matričnih elementih enega dela.

Glasbeni dogodki

Večer opernega studia

Zaradi vročih spomladanskih dni in ker se že približujejo koncu glasbene sezone, je nedeljski operni večer Akademije za glasbo ostal morda nekoliko neopazen dogodek, kar pa nikakor ni pravilo. Delo opernega studia AG zasluži namreč vso pozornost, tako zaradi svoje naloge — vzgoje naših opernih pevcev — kot tudi zaradi lepih uspehov, ki jih pri tem dosega. Služatelji operne smeri solopevske oddelka, sopranistka Zdenka Goljev, solist Stefančičeva, Verna Lacičeva in Ileana Bratuš-Kacjanova, altistka Jasna Podolšakova, tenorist Ludvik Ličer in baritonist Ivo Kordaš, so tokrat izvedli odlomke iz treh oper: III. dejanje Puccinijeve

Bohème, sceno Lote ter duet Lote in Sofije iz Masseneta, vega Wertherja in III. dejanje Gounodovega Fausta. Izvedba je pokazala, da dobivajo vsi mladi pevci, ne glede na večjo ali manjšo kvaliteto svojega glasu, zdrave in resne smernice operne pevskega oblikovanja (Glasbeno vodstvo je v rokah prof. Cirila Cvetka). V igralskem pogledu je bilo pri izvajalcih čuti se začetišče okornost, vendar pa je režiser Ciril Debevec dal celotni operni igri trdno osnovo, ki bo ob njegovem vodstvu s časom nedvomno prinesla dobre rezultate. Mlade pevce je brezhibno spremljal pianist Ljubo Rančaj.

Pri vsem tem pa je škoda,

da mora operni studio delati v tako skromnih pogojih: brez orkestra, brez zbora in z majhnim številom pevcev. Ne bi bilo potreba tega omenjati, če ne bi ta skromnost vzgoje vendarle v svoji končni posledici vplivala na dejavnost, ki ji je delo opernega studia namenjeno, na tako operno poudarjalnost. Našo je treba opernemu studiju omogočiti čim bolj kvaliteto delo. Prva stvar, o kateri bi kazalo razmisliti je, ali je res mogoče, kotler na operno in koncertno smer pri studiju solopetja na Akademiji. Prav tako pa bo treba prejeti ali slej vključiti v delo operne šole tudi akademski zbor in orkester.

KRISTIJAN UKMAR

HARPER LEE

UBITI OTONAŠAVCA

70. nadaljevanje

Sodnik Taylor je rekel zapisnikarju, naj zbrše vse, kar je namara zapisal po: Gospod Finch, ko bi bil v zapisnikar, kakor jaz, bi se tudi vi bali, poroti pa je rekel, naj spregleda prekinitev. Slumljivo je pogledal po glavnem prehodu ter po mojem čakal, da gospod Link Deas da kraja izvrši njegov ukaz. Nato je rekel: »Začnite, gospod Gilmer.« »Nekoč ste bili obojeni na trideset dni zapora, Robinson?« Je vprašal gospod Gilmer. »Da, spod.« »Kakšen pa je bil zamorec, ko ste opravili z njim?« »On je pretepel mene, gospod Gilmer.« »Da, toda obojeni ste bili, kajne?« Atticus je dvignil glavo. »Storil je prekršek in to je že v zapisniku, sodnik.« Pomislila sem, da mu iz glasu zveni utrujenost. »Priča bo vseeno odgovorila,« je odgovoril sodnik Taylor, prav tako utrujeno. »Da, spod, dobil sem trideset dni.« Vedela sem, da bo gospod Gilmer iskreno povedal poroti, da bi utegnil biti človek, ki je že bil enkrat obojen na trideset dni zapora zaradi razgrajanja, prav lahko nagmenj tudi k takemu, za kar so ga sedaj dožili. Samo zato, je

dejal Gilmer, da mu gre. Take utemeljitve pomagajo. »Robinson, kostne« in trske kar dobro sekate z eno roko, kaj ne? »Da, spod, mislim da.« »Dovolj močni ste, da spravite žensko za vrat, da ji vzame sapo, ter jo spravite na tla?« »Tega nisem nikdar naredil, spod.« »Dovolj močni pa ste za to?« »Mislim, da, spod.« »Ze dolgo ste pogledovali za njo, ali ne, fant?« »Ne, spod, nikdar je nisem pogledal.« »Potem ste pa bili silno prijazni, da ste ji vse tisto sasekali in navlekli domov, kajne, fant?« »Skušal sem ji samo pomagati, spod.« »Tu ste zelo širokogrudno ravnali, toda doma ste imeli tudi opravke po rednem delu, kajne?« »Da, spod.« »Zakaj pa niste opravljali raje svojega dela, namesto da ste pomagali gospodici Ewell?« »Oboje sem lahko storil, spod.« »Morali ste biti presneto zaposleni. Zakaj?« »Kaj zakaj, spod?« »Zakaj vam je bilo toliko do tega, da ste delali namesto tiste ženske?« »Tom Robinson je okleval. Iskal je odgovor.« »Videti je bilo, da nima nikogar, ki bi ji pomagal, kot sem že rekel.« »Vse tisto sekanje in ostalo delo ste opravljali iz grole dobrote, fant?« »Skušal sem ji pomagati, sem rekel.« »Kljub temu, da so bili pri hiši gospod Ewell in sedem otrok, fant?« »No, rekel sem, da je bilo videti, da ji nihče ne pomaga.«

»Vse tisto sekanje in ostalo ste opravljali iz grole dobrote, fant?« »Skušal sem pomagati, kakor sem rekel.« Gospod Gilmer se je strogo nasmešnil proti poroti. »Zdi se, da ste zelo dober človek — vse to naredili brez fike plačila?« »Da, spod. Smilila se mi je, videti je bilo, da se bolj trudi kakor ostali.« »Vam se je smilila ona, smilila se vam je?« Videti je bilo, kakor da bo gospod Gilmer skočil do stropa. »Priča je opazil napako ter se naugodno presedel v stolu. A škoda je bila že narejena. Tistim pod nami odgovor Tom Robinsona ni bil po volji. Gospod Gilmer je dolgo molčal, da je podprel čim več besed. »No, in enaindvajsetega novembra lani ste šli mimo, kakor običajno, in poklicala vas je noter, da bi ji sasekali, kostni?« »Ne, spod.« »Ali zanikate, da ste šli mimo hiše?« »Ne, spod — rekla je, da ima zame neko opravilo v hiši.« »Ona pa pravi, da vas je prosila, da bi ji sasekali, kostni?« — Je to res?« »Ne, gospod, ni res.« »Torej trdite, da laže, fant?« Atticus je bil že na nogah, toda Tom Robinson ga je prehitel. »Ne pravim, da laže, gospod Gilmer, pravim, da me moti.« Na naslednjih deset vprašanj, s katerimi je gospod Gilmer obnoval Mayellino inačico dogodkov, je priča vztrajno odgovarjala, da se Mayella moti. »Ali vas ni gospod Ewell nagnal iz hiše, fant?«

»Ne, spod, mislim, da me ni.« »Mislite, da vas ni, kaj hočete reči s tem?« »Reči hočem, da nisem ostal dovolj dolgo, da bi me lahko nagnal.« »Toda, saj ste vendar popolnoma nedolžni pri tej stvari, zakaj ste potem zbežali tako naglo?« »Rekel sem, da sem se bal, spod.« »Zakaj pa ste se bali, če ste imeli čisto vest?« »Kakor sem bil rekel: za zamorca ne bi bilo varno, če bi se znašel v taki — taki zagati.« »Ampak saj niste bili v zagati — izjavili ste, da ste uprjali gospodici Ewell. Ali ste se tako bali, da bi vam kaj naredila, da ste zbežali, tak velik kotel, kot ste?« »Ne, spod, bal sem se, da bom prišel pred sodišče, kar se je tudi zgodilo.« »Bali ste se zapora, bali ste se, da boste morali odgovarjati, za to, kar ste storili?« »Ne, spod, bal sem se, da bom moral odgovarjati za tisto, česar nisem storil.« »Skusate biti nesramni, fant?« »Ne, spod, tega nisem hotel.« Tu se je zame zaključilo križno zasliševanje gospoda Gilmerja, zakaj jem ni je ukazal, naj odpeljem Dilla ven. Iz neznanega vzroka je Dill prišel jokati in kar ni mogel nehati: sprva je tiho ihtel, nato pa je njegovo hipanje slišalo več ljudi na balkonu. Jem je rekel, naj grem z njim ven, sicer me bo prišlil, pa tudi častiti Sykes je rekel, da bo najbolje, da grem, zato sem odšla. Dill je bil videti popre tiste ga dne popolnoma normalen, brčkone pa si še ni bil popolnoma opomogel od pobege. »Ali se slabo počutite?« sem ga vprašala, ko sva prišla do konca stopnic.

Vpis v šolo s 6. letom?

Razgovor o skupnih proučevalnih nalogah zavodov za prosvetno-pedagoško službo

Na včeršnjem sestanku so direktorji zavodov za prosvetno-pedagoško službo in organizator sestanka, Zavod za napredek solstva SRS obravnavali predloge za tiste razne napredek solstva SRS, obravnavi zavodi skupaj. Raziskavi bi se lotili v prihodnjem koledarskem letu.

Morda je najbolj zanimiv predlog za testiranje šolskih novincev s testi zrelosti za vstop v prvi razred osnovne šole. Teste je pripravil psihološki inštitut. Za sedaj je predvideno, da bi 3.000 otrok z območja vse Slovenije testirali prihodnje leto ob vpisu, nato pa učence po osebnem postopku opazovali vse leto. Udeleženci sestanka so menili, da bi kazalo ta test vsakokrat proučevati več let, preden bo mogoče dati ozkoma povedati kakršne koli rezultate. Vsako hitreje sklepanje bi bilo namreč nesmiselno in lahko celo škodljivo. Proučevanje sovpadu z raziskavami zveznih prosvetnih organov o možnostih za skrajšanje časa šolanja. Ena izmed možnosti za to, da mladina prej konča šolanje, je sprememba vpisnega letnika, to je možnost, da bi otroci načeloma začeli obiskovati šolo s šestim letom namesto s sedmim. Vendar pa je to samo premisleka vreden predlog, ki ga bo mogoče konkretno obravnavati sele potem, ko bodo zbrane analize napovednega testiranja.

Druge naloge, ki naj bi jo obravnavali zavodi za prosvetno-pedagoško službo s skupnimi močmi, je analiza pogojev za postopno uvajanje celodnevne bivanja dela učencev v šolah. Tako ta kot prej omenjeni problem sta najtesneje povezana z razvijanjem našega solstva v prihodnjih sedmih letih. Po predlogu, ki ga je že sprejel prosvetno kulturni zbor republiške skupščine, je predvideno, da bi 1970. vsa imela v šolah organizirano celodnevno bivanje za 40.000 otrok. Danes imajo celodnevno bivanje s to novo obliko solškega dela občina Ljubljana-Center na nekaterih šolah, druge pa do poskusov še niso prišli. Značilno je, da so na to naloge, ki je v marsičem pogoj za uresničevanje sedemletnega programa razvoja osnovnega solstva, v večjem delu republike tako malo pripravljene, da je velika večina zavodov ni mogla sprejeti med proučevalne naloge za prihodnje leto.

Dogovorili so se tudi, da bodo skupaj proučevali problematiko moralne vzgoje, ki je v javnosti deležna precejšnje kritike, ni pa konkretnih znanstvenih argumentov, ki bi govorili bodisi kritiki v prid ali zoper njo. Analiza naj bi dala konkretno sliko. Dogovorili so se še za standardizacijo matematicnih testov in za analizo števila efektivno opravljenih ur pri določenem šolskem predmetu.

Tem predlogom bodo jeseni verjetno dodali še druge, ki jih bodo predlagali posamezni zavodi za prosvetno-pedagoško službo, in nato se stavili končen predlog skupnih proučevalnih nalog.

Včeraj so se zastopniki zavodov tudi dogovorili, da bodo v reviji »Sodobna pedagogika« oziroma v posebna biltenu sistematično objavljali rezultate raziskav, ki jih opravljajo posamezni zavodi in ki so zanimivi tudi za druge zavode.

J. S.

»KRZNO« — LJUBLJANA

Mestni trg 22

sprejme

3 VAJENCE-KE

v uk za krznarsko stroko.

Službo lahko nastopite takoj.

7897

OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Otrok bo prinesel spričevalo

Solskemu letu se iztekajo zadnji dnevi. Po šolah je čutili napetost, ki jo povzroča zaključevanje učne snovi, splošno ponavljanje, ustno preverjanje znanja, šolske naloge in zadnje vaje za zaključno oceno. Učenci, ki se jim je zataknilo, so še posebno nemirni. Zaskrbljeni starši marsikje to napetost še povečujejo s pritiskom na otroke in na učitelje. Šolske govorilnice, zbornice in hodniki so v zadnjih tednih polni obiskovalcev.

Celo tisti starši, ki jih vse leto ni bilo blizu, se pred zaključkom leta potrudijo k učitelju z vprašanji: »Bo šola, ali ne? Kakšne reče ima moj otrok? Se da še popraviti? Vprašajte ga še enkrat! Zdal bo pa znal, za čim je prišel, da se bo naučil.« Tako in podobna vprašanja, prošnje, moledevanja, opravičevanje in celo pogajanja za oceno poslušajo učitelji proti koncu šolskega leta. Doživljajo pa tudi mučne scene in poskuse izsiljevanja pozitivnih ocen: »Otroka bom premlati, da bo ves črn, če prinese negativno oceno! Naj ne pride domov s takim spričevalom! Tako neumen pa že ni, da ne bi izdelal! Nikamor ne bo šel v počitnice!«

Da bi lažje razumeli učitelja pri pouku, otrokove uspehe in tudi neuspehe in pravilno, z razumevanjem sprejeti otrokove spričevalo, se bomo v tem sestavku pogovorili o šolskih ocenah, to je o redih, o tem, kako nastajajo ocena in kaj naj pomeni za učence, za starše in za skupnost.

Kdorkoli opraviča neko delo, težko je temu, da drugi ljudje njegovo delo in uspehe ocenijo. Ocena deluje kot pobuda, ker pove, kaj je dobro, pravilno in kaj je pomanjkljivo. Ocena ima torej ta pomen, da dviga človekovo storičnost. Če je tako pri odraslem človeku, je pa težnja po ocenjevanju tembolj izrazita pri otroku, ki se šele razvija. Majhnega otroka ocenimo s priznanjem, pohvalo, n. pr.: da je lepo narisal, pravilno sestavil, se prav oblekel, dobro pospravil igrače in podobno. Šolske novice ocenjuje učitelj na različne načine: z zvezdicami, čepicami, in z drugimi znaki. Kasneje pa, ko poznajo že številčne znake in njihovo vrednost, pa jih ocenjujejo z redi od ene do pet.

Kako pa pride učitelj do ocen? Učitelji in profesorji delajo v šoli po učnem načrtu. To pomeni: posebni predpisi, ki veljajo za celotno republiko, določajo, kaj mora učiti v vsakem razredu in

pri vsakem predmetu in kolikor snovi morajo učenci znati, da lahko razred izdelajo in nadaljujejo v naslednjem razredu. Učitelj si torej ne more izmišljati, kaj bo učil. Njegova dolžnost je, da predpisano snov v šolskem letu z učenci predela. Zato jim razlaga, na razne načine prikazuje, pojasnjuje, z njimi dela vaje in naloge, ponavlja, daje ustmene in pisne in druge domače naloge, jih pregleduje in popravlja, opozarja učence na napake. Ko pa snov predela, mora učitelj preiskati, koliko so sprejeli, ali so jo doma še enkrat predelali in kako so si jo osvojili. Zato postavlja vprašanja, na katerem morajo odgovorjati. Pri tem lahko znanje tudi oceni.

Učitelj pa ocenjuje učence vsako uro, vsak dan, tudi tedaj, ko ga posebej ne pokliče. Učitelj meri in precejuje otrokovo pazljivost, pri razlagi ugotavlja, ali sledi in jema učno snov, ali sodeluje in je aktiven ali ne, ali si prizadeva, da bi razumel, ali mu je vseeno, kako opraviča domačo nalogo, ali se za vsako učno uro doma redno pripravlja, kako se izraža, ali sam se dopolnjuje učno snov. Ocena se torej gradi iz več sestavin in odraža celokupno učencevo delo v šoli in doma. Tako ocena je pravična, objektivna. Ocenjevanje je najtežje in najbolj kočljivo učiteljevo delo. S pozitivno

oeno, ki jo daje učencu, pri znanju in potrdi, da bo učenec s tem znanjem lahko napredoval in gradil novo težjo snov. Zaradi tega je v polni meri odgovoren za oceno, ki jo vpiše v redovnišnico in v spričevalo. Ocene ne izražajo nikake naklonjenosti ali nenaklonjenosti učitelja do učenca, ampak povedo je to, v koliki meri je učenec osvojil predpisano učno snov nekega razreda. Negativne ocene pa kažejo, da tega znanja nima, ali pa ne dovolj, da bi mogel delati na višji stopnji in bi moral predelovati isto gradivo še enkrat.

Milko je dovolj bister fant, toda med poukom ne sledi, ker se ne potruži, da bi pazil in moti še součence. Si seboj ne prinaša redno šolskih stvari, pozablja na naloge, go in se uči samo tedaj, ko mu teče voda v grlo, to je »kampanjsko«, toliko da dobi neko pozitivno oceno. Potem pa spet poziva. Ker se redno ne pripravlja na šolo, zato je njegovo znanje izredno pomanjkljivo, pozna le drobne učne snovi, nima pregleda, ne utrjenih pojmov, izražanje je zelo šibko. Doma Milko ne dela, ker ga ni nič privlačilo k delu. Ne čuti nikakršnih dolžnosti in odgovornosti ne do doma, ne do šole in do razrednega kolektiva. Staršem je važno le, da vizeleza, čeprav s samimi dvojkami. Milko nima delovnih navad, ki bi ga silele k vestnemu in vztrajnemu delu. Temelje teh navad mora priveržati domača vzgoja že v predšolski dobi in s tem na daljši poti v šoli. Le tako bomo skupno oblikovali otroka v celotnega človeka, kar je eden od ciljev naše vzgoje.

(Se nadaljuje)
TONČKA METELKO

Prejšnjo sredo so v samopostrežbi na Jesenicah prvič poskušali cvrti krompir »Cekinček«, ki ga je začela izdelovati kmetijska zadruga Trebnje.

CENTRALNI ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA

Junijski vitamini

Pred štirinajstimi dnevi smo prebirale sadni in zelenjavni koledar za maj. Uvodoma smo ugotovili, da je zelenjava bogata na vitaminih in rudninah snoveh. Ustavimo se malo pri vitaminih. Vitamini pomagajo organizmu pri raznih življenjskih procesih in ga varujejo pred boleznimi. Zato je važno, da jih uživamo v zadostni količini. Zapišimo si moramo, da je za organizem najvažnejše, da uživamo svežo, surovo zelenjavo, ne pa staro, kuhano ali celo prekajano, kar se po naših gospodinjstvih najbolj pogosto dogaja.

Pregovor pravi: »Kdor počen kupi, drago plača!« To velja tudi pri nakupu zelenjave. Uvela in slaba zelenjava, ki je nekoliko cenejša, je že izgubila precej svoje prehranske vrednosti, poleg tega pa jo moramo precej dlje zavreči. Svežo zelenjavo lahko porabimo vso in jo zato potrebujemo manj. Sveža zelenjava je tudi še zelo bogata na vitaminih. Ravnanje z zelenjavo med prevozom ali prenosom s trga domov je tudi zelo važno. Listnato

devamo iz ene v drugo skledo. Zelenjavo pri pranju ne smemo ožemati in stiskati. Prati jo moramo v veliki količini vode in nazadnje ocediti na cedilu.

Pri kuhanju položimo zelenjavo v vrečo slano vodo, ki je ne sme biti velika, ker jo zelenjava sama vsebuje dosti. Vode, v kateri smo zelenjavo kuhali, ne zavrzemo. Z njo redčimo ali zalivamo razne juhe in omake. Vsebuje zelo veliko vitaminov in raztopljenih rudninah snovi. Gospodinjje se tega še vse premalo zavedajo. Vitaminsko obogatimo kuhano zelenjavo tako, da tik pred serviranjem dodamo še pest drobno sesekljane ali nastrežane zelenjave.

Kako je trg ta teden zalozen z zelenjavo in sadjem? Na stojnicah Sade in zelenjave, kakor tudi v njihovih trgovinah prodajajo: grah II po 126 din za kilogram, noči krompir po 118 din, bučke po 228 din, zelen fižol po 372 din, zelje po 108, kumare po 308, beluški pa stanejo 776 din kg. Od sadja pa imajo precej slabe cene: jabolko po 164 in jagode po 342 din.

»Trgovalna prodaja po enakih cenah, razen tega pa še paradižnike po 560 din. Pri vatni sektor prodaja glavno solato po 200 do 260 din, ki je preveč mokra, špinato po 240 din in mesecne jagode po 500 din. »Samopostrežba« ima prav tako grah, buče, češnje, čeblje, Seveda vse nekoliko dražje kot pa na trgu ali v trgovini. Največkrat je pakirana zelenjava zelo slaba. Kupi jo samo gospodinja, ki se vrača iz službe, ker je za nakup na trgu že prepozno. Zelenjava se pomika po hladilnih omarah in izgublja na svoji vrednosti. Enako je s češnjami. Prejšnji teden ste lahko kupili v »Samopostrežbi« napolnjeni šumski Center za embalažo, raziskuje probleme pakiranja zelenjave. Zaposlene žene želimo hitro ukrepanje, ker smo pri siljenju kupovati zelenjavo na povratku iz službe. Želimo pa enako kvaliteto, kot jo lahko nezaposlena gospodinja v jutranjih urah kupi na trgu.

Dalja razstava Stal in elektrika CENTRALNI ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA

Priljeza v tem tednu na stalni razstavi DOM IN ELEKTRIKA na Mostnem trgu 16 sledeči program demonstracij:

CETRETEK, 11. junija ob 9. uri: priprava sadnih sokov s pomočjo sokovnika;

ob 17. uri: demonstracija konzerviranja v pralnem stroju.

PETEK, 12. junija ob 9. uri: degustacija delamarisovega govejega golaša in omake »Argina«;

ob 17. uri: demonstracija pečenja na žaru.

TOKREK, 16. junija ob 17. uri: pravna razsvetljava v stanovanju.

Morda se za hip pomudimo še ob tipični junijski zelenjavi. Korenječek je zelo bogat na vitaminih A, B, C in D, na železu, sladkorju, in celulozi. Odličen je kadar se borimo proti slabokrvnosti. Otrokom ga ponudimo kar surovega, naj ga glodajo kot zajčki, kar jim bo prav gotovo v zabavo. Tudi odrasli se moramo navaditi na surovo korenje. Nastrajamo ga kot hren in začimmo z marinado ali smetano. Kuhamo ga v zelo majhni količini vrele vode. Za sladkose lahko dodate vodi belo vino ali limonin sok.

Kumare imajo vitamine A, B, C, kalcij in fosfor. Surovo kumarično solato poznamo. Poiskujte za spremembo surove narezane kumare prežiti z majonezo. Bučke so blagoščno revna zelenjava. S pravilno pripravo jih morate še obogatiti.

Zeleni fižol vsebuje vitamine A, B, C, kalcij in železo. Zelo ga priporočamo diabetikom, debelšnim in anemičnim. Odsvetujemo pa ga reumatičnim in artritičnim osebam. Kuhamo ga v majhni količini vrele vode. Ponudimo ga kot solato ali prelitega z majonezo.

Drugačja sadja še ni. Morda bi se prihodnji teden ustavili samo pri češnjah. M. L.

DAŠA PIŠE ZA VAS

Tri pisma anonimnim ljudem

PRVO PISMO

Pravijo, da je plakat dober takrat, ko ga opazimo v bežnem trenutku, drveč mimo njega z brzino šestdesetih kilometrov. Ko sva se srečali, ste učinkovali tako. Velikanski karo vzorec, kosmateno blago, nad koleno segajoče krilo in po površni oceni kakšnih petnajst kilogramov preveč, je bilo dovolj za obračanje glav, za vzbujanje pozornosti. Morda ste prav to tudi želeli, vendar pa najbrž niste želeli povzročati tihega hehetanja in neokusnih pripomb, ki

so jih stresali za vašim hrbtom. Vaša obleka je bila namreč pozornost vzbujajoča, ni pa bila dober plakat.

Ce ste debelšni in se ne morete upreti želji po velikem vzoru, se odpovedite vsaj kričečim barvam. Če pa na nek čudežni način oboje kar dobro prenesete, potem se odpovedite vsaj želji po tesno se prilagajočem kroju in prekratkem krilu. Sicer boste s preobratno postavbo nehoti vzbujali pozornost in to na zgrešen način.

DRUGO PISMO

Preden povetjeto kakšno filmsko zvezdico, izberete vse, kar sodi k njenemu tipu. Zgodi se, da mora imeti modi navkljub, samo velikanse ovratne izreze in se mora od jutra do večera oblačiti v obleke, ki bi bile primerne kvečjemu za večerni sprejem ali za plažo.

Ne verjamem, da hočete vi med filmske zvezdice. Prvič zato ne, ker so leta s podobnimi željami že za vami in ker je vaš poklic

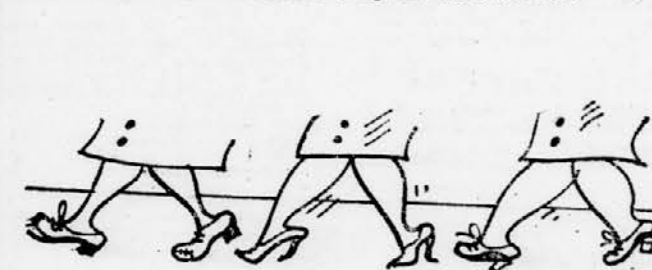
strašansko resen. Pravijo, da ste zaljubljeni v obleke z velikimi izrezi, ki jih nekateri imenujejo »drznice«. Menda imajo vaše zimske obleke še komaj dopustne V-izreze. Midve pa sva se srečali, ko ste oblekli eno, ali dve številki premajhnih puloverov s kar največjim ovčnim izrezom. Takšen pulover bi sodil v kako južno italijansko komedijo. Vam pa — verjemite mi — ni prav nič pristajal. Najin pogovor je bil namreč služben, v službenem prostoru.

TRETJE PISMO

Zobozdravniške čakalnice so vedno polne. Ljudje, ki jih napolnjujejo, se zde precej apatični, vendar v brezdelju z zanimanjem ogledujejo vsaj čevlje vseh tistih medicinskih sester, laborantov in zobozdravnikov, ki hitijo mimo. Ljudje sedijo globoko sključeni, pravi simboli trpečega človeštva in gledajo v tla. V visino belih halj se ozrejo le tedaj, ko menijo, da bi se morali sesti na zobozdravniški stol. Medtem ko

bele halje prihajajo mimo njih, opazujejo le čevlje. Zobozdravniški poklic baje zahteva v čevlji ortopedske vložke. Ko pa vas kot laik opazujemo, moram biti prepričan, da so osebe v zobozdravstvenih ambulantah predpisane najbolj ponošeni, najbolj stari čevlji. Takšni z izrabljeno peto, odtrgano sponko, tanko, visoko in močno navznoter usiženo peto, brez vezal, za silo bele pobarvani čevlji, sandali izpred desetih let.

CETRTO PISMO

sem hotela napisati sebi. V opravičilo, ker sem vas gledala tako kritično. In zato, da mi ne bi očitali po starem pregovoru »Naj

prej pometaj pred svojim pragom«. Vendar govori naslov samo o treh pisemih. In ta tri podpisem, je naslovljenec je anonim.

slovenija avto

LJUBLJANA

NUDI S KRAJŠIM DOBAVNIM ROKOM (približno 30 dni) OMEJENO KOLICINO

Kamionov PREKUCNIKOV znamke FAP

in sicer:

6 GGF-K, nosilnost 6,5 tone po ceni 10,400.000 din

4 GE-K, nosilnost 4,5 tone po ceni 8,000.000 din

in polprikolice-hladilnikov izdelek »IKARUS«, nosilnost 15 ton

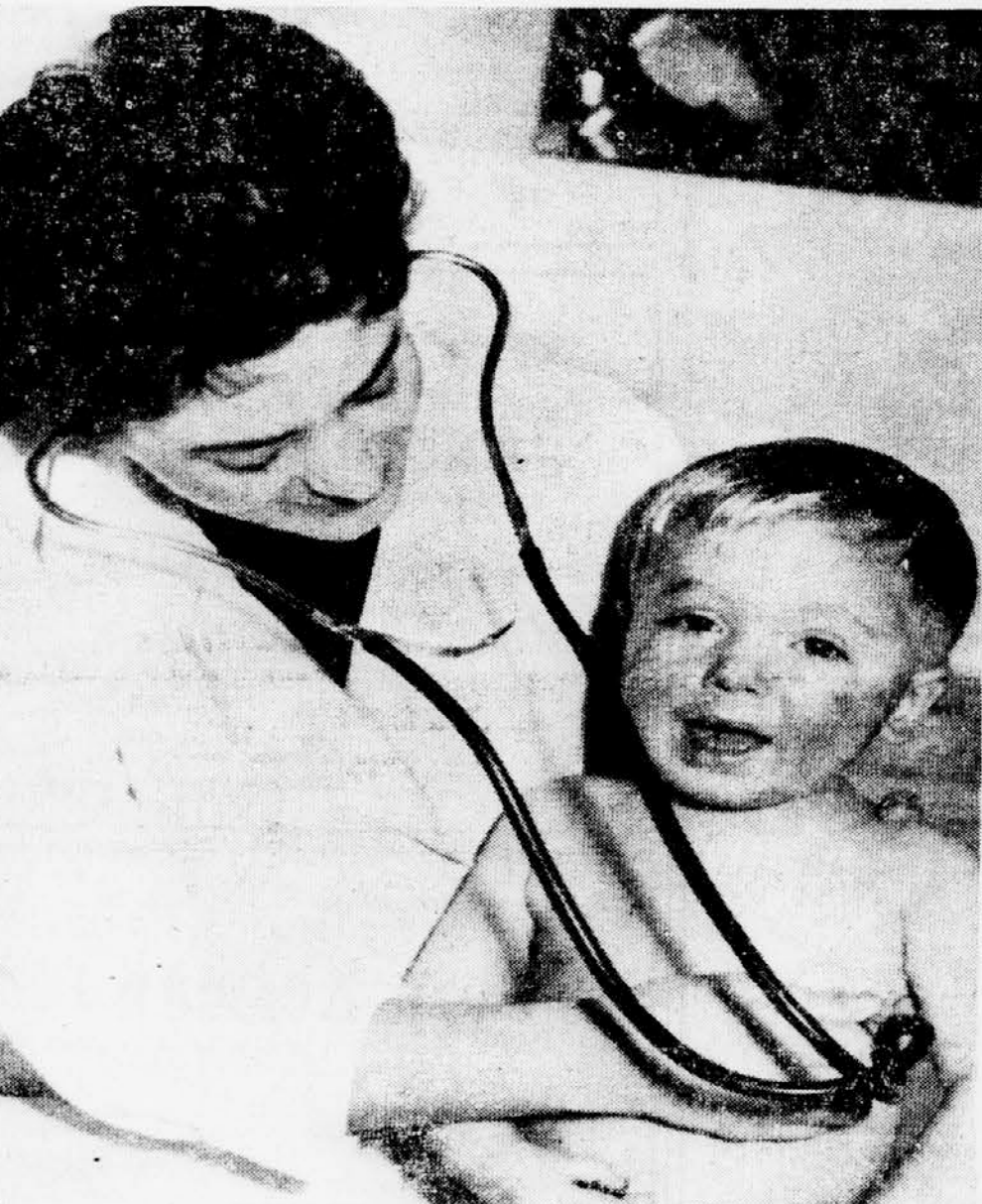
po ceni 17,650.000 din

s hladilnim agregatom »THERMO-KING«

Vse informacije dobite pri:

»SLOVENIJA AVTO« — Ljubljana, Prešernova cesta 40, tel. 37-234 ali 37-241.

5513

DIETNO JEDILNO OLJE iz koruznih kali

v radost mladih in starih ker je lahko prebavljivo in PREPREČUJE SKLEROZO!

EVIT

RAFINIRANO JEDILNO OLJE

EVIT je 100-odstotno čisto olje iz koruznih kali in ima mnogo esencev naravnih maščobnih kislin, ki jih vsebuje naravni vitamin E.

Lastnosti olja EVIT preprečujejo SKLEROZO krvnih žil in so koristne za dietno prehrano.

Edini proizvajalec:

»SERVO MIHALJ« — ZRENJANIN

EVIT OLJE ZAHTEVAJTE V VSEH PRODAJALNAH TRGOVSKE MREŽE!

RAZGOVOR NA CENTRALNEM OTROŠKEM DISPANZERJU

Morala bi ostati v čakalnici...

Bilo je prejšnji teden, ko sem v Ulici stare pravde iskala Centralni otroški dispanzer. Stavba, v kateri dela ta ustanova, se skoraj ne razlikuje od stanovanjskih vil v tem delu mesta. In ker nikoli ne hodim tód, sem se nekoliko negotovo ozirala okoli sebe. Iz zadreg me je pomagalala mati z otrokom, ki je očitno stopala proti dobro znanemu cilju. Sledila sem ji in znašla sem se v sicer prijetni, toda precej tesni čakalnici, kjer so se napolnjeni otroci stiskali k svojim materam. Mati z otrokom je ostala v čakalnici, jaz pa sem krenila naprej po hodniku. Nisem namreč prišla zaradi svojega otroka. Zdravstveni delavci COD so mi obljubili povedati za naše bralce nekaj o svojem delu in pojavih, ki jih pri tem opazujejo.

V majhni sobici z velikim oknom — bivši kolearnici, kot sem kasneje zvedela — je dr. Pogacarjeva imela opraviti s statusno ustanovo. »Dokler ne pridejo še drugi, bi rada izkoristila prostor, je pojasnila. »Zelo na tesno smem.« Kmalu je bilo za okroglo mizo zbranih šest članov kolektiva te zdravstvene ustanove — same ženske, zdravnice in matere. »Kdor bo utegnil, bo prišel,« je dejala docent dr. Humarjeva. Prišlo jih je več, kot sem pričakovala in postalo mi je neprijetno. V hipu me je prešinila misel, da je škoda njihovega časa za moja zelo splošna in površna vprašanja. In potem, ko so začele govoriti o razvoju ustanove, njenem poslanstvu in delu, sem zagotovo vedela, da bi bila morda ostati v čakalnici in prisluhniti enemu samemu problemu izmed petinštirideset tisoč, kolikor se jih v enem letu razgrne predne. In vsak je drugačen, vsak po svoje zapleten in povezan s stoterimi drugimi.

COD je bil ustanovljen kot demonstracijski center UNICEF in stavba, v kateri dela, stoji od 1955. leta. Prostori že davno niso več primerni za delo, ki ga opraviča. Pretnosti so in marsikdaj ni mogoče zadostiti najosnovnejšim medicinskim zahtevam. Za dograditev in opremo potrebnih prostorov bi bilo po načrtu potrebnih kakih 40 milijonov, toda okrajna sredstva so premajhna in stvar se ne premakne z mesta.

In delo, ki ga Centralni otroški dispanzer opraviča? Tega najbrž ni mogoče v celoti zapopasti nikomur, ki ne dela v tej ustanovi. Na kratko ga je mogoče označiti s suhoparnim stavkom: zdravstveno varstvo otrok do sedmega leta starosti in instruktazha vseh profilov zdravstvenih delavcev, ki delajo na področju zaštite matere in otroka. To vam najbrž dosti ne pove, oziroma pove preveč na splošno.

KOLINSKA TOVARNA HRANIL Ljubljana, Smartinska 30 sprejme več kvalificiranih strojnih ključavničarjev in 2 vajenca za strojnega ključavničarja

Interesenti naj se zgledajo v tajništvo podjetja.

Podjetje posluje s skrajšanim delovnim časom, t.j. 42 ur tedensko.

5387

SEDAJ ALI TAKOJ

SOLEA

TODA

IZDAJA IN TISKA CASOPISNO PODJETJE DELO. LJUBLJANA, TOMSICEVA 3 - UPRAVA TOMSICEVA 1 - TELEFONI 23-522 DO 23-526 - OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 - PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1, ODDELEK ZA NAROČNIKE TELEFON 21-832. PRODAJNI ODDELEK: LJUBLJANA, TELEFON 20-463. POŠTNI PREDAL 29 - BRZOJAVNI NASLOV: -DELO-, LJUBLJANA. ŽIRO RACUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 - MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV - ROKOPISOV NE VRACAMO

Telefon dežurnega
urednika: 20-646

**NI POTREBNO ZBIRATI
IN POŠILJATI,**
darilo Vas že čaka
v vsakem
velikem zavrtiku

Tajm

Gledališče

DRAMA

Sreda, 10. junija, ob 20. uri: Keshling: ARZENIK IN STARE CIPKE (komedija). - Abonma C. (Vstopnice so tudi v prodaji.)
Četrtek, 11. junija, ob 20. uri: Schindler: ZGODBA O VASKU (proteška). - Abonma F. (Vstopnice so tudi v prodaji.)
V. Maribor, ob 20. uri: Albee: KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLFE (komedija). - Gostovanje Drame SNG.
V prodaji so tudi vstopnice za zadnje izvedbeniško ponovitev Shakespeareove "KRALJA LEARA" v tej sezoni, ki bo v soboto, 13. junija ob 19.30 (tel. rez. na št. 21-102).

OPERA

Sreda, 10. junija, ob 20. uri: Čajkovski: LARODJE JEZERO. - Abonma E. (Vstopnice so tudi v prodaji.)
Četrtek, 11. junija, ob 20. uri: Verdi: DON CARLOS. Gostuje bolgarski basist Ivan Stojanov, član ruske Opere (v vlogi kralja Filipa). Abonma D. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

MESTNO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Gledališka pasaža
Sreda, 10. junija, ob 20.00 uri: J. Cocteau: TI SITRAŠNI STARS! Red. Kolektiv. Predstava v Kranju.
Četrtek, 11. junija, ob 20. uri: B. Nisus: POKOJNIK (komedija). Gostovanje v Metvodi.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Mestni dom
Sreda, 10. junija, ob 17. uri: Goldoni: PREDERISANA VIDOVA komedija. Red Sreda - popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji.
Rezervacije po telefonu 32-969.

EXPERIMENTALNO GLEDALIŠČE
Križanke
Sreda, 10. junija, ob 20. uri: Beckett: O, LEPI DNEVI. Zadržna predstava. Rezervacije po telefonu 21-838.

MALO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Komenskega 12
Sreda, 10. junija, ob 19.30 uri: V. DEZELI PRAVLJIK IV. in V. program mladinske igrice PEHTA. Ob 10. uri za abonma B. ob 16. uri za abonma A. (Vstopnice so tudi v prodaji.)
Četrtek, 11. junija, ob 19.30 uri: V. DEZELI PRAVLJIK IV. in V. program mladinske igrice PEHTA. Ob 10. uri za abonma B. ob 16. uri za abonma A. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

"PIONIRSKI DOM"
MLADINSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Trg VII. kongresa ZKJ 1
Četrtek, 11. junija, ob 10. uri: Plaut-Sovere: DVOJČKA - za Gradbeni oddelček TSS v Ljubljani.
Ob 15.30: Jevgenij Svare: GOLI KRALJ - za osnovno šolo "Vita Kraljčarja, Ljubljana.

ODER 57 priredi danes ob 22. uri v Studentskem naselju dramski festival Marjana Rožanca "Topla greda".

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Sreda, 10. junija, ob 17. uri: Sean O'Casey: SENCA PRAVEGA MOZA. Abonma za upokojece. Vstopnice so še v prodaji.

Koncerti

KONCERTNI VEČER priredi Akademija za glasbo 11. junija ob 20.15 v Filharmoniji. Nastopijo solistki iz oddelkov za solo petje, klavir, violino in violončelo. Vjudno vabimo. K

OKRAJNI SVET ZVEZE KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ Ljubljana ter občinska sveta Kranj in Koper priredijo koncert harmonikarskih orkestrorov

v Kranju, 11. junija ob 20. uri - Dolarški dom
v Ljubljani, 12. junija ob 20. uri - Slov. filharmonija
v Kopru, 13. junija ob 20. uri - Koprsko gledališče

Nastopata harmonikarski orkester iz Nurnberga in harmonikarski orkester iz Sentvidla. Orkester se vrača s svetovnega prvenstva iz Švice. Na sporedu bodo dela, ki zajemajo resno - klasično, narodno zabavno glasbo in jazz. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA SREDO

5.00 do 8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored in dnevni koledar) - vmes ob 6.20-6.35 Tečaj makedonskega jezika - 34. lekcija (ponovitev); 8.05 Jutranji divertiment; 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb - a) Vida Breht: Medo je vsega kriv, b) Leopold Suhadolčan: O črni hudi, 9.10 Petnajst minut z mladimi pevci; 9.25 Zabavna glasba iz Češkoslovaške; 10.15 Zbor moravskih učiteljev in zbor poljskega radia; 10.45 Človek in zdravje - Prof. Slavica Tolčič: Kako otrok doživlja bolezen; 10.55 Glasbeni mediji; 11.00 Posol, nimas prednosti! (Oddaja za vrnitve in politike motornih vozil); 12.05 Zabavna glasba; 12.15 KN - ing. Drago Hovnik: Sadna rastlina zabava delo vse leto; 12.25 Tako pojo in igrajo v Sofiji; 13.15 Ovestila in zabavna glasba; 13.30 Jugoslovanske melodije; 14.05 Radijska solja za srednje stopnjo (ponovitev); Masek na dopustu; 14.35 Slovenski pevci zabavne glasbe; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Komorni zbor RTV Ljubljana dirigira Milko Škoberne; 16.00 Vsekar dan za vas; 17.05 Chopin - skladatelj - 23. oddaja; Od Mallorke do Nubana - 17. del; 17.35 Iz fonoteka radia Koper; 18.00 Poročila - aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Mojstri orkestrske igre; 18.45 Ljudski parlament; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Spanski motivi v zabavni glasbi; 20.30 Igor Stravinski: Odlomki iz opere "Raketa"; 22.10 Nočni vrtinčari; 23.05 Literarni pokturno; 23.15 Popovke na tekočem traku; 23.40 Zadržna poročila in zaključek oddaje.

Original
TSCHANIG-FF

Po vsem svetu uporabljajo ta znameniti rastlinski, zdravilni ekstrakt kot idealno zaščitno sredstvo za prijetno, uspešno in koristno sončenje. 7054

TELEVIZIJA
Na kanalih 3, 5, 6, 11 s pretvorniki 17.00 Rusčina na TV - 81. lekcija (Ljubljana)
17.30 Angleščina na TV - 100. lekcija (Ljubljana)
18.00 Poročila (Ljubljana)
18.05 Philipp Halmann: Sanjica III. - TV slikanica (Ljubljana)
18.20 Slike sveta - otroški filmski žurnal (Beograd)
18.45 Britanska enciklopedija - (Ljubljana)
19.00 TV obzorje (Ljubljana)
19.30 S kamero po sveta (Ljubljana)
19.50 TV pošta (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Propagandna oddaja (Zagreb)
20.45 Na valu 257 - zabavno-glasbeno oddaja (Ljubljana)
21.40 Kulturna tribuna (Ljubljana)
22.10 Obsedenost - film iz serije Inspektor Leclerc (Ljubljana)
22.35 Poročila (Ljubljana)
Na kanalu 9 - Sijeme
18.00 Poročila (Zagreb)
18.45 Britanska enciklopedija - (Beograd)
19.30 Kratki filmi (Zagreb)
21.40 Poročila (Zagreb)

Kino

SPORED ZA SREDO

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28:
amer. barvni film MOZ, KI JE PREVEČ VEDEL, ob 16 in 18. uri.
Sov. film DETINSTVO GORKEGA. Režija: Mark Donov. Glav. v. V. Maslitsinova, M. Trojanski, E. Aleksejeva, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje.
KINO UNION:
amer. barvni CS western film BRAYDOKS. Igra Gregory Peck, Teknik F. N. 23. Predstave ob 17, 19 in 21. uri. Ob 16. uri matineja ital. franc. filma ZIMSKE POCITNICE.
KINO ROMUNA:
domači dokumentarni film DEZEVJE MOJE DOMOVINE. Film je dobil drugo nagrado na letošnjem festivalu kratkih filmov v Beogradu. Teknik FN dan mladosti. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.
KINO SLOGA:
prem. amer. barv. filma TARZANOVA NAJVEČJA PUSTO.

LOVČINA. Igra Scott, Teknik F. N. dan mladosti. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
KINO VIO:
ital. franc. barvni CS film ZIMSKE POCITNICE. Teknik F. N. 23. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.
KINO SISKI:
amer. barv. CS western PLA-MENEA ZVEZDA. Igra Elvis Presley, Teknik FN 23. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 13. ure dalje.
LETNI KINO BEZIGRAD:
poljski film KO BI BILA LJUBLJANA. Teknik F. N. 23 in kratki film. Predstave ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave. Same danes.
DRAGA, OSTANI Z MENOM, ob 20.30. Prodaja vstopnic od 19. ure.
KINO TRIGLAV - LJUBLJANA:
domači CS film DESANT NA DRVAR. Teknik. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje.
MADIRSKI KINO:
ameriški barvni film OSAMLENI MASCEVALEC, ob 10, 15, 17 in 19.30.
KINO PIONIR - SAVA:
barvni film V KRALJEVSTVU VARIJIVIH OGLEDAL, ob 10, 15, 17, 30 in 22. uri.
KINO SVOBODA - CRNUCE:
jugos. film NASILJE NA TRGU, ob 20. uri.
KINO SVOBODA, SENTVID:
angleški film VSO DOLGO NOC, ob 18 in 20. uri.
KINO SAVIJE:
MATI, POSLUŠAJ MOJO PESEM, ob 20. uri.
KINO VEVEČE:
španski film VIRIDIANA, ob 20. uri.
KINO ZADOBROVA:
predstave ne bo.
KINO DRAVLJE:
ameriški barv. CS film TRAFER, ob 20. uri.

KINO LITJA:
slovenski film PESČENI GRAD, ob 17.30 in 20. uri.
KINO SMARTNO PRI LITJI:
poljski film SAMSON, ob 20. uri.
KINO "GANKARJEV DOM", VRHNIKA:
angleški VV film HAJKA, ob 20.15.
KINO RADOVLJE:
jugoslovanska kinoteka gostuje z ameriškim filmom TRIJE IZ TEKŠAŠA, ob 20. uri.
KINO MENGES:
ital. film LEPI ANTONIO, ob 20. uri.
POTLUČKI KINO DOMZALE:
franc. film PREHOD PREKO RENA, gostuje v DOBU, ob 20. uri.

Sporočamo vam žalostno vest, da nas je po hudi bolezni zapustila draga sestra, teta in svakinja

Ivanka Čebulj

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 11. junija 1964, ob 16. uri izpred hiše žalosti Cerklje št. 31, na pokopališče v Adrgas pri Velesovem.
Zalujoči: brata Tone z družino, Franca z družino, sestra Franca z družino, Cerklje, Dvorje, Adrgas, Tržašče in Bern.

Nepriskakovano nas je zapustila naša preljuba hčerka, sestra, svakinja, teta itd.

Milka Hočevar

uradnica v pokoju
Do pogreba bo ležala v Antonovi mrliški vežici na Zalah. V četrtek dne 11. junija 1964 se bomo od nje poslovili ob 18. uri izpred pokopališča na Viču.
Zalujoči:
mati Elizabeta, brata Zorž in Henrik, sestr Rezi in Elza, svakinji za vsaka ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Kočevje, 9. junija 1964.

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

Franč Krašović

STROJNI STAVEC V POKOJU
Pogreb bo v četrtek, dne 11. junija 1964, ob 15.30 iz Frančiškove mrliške vežice na Zalah.
Zalujoči:
ŽENA KRISTINA, SINOV FRANCI IN MARJAN Z DRUŽINAMA.
Ljubljana, dne 9. junija 1964.

Sporočamo, da sta tragično preminila naša ljubeča moža, očeta, brata, strica in svaka

Stane Somrak

DIREKTOR KMETIJSKE ZADRUGE in

Lojze Somrak

PODPOLKOVNIK

Pogreb dragih bo v sredo, dne 10. junija 1964, ob 16. uri iz Gasliškega doma v Prečni na pokopališče.

Zalujoči:

ženi Ana in Ivanka, hčerke, sin, bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

Muhober, Tolmin, Novo mesto, dne 8. junija 1964.

KINO DUPLICA, KAMNIK:
domači film DVOJNI OBROČ, ob 20. uri.
KINO "DOM", KAMNIK:
zabavna oddaja, film IN TO JE ŽIVLJENJE, ob 20. uri.
KINO CRNOMELJ:
ameriški film GOLO MESTO, ob 17. uri.
KINO "SURA, SKOFJA LOKA:
italijanski barvni film PASJE ŽIVLJENJE, ob 18 in 20. uri.
KINO RADOVLJICA:
francoski film TAKO VELIKO SRCE, ob 18 in 20. uri.
KINO "CENTER" - KRANJ:
sovjetsko-čški film ŠVEJK V RUSIJI, ob 18 in 20. uri.
KINO ŽIROVNICA:
amer. barvni film RAZKOŠJE V TRAVI.
KINO RADIO, JESENICE:
ameriški film ZLATI CADILLAC, ob 17 in 19. uri.
KINO "DOBROPOJEJ":
egiptovski film ALŽIRSKA DŽAMILA, ob 20. uri.

KINO "STURŽIČ" - KRANJ:
amer. barv. CS film (samo danes) STRELANJE V DODGE CITYU, ob 16, 18 in 20. uri.
KINO UNION - CELJE:
ruski barvni film HUZARSKA BALADA, ob 16, 18 in 20. uri.
LETNI KINO - CELJE:
ameriški barvni CS film DOM NA GRICU, ob 20. uri.
KINO SVOBODA II, TRBOVLJE:
angleški film TUDI TO JE LJUBEZEN, ob 17 in 19. uri.
KINO DEL. DOM, TRBOVLJE:
nemški barvni VV film SKRIVNOST VSE, ob 18 in 20. uri.
KINO "DEL. DOM", ZAGORJE:
domači film ŽIVZG OB 8, ob 18 in 20. uri.
KINO "PARK" - MUR, SOBOTA:
zahodnonemški film MOJA NEČAKINJA TEKA NE DELA, ob 17.30 in 20. uri.
KINO METROPOL, CELJE:
zahodnonemški VV film MASCEVALEC, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO "KRKA" - NOVO MESTO:
danes ne bo predstave.
KINO RUGAŠKA SLATINA:
italijansko-francoski film ESTERINA, ob 18.30 in 20.30.
KINO SVOBODA, SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI:
ameriški film PSYCHO, ob 20. uri.
KINO ZALEC:
ital. film SLADKOSTI SOBOTNIH VEČEROV, ob 20. uri.
KINO PREBOLD: nemški barvni CS film PLANET SMRTI, ob 20. uri.
KINO POLZELA:
francoski barvni film ZVEZDE OPOJEDNE, ob 20. uri.
KINO SVOBODA, VIDEM-KRSKO:
ruski film ZADNJE SALVE, ob 19.30.
KINO "SOCA", NOVA GORICA:
angleški barvni film POD OKRI-LETEM NOCI.
KINO "SVOBODA", SEMPETER PRI GORICI:
italijanski film DELFINI.

Za vedno nas je zapustila v 84. letu starosti naša ljuba mama, omama in teta

Alojzija Jankovič
roj. MOČNIK

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 11. junija 1964, ob 16.15 iz Janezove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči: hčerka Marija por. Razboršek, sinova Slave in France, zet Ivan, snaha Zalka, vnuki in vnukinje Marinka, Evica, Peter, Maja ter družini Wolf, Močnik in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Zgornje Loke, 9. junija 1964.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil član našega kolektiva

Miodrag Kostić

strokovni učitelj za tehnični pouk

Neutrudljivega, zvestega in dobrega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu!
KOLEKTIV OSNOVNE SOLE MOZETA MIHEVCA
IDRIJA IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
Idrija, 10. junija 1964.

Za vedno nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in tast

Anton Umek

IZ PRESERJA POD KRIMOM

Do pogreba, ki bo v četrtek, 11. junija 1964, ob 17. uri, leži na svojem domu v Preserju štev. 41.

Zalujoči:

HČERKA VIDA, SIN TONE Z DRUŽINAMA, LUKSICEVA IN DRUŽINA BARTOL.

Preserje, Ljubljana, Trbovlje, 9. junija 1964.

Sporočamo žalostno vest, da je preminil naš dolgoletni družbeno-politični delavec

Anton Umek

IZ PRESERJA

Delovnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu!

OBCINSKA SKUPSCINA
IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE
OBČINE LJUBLJANA-VIC-RUDNIK
Ljubljana, 9. junija 1964.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil naš ljubljani mož, brat, stric, svak in zet

Jože Kežman

šef oddelka za kontrolo semen pri Kmetijskem inštitutu, Ljubljana

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 11. junija 1964, ob 17. uri iz Nikolajevke mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči:

žena Anica, družine Velenšek, Kovačič, Kežman in Tuma.

Ljubljana, Trnovlje, Zagreb, Globoko, Čačak, 9. junija 1964.

PO DOLGI IN HUDI BOLEZNI NAS JE ZAPUSTIL
NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

JOŽE KEŽMAN

ŠEF ODDELKA ZA KONTROLO SEMEN

POŽRTVOVALNEGA IN DOBREGA SODELAVCA
NA PODROČJU POSPEŠEVANJA KMETIJSKE SLUŽBE
BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU.

KOLEKTIV IN UPRAVA
KMETIJSKEGA INŠTITUTA SLOVENIJE

LJUBLJANA, 9. JUNIJA 1964

DELOVNI KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
SGP SAVA - JESENICE

SPOROČATA ŽALOSTNO VEST, DA JE TRAGIČNO PREMINIL
NJUN ČLAN KOLEKTIVA

RUDI LESKOVAR

KVALIFICIRAN ZIDAR

POGREB NEPOZABNEGA DELAVNEGA TOVARIŠA
BO V VARAŽDINU

DELOVNI KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
SGP SAVA

Vrtimo globus

VALETTA — Pedeset delegatov in opazovalcev iz zdravstvenih služb v 16 sredozemskih in drugih državah se je zbralo v Valetti (Malta) na kongresu o malteški mrzlici. Zborovanje sta organizirali agencija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) in Svetovna zdravstvena organizacija (WHO).

NEW YORK — Zaradi nagle odjuge v visokih gorah in večernih natičev naravnih hudournikov je v ameriški državi Montana izpodkopal in prebil dva jezova. Voda se je razlila po dolinah. Po Reuterjevih poročilih je dostojnih pet smrtnih žrtev, gospodarska škoda pa znaša več milijonov dolarjev. Narasla reka (pritok Misurija), ki se je nenadoma razlila čez bregove, je odnesla petnajst motorov in neposredno ogrozila naselje Great Falls, kjer so že začeli izseljevati prebivalstvo. Ker voda narasla, so, da se ni pritisnila z vosi rušilno močjo, zato ne izključujejo hujše nesreče in še večje škode.

ZENEVA — Mednarodni Rdeči križ je pozval vladne ne države, naj pomagajo 23 tisoč prebivalcem Laosu, beguncem s področja, ki so jih zajeli spopadi. Pomoč naj bi vsebovala predvsem mleko, sladkor, mlo, bombazne tkanine za obleko in denar.

NAJROBI — Ob podpori UNICEF in FAO so v Najrobiju zgradili tovarno, ki lahko predela v sir in v druge izdelke, ki ga gradi nekdanji tanzanijski industrijski družba — stroški znašajo okoli 14 milijonov dolarjev — bo začelo obratovati v začetku 1. 1966. Proizvodnja bo zadovoljila večino potreb Tanzanije in Zanzibara po nafnih derivatih. Rafinerija bo obratovala kot tanzanijsko - italijanska mešana družba, v kateri bo imela Tanganjika 51-odstotni delež.

DAR ES SALAM — V glavnem mestu Tanganjike bodo v kratkem začeli graditi celistično naftno zbirnišče. Projevalnost okoli 600 tisoč ton. Podjetje, ki ga gradi nekdanji tanzanijski industrijski družba — stroški znašajo okoli 14 milijonov dolarjev — bo začelo obratovati v začetku 1. 1966. Proizvodnja bo zadovoljila večino potreb Tanzanije in Zanzibara po nafnih derivatih. Rafinerija bo obratovala kot tanzanijsko - italijanska mešana družba, v kateri bo imela Tanganjika 51-odstotni delež.

AACHEN — Po dolgotrajnem prizadevanju so neposredovnega rešili 23-letnega rudarja A. Thienbuergerja, ki je bil 66 ur zasut 710 m globoko v jami »Emil Mayrich« v Siersdorfu pri Aachenu.

DUNAJ — Ves teden bo trajal mednarodni kongres osebni zdravstvenih, ki na njem sodeluje 1.500 specialistov iz 44 držav. Znanstveni program dunajskega zborovanja obsega 123 predavanj in 17 filmskih predstav.

HELSINKI — Po zgledu Kopenhavna so v finskih glavnem mestu rezervirali tramvajsko progo št. 3 za turistične krožne vožnje. Za 2,5 finske marke (tri četrti dolara) se lahko tuje in domači izletniki vsak dan med sedmimi zjutraj in ponočjo vozijo po tej krožni progi, ki pelje mimo najpomembnejših znamenitosti Helsinkov.

KANSAS CITY — Kavboji tovarne mesnih konserv v Kansas Cityju, ki so doslej na konjih gonili goveje črede, namenjene za zekol, bolj in bolj uporabljajo motorna kolesa japonske znamke »Honda«. Dosedanji kavboji, ki so se prelevili v motocikliste čez drn in strn, pravijo o novi pridobitvi, da jim zdaj gre delo hitreje od rok in da je znatno manj naporno, pa tudi cenejše.

Za dobro voljo

Križanka

VODORAVNO: 1. sodobni slovenski pisatelj (»Povest o do. bruh«), 8. mesto v severni Italiji, nekdanji sedež zahodno-rimskih cesarjev, 9. država v severovzhodnem delu Indijskega oceana, 10. kmetijski znak za krom, 11. izvir, studenec, 12. mlečni izdelki, 13. prva evropska zbirka, 14. ožji staneč, 15. telekomunikacijski satelit, 17. robljivka, iz katere pridelujejo vino, sirup in marmelado.

NAVPIČNO: 1. samovzmet, 2. miselnost, da plemenske lastnosti posameznih narodov odločajo o položaju zgodovine, 3. Oher, 4. zračna letalica, imenovana tudi »svet«, 7. mesto v italijanski pokrajini Toskani, znano po kamnolomih belih marmarja, 12. francosko pristanišče ob Sredozemskem morju, 14. kratica za »slovensko socialistično republiko«, 16. romanski spomenik.

REŠITEV PREJANJE KRIZANKA

VODORAVNO: 1. Kleist, 7. Rescni, 8. past, 9. VA, 10. APA, 11. črk, 12. u, 13. pola, 14. O'Neill, 16. savana.

Nehrujev pepel v rekah Indije

Slovesnost v rojstnem kraju; za vsako državo prgišče

»Pokojni Nehru — njegov pepel so v ponedeljek pripeljali iz New Delhija v Alahabad — je v javnosti večkrat negodoval nad praznovanjem hinduizma,« poročila dopisnik BBC iz glavnega mesta Indijske unije. »Ni sicer nastopal neposredno in naravnost proti praznovanju obredom, vendar pa je jasno povedal, da njemu ne pomenijo ničesar. Bil je humanist in agnostik, zavzemal se je za idejo o svetovni državi.«

»V očeh drugih pa je Nehru bil in ostal brahmanec iz najvišje kaste. Ko je umrl, so verniki med člani njegove vlade in svoji dovolili običajne obrede, Nehrujevo truplo so sežgali po vseh hindujskih segah in določilih.«

V svoji poslednji volji je Nehru izrazil željo, naj njegovo truplo sežge, in sicer ne glede na to, kje bo umrl, v domovini ali na tujem. Posebej je poudaril, da ne želi nobenega izmed običajnih posmrtnih obredov: »Ne verujem v to, nič ne dam na te obrede, bilo bi licemerno, če bi jih opravili po moji smrti, kajti to bi bil poskus slepila tako mene kakor drugih.«

Pokojni Nehru je želel, da bi ves pepel prenesli v njegov rojstni kraj Alahabad. Prgišče pepela bi tam vrgli v Ganges — ne zaradi tega, ker je tak hindujski običaj, mar

Nadzorstvo nad hrupom

Nadležni hrup letal, ki se brez razloga oddaljuje od območij, ki jih letalstvo ne sme preleteti, so v prihodnje nadzorovali selekcijsko urah, ki ga preizkušajo na letališču pri Frankfurtu. Naprava meri hrup, podatke pa pošilja v centralo, kjer se prižigajo razbarvne lučke.

Pes kot preteza

Pame, ki si služijo denar z večernimi sprehodi, po sklepu Münchenskega društva za zaščito živali ne smejo več kupovati ali si izposojati psov v mestnem zatočišču za živali. Društvo je mnenja, da te dame ne ravna jo ljubezni do živali, marveč hočejo potegniti policijo za nos. Če jih obo postave zalogi v ulicah, kamor sicer ne smejo gledati na svojo obito, se kaj lahko izgovorijo na »kučka, ki ga je bilo treba peljati na večerni sprehod.«

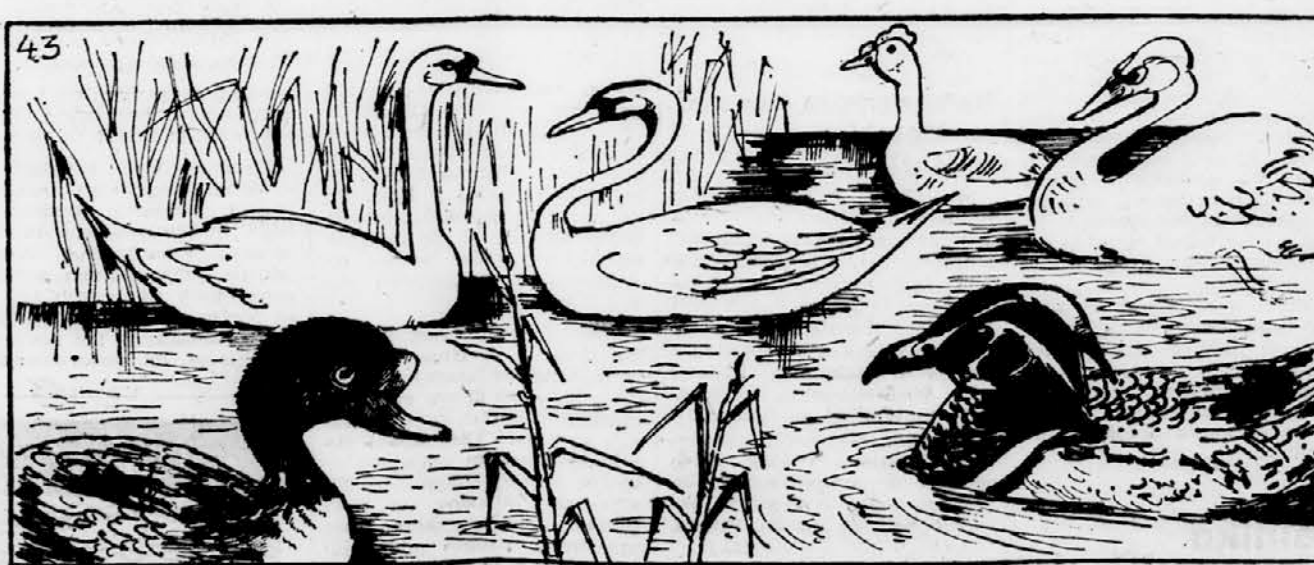
Prodor v globine

Na Kurilskih otokih iščejo sovjetski znanstveniki najprimernejši kraj za vrtno, s katero nameravajo prodreti 15 km globoko. S podobnim načrtom se ukvarjajo Američani, prav tako z namenom, ugotoviti kaj več o sestavi in o plasteh v zemeljski skorji. Ker si znanost obeta od tega vsaj nekaj spoznanj o vzrokih potresov, so se vključili tudi japonski znanstveniki.

Ožemanje perila ni nič lažje kot pranje. — To naporno delo vam bo opravila HIMO centrifuga!

ZGODBA O BUČKU

43. Nikjer ni bilo videti nič posebnega, zato je Bučko začuden pogledal Jakopina. Kmalu pa je zaznal nenavaden voni. Previdno sta skakala z veje na vejo, na vsem letem je Bučko ostrmel ob pogledu na mirno gladino jezera, ki so po njem plavale nenavadne rače. Nekatere so bile črne in z velikimi rdečimi rožami na glavi, druge pa so imele neznansko dolge kljune.

Voni je postal izrazitejši. Končno sta preskočila na poslednjo vejo in Bučko je zagledal pred seboj nešteto omar. polnih živali.

»Jakopin, muzej!« je ugovoril.

Toda tu je bilo drugače kot v muzeju, kajti vse živali so mizale. Žive so bile, ne trde in mrke kot tiste v muzeju. Nedaleč od sebe je Bučko zagledal kletko, polno papagajev. Bratje so navsezadnje le bratje in Bučka je srce vlečlo k njim.

IRA LEVIN

Poljub pred smrtjo

68. nadaljevanje

Vsako stvar je postavila tako, da ji je dala zgradila njena osebnost, pohnitvo in svetilke in pepelnice (vse moderno, a ne modernistično), reprodukcijo njene najljubše slike (Charlesa Demutha, »Moj Egipt«; slika ni bila ravno realistična, zoreče pojme umetnika), plošče (nekaj jazza in nekaj Stravinskiga in Bartoka, večina pa melodično, zasajane skladbe Griega, Brahmsa in Rahmaninova) in knjige — zlasti knjige, kajti v tem se more še bolj izražati človekova osebnost? — Romani in drame, poljudno-znanstvene knjige in pesmi, vse izbrano v sozvočju z njenim okusom in z namenom, da ga pokaže kot zrcalo.

Vse skupaj je bilo kakor jedrnat zakrožen oglas v razdelku Ištem hišno pomoč. Samoljubnost, ki se je kazala v vsem tem, ni bila samoljubnost razvajenke, ampak dekleta, ki so ga premalo razvajali, ki je bilo osamljeno.

Ce bi bila umetnica, bi naslikala avtoportret; namesto tega pa je okrasila obe sobi in tu napolnila s stvarmi, ki jih utegne kakšen obiskovalec nekake dne prav do umeti in pravilno ceniti. In ko tu do ume, utegne občudovati vse sposobnosti in stremiljenja, ki jih je odkrila v sebi in jih ni mogla razodeti drugim.

Njen tedenski razpored je vseboval dva važna dogodka: ob sredah je hodila na večerje k očetu, sobote pa so bile posvečene temeljitemu čiščenju obeh sob. Prvo je opravljal iz dolžnosti, drugo iz ljubezni. Ločila je pohištvo in pod in drgnila steklo, brisala predmete in jih z obredno skrbnostjo postavljala na prejšnje mesto.

Imela je tudi obiskovalce. Dorothy in Ellen sta prihajali k njej, kadar sta bili na počitnicah. Neprepričljivo sta blagovarno in zavajajo Marion kot svetovljansko, omikano žensko.

Njen oče je prišel, zasopel od hoje po stopnicah tri nadstropja visoko. Dvomeče si je ogledoval majhno dnevno sobo in še manjšo kuhinjo ter zmaheval z glavo.

Prišlo je nekaj deklet iz urada in igralo so kanasto, kakor da bi šlo za življenje in čast.

In nekdo je prišel moški, bister mlad pomočnik glavnega knjigovodje, zelo čeden, zelo inteligenten. Njegovo zanimanje za apartma se je izražalo v tem, da je od strani pogledoval na kave.

Ko je Dorothy dozdnevno naredila samomor, se je Marion vrnila v očetovo stanovanje za štirinajst dni, in ko je Ellen

umrla nagle smrti, je ostala pri očetu mesec dni.

Toda še zmeraj se nista mogla prav nič bolj zblizati kakor dve elektroni nabit kovinski kroglici, pa če sta še tako poskušala. Potem ko sta prežvela skupaj cel mesec, ji je predlagal boječ, kar je bilo zanj nenavadno, naj se preseli k njemu za stalno.

Pa ni mogla; misel na to, da bi se odpovedala svojemu apartmaju, se ji je zdelala nemogoča, kakor da je bila v njem vsa njena duša. Vendar pa je poslej hodila na večerje k očetu trikrat na teden, ne več samo enkrat kakor prej.

Ob sobotah je čistila sobi in enkrat na mesec je odprla vse knjige, da ne bi njihova vezava izgubila prožnosti.

Neko soboto zjutraj v septembru je zazvonil telefon. Marion je ravno čepela na kolonih kralj okrogle mize in brisala spodnjo površino steklene plošče.

Ob zvonjenju telefona je občepela ko prikovana. Strmela je v modrikasto steklo, na katero je pritiskala cunjjo za prah; upala je, da gre za pomoč, da je nekdo zavrel napako številko, se tega zavedel v zadnjem hipu in odločil slušalko.

Telefon je spet zazvonil. Obotavljaje se je vstala in stopila k posteljnemu stojalu kraj kaveja, še vedno s cunjjo v roki.

»Halo,« je rekla v telefon z brezizraznim glasom.

»Halo.« Glas je bil moški, neznan, »Ali je tam Marion Kingship?«

»Da.«

»Ne poznate me. Bil sem ... Ellenin prijatelj.«

Marion je nenadoma postalo nerodno. Ellenin prijatelj, gotovo kak čeden, bister, zgovoren fant. Ampak na znotrajni plitek, tak, da o n a že ne bi marala zanj. Zadržala jo je minila.

»Ime mi je ...« je nadaljeval moški — »Burton Corliss.« Bur. Corliss.

»... O, saj res, Ellen mi je pripovedovala o vas.« (»Tako rada ga imam,« ji je zaupala Ellen med obiskom, ki je bil v resnici tudi zadnji, in tudi on me ima rad,« — Marion pa, čeprav se je veselila njene sreče, je bila kdove zakaj potem ves večer zamorjena.)

»Hotel sem se pozanimati, če bi vas lahko videl,« je povedal. »Imam nekaj, kar je bilo Ellenina last. Eno njenih knjig. Posodila mi jo je ravno preden — preden je šla v Bluee River, pa sem mislil, da bi jo mogoče želeli imeti.«

Najbrž kak popularen roman, je pomislila Marion, a jo je takoj postalo sram, da jo obhajajo take ničeve misli. Odgovorila je:

»Da, zelo rada bi jo imela. Prav res.«

ANDRIJA PEJOVIČ

Operacija Karlsruhe

Kako so poleti 1945 v zasedeni Nemčiji iskali vojne zločince

42. nadaljevanje

Bral sem poročilo, zasledil sem nekaj, kar bi moglo biti vsaj trenutno pomembno za nas: mesto Karlsruhe ne bo več v francoski zasedbi, ni con, marveč bo priključeno k področjem pod ameriško upravo.

Ob tej spremembi se je zbudila skrb: v mestu Karlsruhe je Dragi Jovanović. Vprašal sem se, ali bo Američani upoštevali to, kar smo glede Jovanovića uredili s francoskimi oblastmi. Porajali so se dvomi. Sicer pa — sem se tolažil v enem samem dnevu ne bodo mogli v celoti

izvesti predaje in prevzema oblasti. Hkrati sem vedel, da bi bilo treba ponoviti vse od kraja, če bi našel na katerega formalista. Čakati in čakati, da odločijo najvišje pristojne oblasti, na primer ameriški predstavnik v zavezniškem nadzornem svetu ali pa celo Washington.

Naj bo že tako ali drugače, sem si rekel, sklep o spremembah v razmejitvi zasebnih področij je tu, s tem je treba računati. Jutri si bomo na jasnem. Če bo kje zaškrbilo, bo treba zaigrati na francosko samozavest in nečimnost. Ameriški vojak so se s svojim ravnanjem vsaj v posameznih primerih

neredko pregrešili zoper to francosko lastno dobro, da smo vedeli tudi to.

Ko smo naslednji dan prišli v Karlsruhe, smo se takoj prepirali o utemeljenosti svoje skrbi. Na poslopju nasproti stavbe, kjer je bilo francosko posojstvo, je visela tabla z napisom »Town Major«. Zunaj si dobi bil vtis, da komanda deluje kot dobro utečen stroj — brez zmede in gneče in kakor da se vsakdo dobro spozna na svoje delo. Francozi so pospravljali, njihov komandant, naš prijatelj, pa je nekam odšel.

Mudilo se je, prijavili smo se pri novem komandantu, podpolkovnik je bil. Vsi komandanti mesta, tako Američani kakor Francozi, kolikor smo jih spoznali dotlej, so bili podpolkovniki. Videz je bil, sicer pa tuč in izključeno, da so se v resnici tako dogovarjali.

Novi komandant ni bil posebno priazen ob tem prvem srečanju. Razumel sem ga: pravkar je prišel, urediti je treba na stotine enakomernih reči. Zdal pa se uradni obiski...

Ko pa smo mu povedali, čemu smo prišli, in ga prosili, naj napiše nalog, da nam bo uprava bolnišnice, zdaj ameriška, izdala Jovanovića, je takoj odgovoril, da ni dolžan

upoštevati nikakršnega sporazuma ali dogovora prejšnjega komandanta niti z nami niti z nikomer drugim. Torej tako, kakor da dogovorov sploh ni...

Počasi in preudarno...

Zamisljeno sem ga poslušal. To bi mu jih povedal, me je obšlo, če bi ne bilo tega Jovanovića, tako pa moram brez ugovora poizkusiti nekaj, s čimer se sicer nikakor ne bi sprijaznil, povrh vsega pa še besede izbrati iz jih postavljati kar se da lepo.

Težko je bilo. Vsiljeval se mi je vtis, kakor da ne govorim zaveznik ali oficir, človek, ki je še večer kraval za isto stvar kot mi in kot Francozi in vsi drugi. Čemu je se vraševal, ali zanj ne velja podpisati Amerike na Ustanovni listini OZN, itd.?

Preseneča me, kar sem slišal, vendar mislim in pričakujem, da bo gospod komandant spremenil svoje stališče tako v tej zadevi kakor v odnosu do zavezniške misije nasploh. Pripravljen sem celo pojmovati in pozabiti ta izpad, ki se mi ne zdi prav nič na mestu — sem dodal — kot posledico trenutne slabe volje, ki ni v nikakršni zvezi z našo zadevo, ne pa kot izraz njegovih dokončnih, nespremenljivih stališč.

Ob teh mojih besedah se je nasmešnil, vendar pa mi je istih hip polomil roko v poždrav za slovo, s čimer je pokazal, da je odveč nadaljnja razprava o čemer koli v tej zadevi.

Ni bilo drugega izhoda, spet smo morali k francoskemu komandantu. Bil je v pisarni.

Piše: POLONCA KOVAČ — Riše: MELITA VOVK

Skoraj bi že poletel do njih, ko ne bi v neposredni bližini nekdo presunljivo zakričal: »Pavvvvvv, pavvvvvv...«

Bučka je krik kar privzdignil, tako mu je šel skozi ušesa. Začuden se je ozrl k Jakopinu, ta pa mu je molče pokazal na trato pod seboj. Bučko je kar ostrmel, ko je zagledal ptička, ki je kričal tako presunljivo, da se ptičku na veji perje težil.

NOVI DOKTORJI ZNANOSTI — Rektor ljubljanske univerze prof. dr. Makso Šnuderl je včeraj slovesno podelil doktorske diplome Mladenu Karamanu, Dušanu Zavodniku (biološke znanosti), Matildi Krivic (agronomske znanosti), Dušanu Bibru, Ignaciju Vojetu (zgodovinske znanosti), Vladimiru Lebanu, Jakobu Medvedu, Juliju Titlu (geografske znanosti), Milanu Betetu (dermatovenerološka stroka), Gojku Vlatkoviću (pediatrska stroka), Danilu Kerinu (kemijske znanosti), Sergeju Pahorju, Marku Vaksliju (fizikalne znanosti) in Georgiju Orlovu (arheološke znanosti).
Foto: Busić

KONSTITUIRANJE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA JUGO-BANKE — V prostorih podružnice Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino v Ljubljani se je včeraj prvič sestel novoustanovljen centralni delavski svet te banke in se konstituiral. Za predsednika so ponovno izvolili Nikola Vlahovića iz centrale v Beogradu.
Foto: Svabić

STARORIMSKI FORUM V ZADRU — Pred znano Donatovo cerkvijo v Zadru, zgrajeno v začetku 9. stoletja, odkopavajo zdaj ostanke foruma starorimskega mesta Jadere, enega izmed prvih oporišč rimskega imperija na vzhodnem Jadranu.
Foto: Sevnica

Nadaljevanje s prve strani

Predsednik

da je bilo to mesto med drugo svetovno vojno porušeno do temeljev in da ga je porušil isti general Rendulic, ki je napadel tudi Drvar. Po neuspahu pri Drvarju ga je Hitler poslal v Laponisko, da tam nadaljuje rusenje. V Laponiski niso porušili samo tega mesta, marveč vse. Toda to zelo marljivo ljudstvo si je že postavilo nove domove in si gradi danes boljše življenje.

Za vse nas je bila Piska po svoje odkritje. Bil sem pred tem že dvakrat na Finskem in sem to deželo že poznal, zdaj pa sem lahko videl, kolikšen napredek je dosegla. To je krasna dežela in zelo srečni smo, ker smo imeli priložnost spoznati njene lepote in njeno zelo prisrčno ljudstvo. ki prek nas poklika prisrčne vzdušja jugoslovanskega naroda. Ob koncu naših pogovorov je bilo objavljeno tudi sporočilo, ki ste ga vi že prav gotovo prebrali.

Pred našim odhodom na Pisko smo dobili novobiljsko Nikite Sergejeviča Hruščova naj na povratku obiščeemo Leningrad. Povabilo smo seveda zelo radi sprejeti, toli ko bolj, ker smo vedeli, da bomo tudi na povratku, kot na poti na Pisko, leteli čez sovjetsko ozemlje. Zavrili smo v Leningrad. Menim, da se bil naš obisk, čeprav ni trajal nič polnih 24 ur, zelo koristno. Imeli smo namreč priložnost, da v skrajnem pogovoru izmenjamo mnenja o vseh važnih problemih, ki zanimajo obe državi, bodi kar zadeva bilateralno sodelovanje bodi mednarodni položaj. Z rezultati teh pogovorov smo zelo zadovoljni, ker se je pokazalo, da imamo ista gledišča o najvažnejših vprašanjih, tako o tistih, ki zadevajo naše nadaljnje sodelovanje, kakor tudi o problemih mednarodnega pomena. Medli sodelovanju in izaz s Leningradu smo mogli dobro opredeliti, da imamo ista gledišča o najvažnejših vprašanjih, tako o tistih, ki zadevajo naše nadaljnje sodelovanje, kakor tudi o problemih mednarodnega pomena.

Mednarodna sporazuma, o katerih je Kuguek govoril, sta londonski in žirski sporazum o ustanovitvi ciprske države. Smoči je v Atenah zasedal grški vojni svet. Pod predsedstvom premiera. Papandreu se tri ure razpravljali o namerah Turčije, da izkrci čete na Cipru. Premier Papandreu je izjavil, da je svet odobril ustrezne sklope v zvezi s položajem okoli Cipra, vendar o njih ni hotel podrobneje govoriti.

Predstavniki poveljstva grških oboroženih sil je pred sodelovanjem v tolinah, s katerimi so nas Leningradci pri čutili. To so nam podelili val s tem da jim je jugoslovansko ljudstvo zelo blizu, ker vedo za njegovo žrtve v minulih vojni, v kateri so tudi oni tako veliko pretrpeli. Skupaj s svojimi sodelavci sem imel priložnost videti sporniško pokopalnice, na katerem leži okoli 600.000 mrtvov, padlih med vojno.

Skratka: tako naš obisk na Finskem kot tudi obisk v Leningradu sta bila zelo uspešna. Vračamo se domov v pričanju, da je bil to nov korak naprej in da smo s tem prispevali k boljšemu razumevanju ne le med narodi treh dežel, ampak tudi k boljsemu razumevanju med narodi sloha.

Se bi ga bili poslušali, ko je končal. Pa tudi njemu se nekako ni dalo oditi z letališča. Obkrožen z diplomatskimi predstavnikoma obeh dežel in z zvestimi tovariši svoje življenjske in državniške poti je obnavljal lenjegradske iz Laponske, Leningrada, Helsinkov, jim posredoval v naglici svoje prijetne doživljanje. Potem pa je krenil proti Beogradu, ki tokrat ni mogel zdržati, da bi ga pričakal na ulicah. Televizija mu je namreč dala omogočila, da je bil s Titom že od prvega trenutka, brž ko je letalo pristalo, in da niti za milimotno ni zamudil s svojo iskreno dobrodoščilo.

V. HREŠČAK

Prisrčno slovo

zbrala množica ljudi, da bi znova pozdravili drage goste. Čeprav je bila noč ali točneje dan, kajti tu se začne mrčiti se ob okrog polnoči, kar pošteno mrzel, so ljudje več ur vztrajno čakali. Šele dobro uro po polnoči je bila večerja, med katero sta imela predsednik Tito in premier Hruščov znova priložnost za razgovore, končana. Za sprejem je bilo prepozno, saj je že tako ostalo le malo časa za počitek. Ko sta državnik odhajala iz svoje rezidence, ju je množica na trgu pred mestnim svetom navdušeno pozdravljala s plioskanjem in vzklikanjem jugoslovansko-sovjetskemu prijateljstvu, ki je s tem obiskom znova doživelo potrditev in poglobitev.

JANEZ STANIČ

Brzjavka

enotnost naših gledišč o poglavitnih vprašanjih sodobnega sveta. Vnovič so pokazali, da se obe državi dosledno zavzemata za krepitev enotnosti vseh naših gledišč, ki se borijo za mir, družbeni napredek in socializem.

Ob tej priložnosti pošiljam narodom ZSSR naše najboljšje želje za nadaljnje uspehe v ustvarjalnem delu. Pripravljen sem, da se bi prijateljsko sodelovanje med obema državama še nadalje vsestransko razvijalo in krepilo.

Napetost

Mednarodna sporazuma, o katerih je Kuguek govoril, sta londonski in žirski sporazum o ustanovitvi ciprske države.

Smoči je v Atenah zasedal grški vojni svet. Pod predsedstvom premiera. Papandreu se tri ure razpravljali o namerah Turčije, da izkrci čete na Cipru. Premier Papandreu je izjavil, da je svet odobril ustrezne sklope v zvezi s položajem okoli Cipra, vendar o njih ni hotel podrobneje govoriti.

Predstavniki poveljstva grških oboroženih sil je pred sodelovanjem v tolinah, s katerimi so nas Leningradci pri čutili. To so nam podelili val s tem da jim je jugoslovansko ljudstvo zelo blizu, ker vedo za njegovo žrtve v minulih vojni, v kateri so tudi oni tako veliko pretrpeli. Skupaj s svojimi sodelavci sem imel priložnost videti sporniško pokopalnice, na katerem leži okoli 600.000 mrtvov, padlih med vojno.

Skratka: tako naš obisk na Finskem kot tudi obisk v Leningradu sta bila zelo uspešna. Vračamo se domov v pričanju, da je bil to nov korak naprej in da smo s tem prispevali k boljšemu razumevanju ne le med narodi treh dežel, ampak tudi k boljsemu razumevanju med narodi sloha.

Se bi ga bili poslušali, ko je končal. Pa tudi njemu se nekako ni dalo oditi z letališča. Obkrožen z diplomatskimi predstavnikoma obeh dežel in z zvestimi tovariši svoje življenjske in državniške poti je obnavljal lenjegradske iz Laponske, Leningrada, Helsinkov, jim posredoval v naglici svoje prijetne doživljanje. Potem pa je krenil proti Beogradu, ki tokrat ni mogel zdržati, da bi ga pričakal na ulicah. Televizija mu je namreč dala omogočila, da je bil s Titom že od prvega trenutka, brž ko je letalo pristalo, in da niti za milimotno ni zamudil s svojo iskreno dobrodoščilo.

Chrysler

stvu Toda finančni minister laburistične vlade v senci Jamesa Callaghana je dejal, da je po najnovejši Chryslerjevi transakciji polovica britanske avtomobilske industrije deloma ali v celoti pod ameriškim nadzorstvom.

Kakor piše ogorčeni bralec v "Timesu" v pismu uredniku, je sedaj v Britaniji samo še pet velikih avtomobilskih

Kritična

Nadalje je bilo na seji rečeno, da je bilo mogoče že prej spoznati obseg omejenosti predpisa pri bankah, kar ne bi bilo privlačno do sedanjega ukrepa, ki zavzema banke, da plaširajo najmanj 20% teta sredstev kot trajna obratna sredstva in ne za investicije v osnovna sredstva.

Pomanjkanje trajnih obratnih sredstev je res stalen problem gospodarstva, je pa vprašanje, ali se s takšnimi ukrepi ne krši že razglašeno načelo, po katerem naj banke same po svojih poslovnih interesih odločajo o uporabi sredstev, ki jih zbirajo z oročanimi poslopi.

V razpravi je nedvomno prišlo do izjava stališča, da je potrebno dobiti vpogled v to, kje in iz kakšnih sredstev se kaj gradi, da bi vlaganja usklajili z materialnimi možnostmi. Posebej so govorili o potrebi po analizi o gibanju negospodarskih investicij, ki se v znatni meri še vlagajo v draga administrativna poslopija.

V razpravi o problemih zunanjetrogovinske menjave in osebni potrošnji so poslanci podprli ukrepe, ki se pripravljajo za povečanje deleža podjetij v deviznih sredstvih, ustvarjenih iz izvoza, kakor tudi za večjo decentralizacijo deviznega poslovanja. Postavilo se je tudi na stališče, da uvoza ni treba zmanjševati po vsej sili, da pa je treba ponovno preučiti njegovo strukturo, da bi izločili proizvode, ki se v sedanjem trenutku ne ujemajo z gospodarsko upravičenim uvozom.

V okviru negospodarskih investicij bo odbor posebej obravnaval vzroke drage graditve stanovanj.

Odbor zveznega zbora zvezno skupščine za družbeni plan in finance je na popolnanski seji brez sprememb sprejel predlog zakona o oporosti od plačevanja prispevka iz dohodka določenih dejavnosti.

Politika

Madagaskarja, Sierra Leone, Indonezije, Librije, Pakistana in Tunizije. Zaveza štirih afriških držav temelji na sklepu konferenčne sešev držav in vlad Afrike lanske pomlad v Adis Abebi. Po njem zastopajo predsednik turističnega društva Pisan — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim pridrli v hotelu "Lucija".

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri škofiji so jih pozdravili predsednik turističnega društva Pisan — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim pridrli v hotelu "Lucija".

Delegacija iz Kosova in Metohije v Mariboru

MARIBOR, 9. jun. Maribor je danes obiskala delegacija izvršnega sveta Kosova in Metohije, ki jo vodi predsednik sveta Ali Sukrija. Gostje so obiskali več industrijskih podjetij v mariborskem okraju in govorili s predstavniki okraja o nekaterih vprašanjih gospodarskega razvoja.

Na potovanju po Sloveniji spremljata delegacijo kosovsko-metohijske oblasti predsednik in podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Viktor Arbelj in Janko Smole. M. K.

Delegacija iz Kosova in Metohije v Mariboru

MARIBOR, 9. jun. Maribor je danes obiskala delegacija izvršnega sveta Kosova in Metohije, ki jo vodi predsednik sveta Ali Sukrija. Gostje so obiskali več industrijskih podjetij v mariborskem okraju in govorili s predstavniki okraja o nekaterih vprašanjih gospodarskega razvoja.

Na potovanju po Sloveniji spremljata delegacijo kosovsko-metohijske oblasti predsednik in podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Viktor Arbelj in Janko Smole. M. K.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri škofiji so jih pozdravili predsednik turističnega društva Pisan — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim pridrli v hotelu "Lucija".

Delegacija iz Kosova in Metohije v Mariboru

MARIBOR, 9. jun. Maribor je danes obiskala delegacija izvršnega sveta Kosova in Metohije, ki jo vodi predsednik sveta Ali Sukrija. Gostje so obiskali več industrijskih podjetij v mariborskem okraju in govorili s predstavniki okraja o nekaterih vprašanjih gospodarskega razvoja.

Na potovanju po Sloveniji spremljata delegacijo kosovsko-metohijske oblasti predsednik in podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Viktor Arbelj in Janko Smole. M. K.

Sestanek v Dolini vrčev

Danes začetek pogajanj s Sufanuvongom?

VIENTIAN, 9. junija. (Reuter - Hsinhua - AP). Po informacijah iz dobro obveščenih tukajšnjih krogov bodo predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpotovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nepravilni sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali naiti rešitev za sedanjo krizo.

Kitajska vlada je zavrnila predloge o preliminarne sestanku zaradi Laosa, na katerem bi sodelovali predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpotovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nepravilni sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali naiti rešitev za sedanjo krizo.

Kitajska vlada je zavrnila predloge o preliminarne sestanku zaradi Laosa, na katerem bi sodelovali predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpotovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nepravilni sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali naiti rešitev za sedanjo krizo.

Kitajska vlada je zavrnila predloge o preliminarne sestanku zaradi Laosa, na katerem bi sodelovali predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpotovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nepravilni sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali naiti rešitev za sedanjo krizo.

Kitajska vlada je zavrnila predloge o preliminarne sestanku zaradi Laosa, na katerem bi sodelovali predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpotovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nepravilni sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali naiti rešitev za sedanjo krizo.

Zaprta seja

ZENEVA, 9. junija. (Tanjug). Na zaprti seji ministrov 119 držav - udeleženk zenevsk konferenec so izrazili pravičnost nadaljevanja pogovorov, da bi dosegli sporazum o nekaterih važnih, a še vedno spornih vprašanjih konference.

Thomas velik optimist

ZENEVA, 9. jun. (APP). — Šef britanske delegacije na zenevski razorožitveni konferenci Peter Thomas je izjavil, da je optimist, kar zadeva nadaljnje delo konference. »Sem velik optimist — je dejal — in ne izključujem možnosti za nadaljnji napredek v delu konference.«

Dograjena »vrata« hidrosistema v Bački

NOVI SAD, 9. jun. (Tanjug). V direkciji prekopa Donava-Tisa-Donava so sporočili, da so dograjena »vrata« vratat hidrosistema v Bački, ki bodo že letos jeseni omogočila gravitacijsko spuščanje donavske vode v glavno magistralo prekopa Donava-Tisa-Donava. To je velika zapornica, zgrajena pri Bezdnu, 4 km od madžarske meje, kjer je najvišja točka Donave v naši deželi.

Delegacija iz Kosova in Metohije v Mariboru

MARIBOR, 9. jun. Maribor je danes obiskala delegacija izvršnega sveta Kosova in Metohije, ki jo vodi predsednik sveta Ali Sukrija. Gostje so obiskali več industrijskih podjetij v mariborskem okraju in govorili s predstavniki okraja o nekaterih vprašanjih gospodarskega razvoja.

Na potovanju po Sloveniji spremljata delegacijo kosovsko-metohijske oblasti predsednik in podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Viktor Arbelj in Janko Smole. M. K.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri škofiji so jih pozdravili predsednik turističnega društva Pisan — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim pridrli v hotelu "Lucija".

Delegacija iz Kosova in Metohije v Mariboru

MARIBOR, 9. jun. Maribor je danes obiskala delegacija izvršnega sveta Kosova in Metohije, ki jo vodi predsednik sveta Ali Sukrija. Gostje so obiskali več industrijskih podjetij v mariborskem okraju in govorili s predstavniki okraja o nekaterih vprašanjih gospodarskega razvoja.

Na potovanju po Sloveniji spremljata delegacijo kosovsko-metohijske oblasti predsednik in podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Viktor Arbelj in Janko Smole. M. K.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri škofiji so jih pozdravili predsednik turističnega društva Pisan — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim pridrli v hotelu "Lucija".

Razgovori v Moskvi

MOSKVA, 9. jun. (TASS). Tu sta se sestali danes delegaciji Romunske delavske partije in KP SZ. Romunsko delegacijo je vodil sekretar CK RDP Chivu Stoica, v sovjetski delegaciji pa so bili L. Brežnev, N. Podgornij, M. Suslov, J. Andropov, A. Rudakov in V. Titov.

Delegacija Romunske delavske partije je že zapustila Moskvo in odpotovala v Bukarešto.

Aretacija novinarjev

SEUL, 9. jun. (Reuter). Javni tožilec za seuloško območje je sporočil, da je v zaporu osem novinarjev, vključno tudi en založnik. Štirje aretiranci so po memorni radijske postaje v Seulu, znane po protivladnih komentarjih. Obtoženi so, da so prekršili protikomunistični zakon in »posebni zakon za kaznovanje zaradi javnih žalitev«. Založnika časnika »Kijungjang Sinmun«, ki pripada opoziciji, pa so prijeli zaradi protivladnih komentarjev.

Novi finski mandator Virolainen

HELSINKI, 9. jun. (Tanjug). Predsednik finske republike Urho Kekkonen je zaupal mandat za sestavo nove finske vlade podpredsedniku agrarne stranke dr. Johanneu Virolainen. Ta naj bi predložil seznam članov novega kabineta, ki bo zamenjal dosedanjega vlado izvedencev premiera Lehta.

Sodelovanje planskih organov Jugoslavije in Madžarske

BEograd, 9. jun. (Tanjug). Kot gost zveznega vodja za gospodarsko planiranje se je od 1. do 9. junija v Beogradu delegacija urada za gospodarsko planiranje LR Madžarske, delegacija planskih organov Madžarske in Jugoslavije sta govorili o vprašanjih planiranja in gospodarskega sistema ter izmenjali informacije o razvoju gospodarstva obeh dežel do leta 1970. Ob tej priložnosti sta se dogovorili, da se bodo stiri planski organi obeh dežel nadaljevali.

Spet nova splošna stavka v Dominikanski republiku

CIUDAD MEXICO, 9. jun. (Tanjug). Pristaniki delavci v Dominikanski republiku so že drugič v zadnjih tridesetih dneh silili začeti splošno stavko, če bo vojska junta še nadalje zavračala njihove zahteve o zvišanju mezd. Prejšnji mesec so njihovo stavko kakor tudi stavko prometnih delavcev razbili z vojaško silo in več tisoč stavkarjev odpeljali v zapore in jih deportirali.

Kubitschku odvzeli politične pravice

BRASILIA, 9. jun. (Tanjug). Tiskovni predstavnik predsedstva republike je sporočil, da so bivšemu brazilskemu predsedniku Kubitschku za deset let odvzeli politične pravice.

Obisk 28 novinarjev iz Rima

RIM, 9. jun. (Tanjug). — Skupina 28 novinarjev — članov združenja italijanskih novinarjev — je odpotovala za osem dni v Jugoslavijo. Obiskala bo najvažnejše turistične kraje v Sloveniji, Hrvaški in Črni gori. Skupno sestavlja jo novinarji iz 14 držav, med njimi tudi iz Italije, Zahodne Nemčije, Švice, Izraela, Angije, Belgije in Nizozemske.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Sporočilo o razgovorih

LENINGRAD, 8. jun. (Tanjug). Po popoldanskih nadstiri ure trajajočih razgovorih med Josipom Brozom Titom in Nikito Sergejevičem Hruščovom so noč v Leningradu obiljali naslednje skupno sporočilo:

Tu sta se danes srečala prvi sekretar CK KP SZ in predsednik ministrskega sveta ZSSR N. S. Hruščov ter generalni sekretar ZKJ in predsednik SFRJ J. Broz Tito, ki je na povabilu prvega sekretarja CP KP SZ in predsednika sovjetske vlade na prijateljskem neuradnem obisku v Leningradu.

Med daljšim razgovorom sta tovariša J. Broz Tito in N. S. Hruščov izmenjala mnenja o širokem krogu vprašanj vzajemnih koristi za Jugoslavijo in ZSSR. Obe strani sta se zadovoljstvom ugotovili uspešen razvoj sovjetsko-jugoslovanskih odnosov na političnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih ter proučili možnosti za nadaljnjo krepitve prijateljskih zvez in razširitev vsestranskega sodelovanja med ZSSR ter SFRJ v korist narodov obeh držav.

Med izmenjavo mnenj o mednarodnih vprašanjih sta obe strani ponovno potrdili enotnost gledišč o glavnih spornih vprašanjih in svojo zvestobo načelom miroljubne koeksistence med državami z različnimi družbenimi ureditvami kot glavne smeri zunanje politike ZSSR in SFRJ.

Tovariša N. S. Hruščov in J. Broz Tito sta proučila aktualna vprašanja mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja. Ko sta potrdila važen pomen združevanja vseh naprednih sil, ki se borijo za mir, demokracijo in socializem, sta potrdila nujnost, da vsaka komunistična

V razgovoru sta obe strani ugotovili, da vsestransko sodelovanje med ZSSR in SFRJ ustreza osnovnim koristim sovjetskih in jugoslovanskih narodov ter prispeva k miru, demokraciji in socializmu na celotnem svetu. ZSSR in SFRJ sta izrazila odločeno nadaljevanje te pogodbenosti pot.

V razgovoru, ki je potekel v ozračju bratstva in prijateljstva ter iskrenega vzajemnega razumevanja in prisrčnosti, so sodelovali z jugoslovanske strani član CK ZKJ in državni sekretar za zunanje zadeve SFRJ Koča Popović, član CK ZKJ ter izredni in pooblaščen veleposlanik SFRJ v ZSSR Cvjetan Mijalović in generalni sekretar predsednišča SFRJ Bogdan Crnobrnja, s sovjetske strani pa član CK KP SZ V. S. Tolstikov, kandidat za člana CK KP SZ G. I. Popov in član revizijske komisije pri CK KP SZ G. I. Kozlov.

Stiri variante obsodbe

Novi predlog skupne akcije proti Kubi

RIO DE JANEIRO, 9. junija. (Tanjug). Vladam dvajsetih držav članic organizacije ameriških držav (OAD) so predložili nov predlog o skupni obsodbi Kube, češ da izvaja »subverzivno dejavnost« na vsem latinskoameriškem ozemlju. Ta predlog obsega štiri variante »obsodbe kubanske agresije«.

Prva varianta novega predloga predvideva skupno obsodbo kubanske vlade zaradi »agresije na Venezuelo in širjenja subverzivnih gibanj v Latinski Ameriki. To je v bistvu najimlješaa varianta večine držav OAD se nagiba k sprejetju skupne resolucije takšne vsebine.

Druga varianta obsega »skupno obsodbo iz prve variante in še sklop o prekinitvi trgovskih odnosov OAD s Kubo. To stališče najbolj ustreza ameriškim stališču o popolni gospodarski blokadi Kube.

Tretja varianta predvideva, da Mehika, Bolivija, Urugvaj in Čile prekinejo diplomatske odnose s Havano. Četrta varianta se omejuje na to, da bi OAD opozorila Kubo in vse druge dežele, ki podpirajo vladu Fidela Castra, da v prihodnje ne bodo več tolerirale obnavljanja »subverzivne aktivnosti« Kube, kot je bilo to glede Venezuele. Ta predlog v bistvu zavrača venezuelske zahteve, naj OAD obsodi Kubo zaradi poskusa strmolavljenja vlade v Caracasu, da prekine gospodarske odnose in tudi diplomatske odnose z vlado v Havani.

Telegrami

U TANT OBISCE ZAR? — NEW YORK. Po obisku v Parizu, Zenevi in Moskvi, kamor po odpotovali prihodnji mesec, bo generalni sekretar OZN U Tunt po vsej verjetnosti obiskala tudi Združeno arabsko republiko.

HASAN II. OBISCE MOSKVO — MOSKVA. Maroški kralj Hasan II. bo prihodnje leto uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Povabil ga je sovjetski premier Nikita Hruščov.

SE EN GLAS ZA OBISK — DUSSELDORF. Podpredsednik liberalno demokratske stranke in notranji minister pokrajine Rhein Westfal Willy Meyer se je izrekel za potovanje kancelarja Erharda v Moskvo.

GOSPODARSKI RAZGOVORI — PEKING. Gospodarska delegacija Združene republike Tanganjike in Zanzibara se bo pogajala s kitajskimi predstavniki o gospodarskem sodelovanju.

LETNA KONFERENCA NATO — PARIZ. V Parizu se je včeraj začela letna konferenca vojaških in političnih voditeljev NATO. Udeležuje se je 500 predstavnikov iz 15 držav te organizacije.

Pa še to

OBČINA MU NOČE PREDPISATI DAVKA. — Paolo Polignano, bivši občinski svetnik italijanskega mesta Badia Polesina, tožbi občino, ker mu kljub ponovnemu predlogu noče odmeriti dohodnine. Zakaj mu proti vsem običajem ne naloži davka? Polignano dolži vrsto krajevnih politikov, da so v davčni napovedi zatajili dohodke. Ne more pa predpisati višjosti kazenske prijave, če sam ni davkoplačevalec.

Vreme 9. VI. 1964

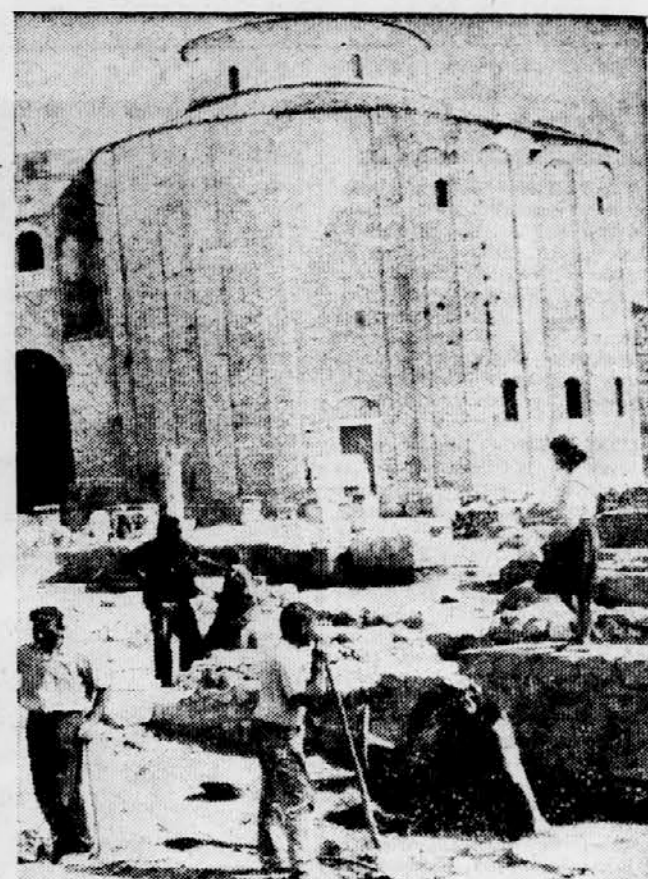
1855-4
Premierski, A. B. U in Sreda; da
naše opravičilo z razumevanjem
sprejmejo.

NOVI DOKTORJI ZNANOSTI — Rektor ljubljanske univerze prof. dr. Makso Snuderl je včeraj slovesno podelil doktorske diplome Mladenu Karamanu, Dušanu Zavodniku (biološke znanosti), Matildi Krivic (agronomske znanosti), Dušanu Bibiru, Ignaciju Vojetu (zgodovinske znanosti), Vladimiru Lebanu, Jakobu Medvedu, Juliju Titlu (geografske znanosti), Milanu Betetu (dermatovenerološka stroka), Gošku Vlatkoviću (pediatrična stroka), Daniru Kerinu (kemijske znanosti), Sergeju Pahorju, Marku Vaksliju (fizikalne znanosti) in Georgiju Orlovu (arheološke znanosti).
Foto: Busić

KONSTITUIRANJE CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA JUGO-BANKE — V prostorih podružnice Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino v Ljubljani se je včeraj prvič sestel novoizvoljeni centralni delavski svet te banke in se konstituiral. Za predsednika so ponovno izvolili Nikola Vlahovića iz centrale v Beogradu.
Foto: Švabić

STARORIMSKI FORUM V ZADRU — Pred znano Donatovo cerkvijo v Zadru, zgrajeno v začetku 9. stoletja, odkopavajo zdaj ostanke foruma starorimskega mesta Jadere, enega izmed prvih oporišč rimskega imperija na vzhodnem Jadranu.
Foto: Sevnitz

Nadaljevanje s prve strani

Predsednik

da je bilo to mesto med drugimi svetovno vojno porušeno, da temelji na da ga je porušil isti general Rendulic, ki je napadel tudi Drvar. Po nespisu pri Drvarju ga je Hitler poslal v Laponisko, da tam nadaljuje rusenje. V Laponiski niso porušili samo tega mesta, marveč vse. Toda to zelo marljivo ljudstvo si je že postavilo nove domove in si gradi danes boljše življenje.

Za vse nas je bila Finska po svoje odkritje. Bil sem pred tem že dvakrat na Finskem in sem to deželo že poznal, zdaj pa sem lahko videl, kolikšen napredek je dosegla. To je krasna dežela in zelo srečni smo, ker smo imeli priložnost spoznati nje ne lepote in njeno zelo priščno ljudstvo, ki prek nas pošilja prisrčne pozdrave jugoslovanskemu narodu. Ob koncu naših pogovorov je bilo objavljeno tudi sporočilo, ki ste ga vi že prav gotovo prebrali.

Pred našim odhodom na Finsko smo dobili povabilo Nikite Sergejeviča Hruščova, naj na povratku obiščemo Leningrad. Povabilo smo seveda zelo radi sprejeli, toliko bolj, ker smo vedeli, da bomo tudi na povratku, kot na poti na Finsko, leteli čez sovjetsko ozemlje. Zavrli smo v Leningrad. Menim, da je bil naš obisk, čeprav ni trajal niti polnih 24 ur, zelo koristen. Imeli smo namreč priložnost, da v skrajnem pogovoru izmenjamo mnenja o vseh važnih problemih, ki zanimajo obe državi, bodi kar zadeva bilateralno sodelovanje bodi mednarodni položaj. Z rezultati teh pogovorov smo zelo zadovoljni, ker se je pokazalo, da imamo ista gledišča o najvažnejših vprašanjih, tako o tistih, ki zadevajo našo nadaljnjo sodelovanje, kakor tudi o problemih mednarodnega pomena. Moji sodelavci in jaz si Leningrad nismo mogli dobro ogledati, ker smo imeli pogovore, vendar smo iz njih in na poti po mestnih ulicah videli, koliko so Leningrajanec naredili od našega zadnjega obiska pri njih. Veselilo so nas tudi zelo priščne srečanja, ki smo jih imeli s tem prebivalstvom, ter izredna pripravnost in toplina, s katero so nas Leningrajanec pričakali. To so nam poljsne stvari, s tem da jim je jugoslovansko ljudstvo zelo blizu, ker vedo za njegove žrtve v minulih vojnih, v kateri so tudi oni tako veliki pretrpeli. Skupaj s svojimi sodelavci sem imel priložnost videti spominke pokopanih, na katerih leži okoli 600.000 mešanov, padlih med vojno.

Skratka: tako naš obisk na Finskem kot tudi obisk v Leningradu sta bila zelo uspešna. Vračamo se domov v pričnanju, da je bil to nov korak naprej in da smo s tem prispevali k boljšemu razumevanju ne le med narodi treh dežel, ampak tudi k boljšemu razumevanju med narodi splošno.

Se bi ga bili poslušali, ko je končal. Pa tudi njemu se nekako ni dalo oditi z letališča. Obkrožen z diplomatskimi predstavnikoma obeh dežel in z zvestimi tovariši svoje življenjske in državniške poti je obhajal najlepše vtise iz Laponiske, Leningrada, Helsinkov, jim posredoval v naglici svoje prijetne doživljaje. Potem pa je krenil proti Beogradu, ki tokrat ni mogel držati, da bi ga pričakal na ulicah. Televizija mu je namreč dala omogočila, da je bil s Thomom že od prvega trenutka, brž ko je letalo pristalo, in da niti za minuto ni zamudil s svojo iskreno dobrodoščilo.

V. HREŠČAK

Prisrčno slovo

zbrala množica ljudi, da bi z njo pozdravili drage goste. Čeprav je bila noč ali točno dan, kajti tu se začne mrasti šele okrog polnoči, kar posteno mrzel, so ljudje vedno ur vztrajno čakali. Šele dobro uro po polnoči je bila večerja, med katero sta imela predsednik Tito in premier Hruščov znova priložnost za razgovore, končana za sprejem. Je bilo prepozno, saj je že tako ostalo le malo časa za počitek. Ko sta državnik odhajala iz svoje rezidence, ju je množica na trgu pred mestnim svetom navdušeno pozdravljala s ploskanjem in vzklikanjem jugoslovansko-sovjetskemu prijateljstvu, ki s tem obiskom znova doživelo potrditev in poglobitev.

JANEZ STANIČ

Brzojavka

Enostnost naših gledišč o poglavitnih vprašanjih sodobnega sveta. Vnovič so pokazali, da se obe državi dosledno zavzemata za krepitev enotnosti vseh naprednih sil, ki se borijo za mir, družbeni napredek in socializem.

Ob tej priložnosti pošiljam narodom ZSSR naše najboljšje želje za nadaljnje uspehe v ustvarjalnem delu. Prepričan sem, da se bo prijateljsko sodelovanje med obema državama še nadalje vsestransko razvijalo in krepilo.

Ob tej priložnosti pošiljam narodom ZSSR naše najboljšje želje za nadaljnje uspehe v ustvarjalnem delu. Prepričan sem, da se bo prijateljsko sodelovanje med obema državama še nadalje vsestransko razvijalo in krepilo.

Mednarodna sporazuma, o katerih je Kučik govoril, sta londonski in ženevski sporazumi o ustanovitvi ciprske države.

Sinoči je v Atenah zasedal grški vojni svet. Pod predsedstvom premiera Papandreuja se tri ure razpravljali o namerah Turčije, da izkrene čete na Cipru. Premier Papandreu je izjavil, da je svet odobril ustrezne sklepe v zvezi s položajem okoli Cipra, vendar o njih ni hotel podrobneje govoriti.

Predstavniki poveljstva grških oboroženih sil je pred sejo izjavili, da nevarnost turške invazije na Cipr še ni minila. Nastopajoča noč je ena najkritičnejših v dosedanjem razvoju ciprske krize, je dejal.

Nekaj časa je bil na seji grškega vojnega sveta ciprski zunajni minister Kiprianu. Včeraj se je v Atenah sestel tudi z bršnim šefom ciprskega oporniškega gibanja generalom Grivasom, danes pa je odpočival v New Yorku na zasedanju Varnostnega sveta, čigar nujno sejo je nocoj začel ciprski ciprski vladar zaradi najnovejših turških groženj z invazijo.

Grške oborožene sile so že nekaj dni v pripravljenosti. Pomorske enote nenehno patrulirajo med Rodosom in Ciprom, uvedeni pa so bili tudi drugi ukrepi za zavarovanje otokov Lesbos, Hios, Samos in Rodos.

Po raznih vesteh, s katerimi mi razpolaga grška vlada in ki jih je davil objavil tudi grški tisk, je mobilizacija turških oboroženih sil največja, odkar je decembra lani izbruhnila ciprska kriza. Turške pomorske enote nenehno krožijo med Egejskimi otoki.

Kakor piše ogorčeni belec

»Times« v pismu uredništvu, ki se sedaj v Britaniji samo še pet velikih avtomobilskih družb in dve sta že popolnoma v ameriški lasti. Po najnovejših vestih si bodo Američani pridobili nadzorstvo se v tretji družbi, tako da bosta samo še dve avtomobilski družbi ostali v britanskih rokah.

Danes se je začela v Londonu tako imenovana adenska ustavna konferenca med predstavniki britanske vlade in adenske federacije. Čeprav predstavnik opozicijske ljudske socialistične stranke niso bili povabljeni, je voditelj te stranke Abdulah al Asnag vendarle prisel v London. Tik pred začetkom konference je izročil britanskemu ministru za Commonwealt in kolonije Duncanu Sandysu spomenico, v kateri kritizira britansko politiko do Adena in adenske federacije in zahteva svobodno volitve v Adenu in v protektoratih.

V nedeljo so števili Arabci, ki so prišli v London tudi iz drugih krajev Velike Britanije, mimo demonstrirali in poslali razne govornike v Hyde Parku. Demonstracije so poudarjale, da je smiselno, da so pripeljali v London na konferenco razne seje in sultane. Te je postavila britanska vlada, ki se bo tako praktično pogajala sama s seboj. V glavnem bodo prisilili palec na listine, ker večina teh samovoljcev ne zna ne pisati ne brati.

B. PAHOR

Kritična

Nadalje je bilo na seji rečeno, da je bilo mogoče že prej spoznati obseg oroženih sredstev pri bankah, kar ne bi privedlo do sedanjega ukrepa, ki zavzuje banke, da plašajo najmanj 20% teh sredstev kot trajna obratna sredstva in ne za investicije v osnovna sredstva.

Pomanjkanje trajnih obratnih sredstev je res stalen problem gospodarstva, je pa vprašanje, ali se s takimi ukrepi ne krši že razglašeno načelo, po katerem naj banke same po svojih poslovnih interesih odločajo o uporabi sredstev, ki jih zbirajo z oročanjem.

V razpravi je nedvomno prišlo do izraza stališča, da je nujno potrebno dobiti vpogled v to, kaj in iz kakšnih sredstev se kaj gradi, da bi vlaganja usklajili s materialnimi možnostmi. Posebej so govorili o potrebi po analizi o gibanju negospodarskih investicij, ki se v znatni meri se vlagajo v draga administrativna posloja.

V razpravi o problemih zunanjegospodarske menjave in osebni potrošnji so poslanci podprli ukrepe, ki se pripravljajo za povečanje deleža podjetij v deviznih sredstvih, ustvarjenih z izvozom, kakor tudi za večjo decentralizacijo deviznega poslovanja. Postavili so se tudi na stališče, da uvoza ni treba zmanjševati po vsej sili, da pa je treba ponovno proučiti njegovo strukturo, da bi izločili proizvode, ki se v sedanjem trenutku ne ujemajo z gospodarsko upravičenim uvozom. V okviru negospodarskih investicij bo odobor posebej obravnaval vzroke drage gradnje stanovanj.

Odbor zveznega zbora zvez ne skupščine za družbeni plan in finance je na popolnanski seji brez sprememb sprejel predlog zakona o oprestitvi od plačevanja prispevka iz dohodka določenih de javnosti.

Politika

Madagaskarja, Sierra Leone, Indonezije, Librije, Pakistana in Tunizije. Zahteva štirih afriških držav temelji na sklepu konferenke šefov držav in vlad Afrike lanske pomlad v Adis Abebi. Po njem zastopajo Madagaskar, Tunizija, Sierra Leone in Librije afriške države, kadar Varnostni svet razpravlja o politiki ki apartheidu.

Sestanek v Dolini vrčev

Danes začetek pogajanj s Sufanuvongom?

VIENTIAN, 9. junija. (Reuter - Hsinhua - AP). Po informacijah iz dobro obveščenih tukajšnjih krogov bodo predstavniki Velike Britanije in ZSSR ter člani kontrolne komisije v Laosu odpovali jutri v Dolino vrčev na pogovore z voditeljem gibanja Patet Lao princem Sufanuvongom. Razgovori bodo veljali nedavnemu predlogu princa Sufanuvonga, naj bi pripravi sestanek predstavnikov treh laoskih političnih skupin in poskušali najti rešitev za sedanjico krizo.

Kitajska vlada je zavrnila predloge o preliminarne sestanku zaradi Laosa, na katerem bi sodelovali predstavniki Velike Britanije in ZSSR kot držav — predsednik ženevske konference pred dvema letoma, zastopniki treh držav — članice mednarodne komisije za Laos (Indija, Kamboja in Poljska) ter predstavniki treh laoskih političnih skupin. Kitajska vlada se je vnovič izrekla za svoj predlog z dne 26. maja o kar naj hitrejšem sklicanju vseh držav udeležencev mednarodne konference 14 držav o Laosu. Ta sestanek naj bi bil po dogovoru v Phnom Penhu ali v Genevi. V posebnem sporodilu je ocenila kot medzdržljive z ženevskimi sporazumi vse predloge o oddvojenih sestankih in posvetovanjih in v tej zvezi navedla pobude, ki so jih dale Velika Britanija, Poljska in ZSSR.

ZDA bodo nadaljevale izvidniške polete nad laoskim ozemljem. Pri teh poletih jih bodo varovali oboroženi laoski bombniki »F-28«. Sklep o tem je bil sprejet po sestrelitvi dveh ameriških letal in po posvetih med predstavniki ameriškega veleposlaništva in laoske vlade.

Ameriški predstavniki v Vientianu so sporočili, da so predvčeršnjim rešili pilota sestreljenega letala, ki je bilo v »fotografsko izvidniškim poletu nad ozemljem pod nadzorstvom enot gibanja Patet Lao. Hkrati so zanimali poročila, da so ameriška letala v raketami obsila sedež gibanja Patet Lao v Kang Kaju.

Po nekaterih drugih vesteh pa so neutralistične sile začele napad na mesto, Fu Kut, ki ga zdaj držijo sile Patet Lao.

Po informacijah iz vojaških krogov v Vientianu koncentrirajo enote gibanja Patet Lao sile proti mestu Muon Sui, ki ga drži kakih 1500 pripadnikov neutralističnih sil.

Kitajska vlada je danes sporočila, da so razmere v Laosu take, da se lahko preobrne v splošno državljansko vojno.

Vernostni svet končal razpravo o apartheidu v Južni Afriki

NEW YORK, 9. junija. (AFP). Varnostni svet OZN je nocoj sprejel resolucijo, katere zahteva od vlade Južne Afrike, naj razveljavi smrtno obsodbo južnoafriških nacionalistov, ki so nastopili proti politiki apartheidu, prav tako pa ustavi sedanje sodne obravnave. S tem je Varnostni svet končal razpravo o apartheidu v Južni Afriki.

Beaverbrook umrl

LONDON, 9. junija. (Reuter). Danes je v 86. letu umrl lord Beaverbrook, ki je igral važno vlogo v političnem življenju Velike Britanije, zlasti med prvo in drugo svetovno vojno, in je bil v Churchillovi vojni vladi minister za proizvodnjo letal.

Obisk 28 novinarjev iz Rima

RIM, 9. jun. (Tanjug). — Skupina 28 novinarjev, članov združenja tiska v Rimu je odpovala za osem dni v Jugoslavijo. Obiskala bo najvažnejše turistične kraje v Sloveniji, Hrvaški in Črni gori. Skupino sestavljajo novinarji iz 14 držav, med njimi tudi iz ZDA, Zahodne Nemčije, Švice, Italije, Anglije, Belgije in Nizozemske.

Dogrjena »vrata« hidro sistema v Bački

NOVI SAD, 9. jun. (Tanjug). V direkciji prekopa Donava—Tisa—Donava so sporočili, da so dogrjena vhodna »vrata« hidro sistema v Bački, ki bodo že letos jeseni omogočila gravitacijsko spuščanje donavske vode v glavno magistralo prekopa Donava—Tisa—Donava. To je velika zapornica, zgrajena pri Bezdnu, 4 km od madžarske meje, kjer je najvišja točka Donava v nasi deželi.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri skofljah so jih pozdravili predsednik turističnega društva Piran — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim priredili v hotelu »Lucijae«.

Razgovori v Moskvi

MOŠKVA, 9. jun. (TASS). Tu sta se sestali danes delegaciji Romunske delavske partije in KP SZ. Romunska delegacija je vodil sekretar CK RDP Chivu Stoica, v sovjetski delegaciji pa so bili L. Brežnev, N. Podgorni, M. Suslov, J. Andropov, A. Rudakov in V. Titov.

Delegacija Romunske delavske partije je že odpovala v Bukaresto.

Novi finski mandatar Virolainen

HELSINKI, 9. jun. (Tanjug). Predsednik finske republike Urho Kekkonen je zanimal mandata za sestavo nove finske vlade podpredsednik agrarne stranke dr. Johannes Virolainen. Ta naj bi predložil seznam članov novega kabineta, ki bo zamenjal dosedanjega vlado izvedencev premiera Lehta.

Sodelovanje planskih organov Jugoslavije in Madžarske

BEograd, 9. jun. (Tanjug). Kot gost zveznega sveta za gospodarsko planiranje se je od 1. do 9. junija mudila v Beogradu delegacija urada za gospodarsko planiranje LR Madžarske. Delegacija planskih organov Madžarske in Jugoslavije sta govorili o vprašanjih planiranja in gospodarskega sistema ter izmenjali informacije o razvoju gospodarstev obeh dežel do leta 1970.

Danes bo tožilec zahteval kazni za ustaške zločince

BONN, 9. jun. (Tanjug). — Državni tožilec Horn je v drugem delu zaključnega govora, ki je trajal nad 4 ure, ugotovil, da so vsi obtoženi ustaški krivi vseh zločinov v zvezi z napadom na jugoslovansko predstavnostvo v Bad Godesbergu-Mehlemu, popa Rafaela Medica, ki ga je v včerajšnjem prvem delu svojega zaključnega govora imenoval krivca za zločine, ki jih je danes obtožil sodeležbo pri tem. Zadnji del zaključnega govora, ki se nanasa na umor jugoslovanskega uslužbenca Momčila Popovića, katerega je izvršil zločinec Franjo Perić, pa bo državni tožilec imel jutri, ko bo zahteval kazni za obtožence.

Obisk 28 novinarjev iz Rima

RIM, 9. jun. (Tanjug). — Skupina 28 novinarjev, članov združenja tiska v Rimu je odpovala za osem dni v Jugoslavijo. Obiskala bo najvažnejše turistične kraje v Sloveniji, Hrvaški in Črni gori. Skupino sestavljajo novinarji iz 14 držav, med njimi tudi iz ZDA, Zahodne Nemčije, Švice, Italije, Anglije, Belgije in Nizozemske.

Dogrjena »vrata« hidro sistema v Bački

NOVI SAD, 9. jun. (Tanjug). V direkciji prekopa Donava—Tisa—Donava so sporočili, da so dogrjena vhodna »vrata« hidro sistema v Bački, ki bodo že letos jeseni omogočila gravitacijsko spuščanje donavske vode v glavno magistralo prekopa Donava—Tisa—Donava. To je velika zapornica, zgrajena pri Bezdnu, 4 km od madžarske meje, kjer je najvišja točka Donava v nasi deželi.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri skofljah so jih pozdravili predsednik turističnega društva Piran — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim priredili v hotelu »Lucijae«.

Obisk 28 novinarjev iz Rima

RIM, 9. jun. (Tanjug). — Skupina 28 novinarjev, članov združenja tiska v Rimu je odpovala za osem dni v Jugoslavijo. Obiskala bo najvažnejše turistične kraje v Sloveniji, Hrvaški in Črni gori. Skupino sestavljajo novinarji iz 14 držav, med njimi tudi iz ZDA, Zahodne Nemčije, Švice, Italije, Anglije, Belgije in Nizozemske.

Dogrjena »vrata« hidro sistema v Bački

NOVI SAD, 9. jun. (Tanjug). V direkciji prekopa Donava—Tisa—Donava so sporočili, da so dogrjena vhodna »vrata« hidro sistema v Bački, ki bodo že letos jeseni omogočila gravitacijsko spuščanje donavske vode v glavno magistralo prekopa Donava—Tisa—Donava. To je velika zapornica, zgrajena pri Bezdnu, 4 km od madžarske meje, kjer je najvišja točka Donava v nasi deželi.

Prispele švedske »Lucije«

PORTOROŽ, 9. jun. V Portorož so prispele danes švedske »Lucije«. Na bloku pri skofljah so jih pozdravili predsednik turističnega društva Piran — Portorož ter par v narodnih nošah. Uradni sprejem so jim priredili v hotelu »Lucijae«.

Obisk 28 novinarjev iz Rima

RIM, 9. jun. (Tanjug). — Skupina 28 novinarjev, članov združenja tiska v Rimu je odpovala za osem dni v Jugoslavijo. Obiskala bo najvažnejše turistične kraje v Sloveniji, Hrvaški in Črni gori. Skupino sestavljajo novinarji iz 14 držav, med njimi tudi iz ZDA, Zahodne Nemčije, Švice, Italije, Anglije, Belgije in Nizozemske.

Dogrjena »vrata« hidro sistema v Bački

NOVI SAD, 9. jun. (Tanjug). V direkciji prekopa Donava—Tisa—Donava so sporočili, da so dogrjena vhodna »vrata« hidro sistema v Bački, ki bodo že letos jeseni omogočila gravitacijsko spuščanje donavske vode v glavno magistralo prekopa Donava—Tisa—Donava. To je velika zapornica, zgrajena pri Bezdnu, 4 km od madžarske meje, kjer je najvišja točka Donava v nasi deželi.

Stiri variante obsodbe

Novi predlog skupne akcije proti Kubi

RIO DE JANEIRO, 9. junija. (Tanjug). Vladam dvajsetih držav, članic organizacije ameriških držav (OAS), so predložili nov predlog o skupni obsodbi Kube, češ da izvaja »subverzivno dejavnost« na vsem latinskoameriškem ozemlju. Ta predlog obsega štiri variante »obsodbe kubanske agresije«.

Prva varianta novega predloga predvideva skupno obsodbo kubanske vlade zaradi agresije na Venezuelo in sili na subverzivnih gibanj v Latinski Ameriki. To je v bistvu najmildnejša varianta. Večina držav OAS se nagiba k sprejetju skupne resolucije takšne vsebine.

Druga varianta obsega skupno obsodbo iz prejšnje variante in še druge dežele, ki podpirajo vlado Fidela Castra, da v prihodnje ne bodo več tolerirale obnavljanja subverzivne aktivnosti Kube, kot je bilo to glede Venezuele. Ta predlog v bistvu zavrača venezuelske zahteve, naj OAS obsodbi Kuba zaradi poskušane armogavljenosti vlade v Caracasu, da prekine gospodarske odnose in tudi diplomatske odnose z vlado v Havani.

Telegrami

U TANT OBISKE ZAR? — NEW YORK. Po obisku v Parizu, Zenevi in Moskvi, kamor bo odpovala prihodnji mesec, bo generalni sekretar OZN U Tant po vsej verjetnosti obiskala tudi Združeno arabsko republiko.

HASAN II. OBISKE MOSKVO — MOSKVA. Maroški kralj Hasan II. bo prihodnje leto uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Povabil ga je sovjetski premier Nikita Hruščov.

SE EN GLAS ZA OBISK — DUSSELDORF. Podpredsednik liberalno demokratske stranke in notranji minister pokrajine Rhein Westfal Willy Weyer se je izrekel za potovanje kancelarja Erharda v Moskvo.

GOSPODARSKI RAZGOVORI — PEKING. Gospodarska delegacija Združene republike Tanganjike in Zambara se bo pogajala s kitajskimi predstavniki o gospodarskem sodelovanju.

LETNA KONFERENCA NATO — PARIZ. V Parizu se je včeraj začela letna konferenca vojaških in političnih voditeljev NATO. Udeležuje se je 500 predstavnikov iz 15 držav te organizacije.

Pa še to

OBČINA MU NOČE PREDPISATI DAVKA — Paolo Polignano, bivši občinski svetnik italijanskega mesta Bagnia Polesina, toži občino, ker mu kljub ponovnemu predlogu noče odmeriti dohodnine. Zakaj mu proti vsem obtožbam ne naloži davka? Polignano dolži vrsto krajevnih politikov, da so v davčni napovedi zatajili dohodke. Ne more pa po predpisih vložiti kazenske prijave, če sam ni davkoplačevalec.

Vreme 9. VI. 1964

Temperature		Progniza	
	ob 07	13	VREMENSKA SliKA
Ljubljana	14	21	Področje visokega zračnega pritiska se počasi razširja iz nad srednje Evrope proti Balkanu. Ob zahodu Evropske tople zrake in ho v naslednjih dneh vplival na vreme pri nas.
Planica	14	18	NAPOVED: SLOVENIJA
Maribor	15	20	
Slav. Gradec	12	22	Ponoči jasno, čas dan pretežno sončno vreme. Najnižje nočne temperature med 6 in 10, v Primorju 15 stopinj C. Najvišje dnevne temperature med 22 in 27 stopinj C.
Novo mesto	13	21	
Koper	19	25	V četrti in peti predloženo sončno in toplo.
Kr. Gradec	15	22	
Reka	13	18	JUGOSLAVIJA
Pula	19	24	
Split	19	23	Ob Jadranu, na Hrvaškem in v Vojvodini pretežno sončno. Drugod spremenljivo oblačno in so možne krajevne plohe. Nekoliko topleje.
Dubrovnik	22	23	
Zagreb	17	21	JUGOSLAVIJA
Beograd	16	19	
Sarajevo	13	14	Ob Jadranu, na Hrvaškem in v Vojvodini pretežno sončno. Drugod spremenljivo oblačno in so možne krajevne plohe. Nekoliko topleje.
Skopje	20	26	
Tiligrad	22	26	JUGOSLAVIJA
Celovec	—	21	
Gradec	15	22	JUGOSLAVIJA
Dunaj	15	18	
Milano	13	17	JUGOSLAVIJA
Genova	18	27	
Zürich	14	20	JUGOSLAVIJA
München	13	18	
Benetke	18	25	JUGOSLAVIJA